

המחלקה לתרבות חזותית וחומרית

ראש המחלקה: ד"ר אורי ברטל
רכזת מנהליות: אירית בכר
מירב אפרה

טלפון: 02-5893315/6
ht2@bezalel.ac.il
iritb@bezalel.ac.il

סגל המרצים:

doronaor@post.bezalel.ac.il דורון אורין
aigoraro@post.bezalel.ac.il ד"ר איגור ארונב
michal@post.bezalel.ac.il מיכל איתן
shir.aloni@post.bezalel.ac.il ד"ר שיר אלוני יערי
stav.axenfeld@post.bezalel.ac.il סתו אקסנפלד
royboshi@post.bezalel.ac.il רועי בושי
eyalsb@post.bezalel.ac.il איל שגיא ביזאוי
michal.bitterman@post.bezalel.ac.il מיכל ביטרמן
brokblik@post.bezalel.ac.il ד"ר בן ברוך בליך
banzaken@post.bezalel.ac.il פרופ' אבנר בן זקן
izckbnim@post.bezalel.ac.il ד"ר יצחק בנימיני
sarabeninga@post.bezalel.ac.il ד"ר שרה בנינגה
tmrbrgr@post.bezalel.ac.il ד"ר תמר ברגר
brtlaori@post.bezalel.ac.il ד"ר אורי ברטל
Eliya.bartal@post.bezalel.ac.il ד"ר אליה ברטל
siglbrn@post.bezalel.ac.il סיגל בר-ניר
nuritbarshai@post.bezalel.ac.il נורית בר שי
galitgh@post.bezalel.ac.il גלית גאון
ruthiginsburg@post.bezalel.ac.il ד"ר רותי גינזבורג
iddo@post.bezalel.ac.il אד' עידו גינת
orna_granot@post.bezalel.ac.il אורנה גרנות
slihrsko@post.bezalel.ac.il שלי הרשקו-שר
ionhoiz@post.bezalel.ac.il ד"ר יונה וייץ
raobnzhb@post.bezalel.ac.il ד"ר ראובן זהבי
ohadzehavi@post.bezalel.ac.il ד"ר אהד זהבי
lironlbi@post.bezalel.ac.il לירון טורקניץ' לביא
Yael.taragan@post.bezalel.ac.il יעל טרגן
ialkdori@post.bezalel.ac.il ד"ר יעל כדורי
pninhkhn1@post.bezalel.ac.il ד"ר פנינה כהן דיאמנט
sigalkh@gmail.com סיגל כנפו
KnafoAriel@post.bezalel.ac.il פרופ' אריאל כנפו
liatlavi@post.bezalel.ac.il ד"ר ליאת לביא
abiblbnt@post.bezalel.ac.il ד"ר אביב לבנת
orilevin@post.bezalel.ac.il אורי לוין
einatleader@post.bezalel.ac.il פרופ' עינת לידר
ilronnliib@post.bezalel.ac.il רונן לייבמן
landesman@post.bezalel.ac.il ד"ר אוהד לנדסמן
namimair@post.bezalel.ac.il ד"ר נעמי מאיר-דן
smoalmai@post.bezalel.ac.il ד"ר שמוליק מאירי

izimikl@post.bezalel.ac.il יז'י מיכלוביץ'
aoddmndh@post.bezalel.ac.il ד"ר עודד מנדה לוי
MayyanSagy@post.bezalel.ac.il שגיא מעיין
sosnhmrz@post.bezalel.ac.il ד"ר שושנה רוז מרזל
dalyama@post.bezalel.ac.il ד"ר דליה מרקוביץ'
michalbbl@post.bezalel.ac.il מיכל נחמני ברושי
niritnls1@post.bezalel.ac.il נירית נלסון
liatsavin@post.bezalel.ac.il ד"ר אד' ליאת סאבין בן שושן
asrslh@post.bezalel.ac.il פרופ' אשר סלה
shaulse@post.bezalel.ac.il ד"ר שאול סתר
amiron@post.bezalel.ac.il ד"ר רוני עמיר
droppimn@post.bezalel.ac.il ד"ר דרור פימנטל
zciprbr@post.bezalel.ac.il צחי פרבר
aiilprie@post.bezalel.ac.il עו"ד אייל פרייס
tlprnkl@post.bezalel.ac.il ד"ר טל פרנקל אלרואי
moskasi@post.bezalel.ac.il מוש קאשי
adinaka@post.bezalel.ac.il ד"ר עדינה קמיאן-קשדן
MichalKr@post.bezalel.ac.il ד"ר מיכל קרייזברג
RONELYOAV@post.bezalel.ac.il יואב רונאל
rotemr@post.bezalel.ac.il רותם רוף
rclrppor@post.bezalel.ac.il ד"ר רחל רפפורט
oshevi@post.bezalel.ac.il ד"ר אורלי שבי
sronit@post.bezalel.ac.il ד"ר רונית שטיינברג
baztmir@post.bezalel.ac.il ד"ר בעז תמיר

סגל מרצי המקבץ הבינתחומי:

shanitea@post.bezalel.ac.il שנית אדם
asrarnon@post.bezalel.ac.il אשר (שרי) ארנון
oritbulgaru@post.bezalel.ac.il ד"ר אורית בולגרו
ArielleBlonder@post.bezalel.ac.il אריאל בלונדר
omrigoren@post.bezalel.ac.il עומרי גורן
sarityu@post.bezalel.ac.il שרית יודלביץ'
danielmeir@post.bezalel.ac.il דניאל מאיר
abisiton@post.bezalel.ac.il אבי סיטון
Fadyasleh@post.bezalel.ac.il פאדי עאסלה
Barak.Pelman@post.bezalel.ac.il אדר' ברק פלמן
dm@post.bezalel.ac.il אלעד פרסוב
Sharonkoniak@post.bezalel.ac.il שרון קוניאק
hdskidr1@post.bezalel.ac.il הדס קידר
hagitkeinan@post.bezalel.ac.il חגית קינן
Ruthkantor@post.bezalel.ac.il רותי קנטור
yifatreuveni@post.bezalel.ac.il ד"ר יפעת ראובני
sronrotb@post.bezalel.ac.il אדר' שרון רוטברד
diagorot@post.bezalel.ac.il דיאגו רויטמן
dan_romann@post.bezalel.ac.il דן רומן
eytan@post.bezalel.ac.il איתן שוקר
Chen@post.bezalel.ac.il חן שפירא
dntorn@post.bezalel.ac.il דן תורן

סגל הוראת קורסי אנגלית:

ג'ודי אור-סתיו, רכזת לימודי האנגלית godiaor@post.bezalel.ac.il
ג'ואנה דרשוביץ JoannaDershowitz@post.bezalel.ac.il
הלן לוי helenlevy@post.bezalel.ac.il
אנדרו לנג andriling1@post.bezalel.ac.il
גילת נחום Ngilat@post.bezalel.ac.il

המחלקה לתרבות חזותית וחומרית שואפת ללוות את הסטודנטים בבצלאל בשלבי הלימוד השונים בהם מתגבשת השקפת עולמם כיוצרים. תכנית הלימודים של המחלקה חותרת לחשוף את הסטודנטים להיסטוריה ולתיאוריה של האמנות, לעיצוב ולאדריכלות תוך התבוננות בתהליכי יצירה.

תכנית הלימודים נבנתה מתוך גישה הדוגלת בפלורליזם רעיוני ותוכני ומתוך שאיפה לספק לסטודנטים השראה והעשרה. הגישה הבינתחומית באה לידי ביטוי בקורסים רבים בתחומי התרבות החזותית והחומרית, וחותרת לקשור בין הפרקטיקה של תהליכי היצירה אליה נחשף כל אחד מן הסטודנטים, לבין ההיבטים התיאורטיים המניעים אותה. במחלקה חברו יחד מרצים המציעים מגוון עצום של תחומי ידע, והמתמחים, בין השאר, בהיסטוריה של האמנות, תרבות חזותית, עיצוב, ארכיטקטורה ותרבות חומרית מהעת העתיקה ועד ימינו.

סגל ההוראה של המחלקה כולל חוקרים המוצאים עניין בעולמות התוכן המשלבים בין רוח לפרקטיקה והמתמחים בפילוסופיה, בתרבות חזותית, בספרות, במוסיקה, בקולנוע, בארכיאולוגיה, בסוציולוגיה, במדע המדינה, במנהל עסקים, במדעי הטבע ועוד. המחלקה שואפת להעמיק את היכרותם של הסטודנטים עם התרבות והחברה בה הם יוצרים. לצד קורסים המתמקדים במקום הישראלי מקיימת המחלקה באופן רצוף כנסים וימי עיון ומפרסמת פעמיים בשנה את כתב העת 'בצלאל: כתב עת לתרבות חזותית וחומרית'.

תכנית הלימודים במחלקה מורכבת מקורסי חובה לכל המחלקות, מקורסי חובה המותאמים לכל מחלקה ומקורסי בחירה. הסטודנטים לומדים: 24 נ"ז בכל המחלקות על פני ארבע שנים, 30 נ"ז במחלקה לארכיטקטורה על פני חמש שנים.

תוכן עניינים:

- 5..... מבנה תכנית הלימודים המחלקה לאמנות
- 6..... מבנה תכנית הלימודים המחלקה לעיצוב קרמי וזכוכית
- 7..... מבנה תכנית הלימודים המחלקה לעיצוב תעשייתי
- 8..... מבנה תכנית הלימודים המחלקה לצרפות ואופנה
- 9..... מבנה תכנית הלימודים המחלקה לצילום
- 10..... מבנה תכנית הלימודים המחלקה לתקשורת חזותית
- 11..... מבנה תכנית הלימודים המחלקה לאמנויות המסך
- 12..... מבנה תכנית הלימודים המחלקה לארכיטקטורה

13..... מידע כללי ונהלים

19..... פירוט מערכת הלימודים

מסגרות בחירה שנים ב' - ה'

- 31..... פרוסמינר, שנה ב'
- 38..... סמינרים, שנה ג'
- 44..... קורסי בחירה מתקדמים
- 59..... קורסי המקבץ הבינתחומי

מבנה תכנית הלימודים המחלקה לאמנות

שנה א'

קורסי חובה כלל בצלאליים:
אמנות מודרנית, שנתי, 2 נ"ז
מושגי יסוד בתרבות, סמסטר א', 1 נ"ז
מבוא לתרבות חזותית, סמסטר ב', 1 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
אמנות בישראל - מקום המדינה ועד היום, סמסטר א', 1 נ"ז
לחשוב אמנות, סמסטר ב', 1 נ"ז
סה"כ: 6 נ"ז

שנה ב'

קורס חובה כלל בצלאלים:
תולדות האמנות, שנתי, 2 נ"ז
פרוסמינר:
מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים, 4 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
אבני דרך: מגמות ויוצרים מרכזיים באמנות עכשווית, סמסטר א', 1 נ"ז
שיטות מחקר בתרבות חזותית וחומרית, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 9 נ"ז

שנה ג'

סמינר:
4 נ"ז, מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
קורסי בחירה:
3 נ"ז מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
סה"כ: 7 נ"ז

שנה ד'

2 נ"ז קורס מלווה פרויקט גמר
סה"כ: 2 נ"ז

חילופי סטודנטים

סטודנטים היוצאים לחילופין לא יוכלו להשתתף בסמינר שנתי בשנת לימודיהם השלישית. ברישום הממוחשב, יבחרו סטודנטים אלה 3 קורסי בחירה מתקדמים. את הסמינר ילמדו הסטודנטים בשנה ד'.

מבנה תכנית הלימודים המחלקה לעיצוב קרמי וזכוכית

שנה א'

קורסי חובה כלל בצלאליים:
אמנות מודרנית, שנתי, 2 נ"ז
מושגי יסוד בתרבות, סמסטר א', 1 נ"ז
מבוא לתרבות חזותית, סמסטר ב', 1 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
תולדות הקרמיקה, סמסטר א' 1 נ"ז
עיצוב ותרבות חומרית, סמסטר ב', 1 נ"ז
סה"כ: 6 נ"ז

שנה ב'

קורס חובה כלל בצלאלי:
תולדות האמנות, שנתי, 2 נ"ז
פרוסמינר:
4 נ"ז, מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
מוזיאונים בזמן הווה מתמשך: 150 שנים של תערוכות [עיצוב] פורצות דרך, סמסטר א', 1 נ"ז
שיטות מחקר בתרבות חזותית וחומרית, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 9 נ"ז

שנה ג'

סמינר:
4 נ"ז, מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
קורסי בחירה:
3 נ"ז מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
סה"כ: 7 נ"ז

שנה ד'

2 נ"ז קורס מלווה פרויקט גמר לעיצוב קרמי וזכוכית
סה"כ: 2 נ"ז

חילופי סטודנטים

סטודנטים היוצאים לחילופין לא יוכלו להשתתף בסמינר שנתי בשנת לימודיהם השלישית. ברישום הממוחשב, יבחרו סטודנטים אלה 3 קורסי בחירה מתקדמים. את הסמינר ילמדו הסטודנטים בשנה ד'.

מבנה תכנית הלימודים המחלקה לעיצוב תעשייתי

שנה א'

קורסי חובה כלל בצלאליים:
אמנות מודרנית, שנתי, 2 נ"ז
מושגי יסוד בתרבות, סמסטר א', 1 נ"ז
מבוא לתרבות חזותית, סמסטר ב', 1 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
אנתרופולוגיה ועיצוב תעשייתי, סמסטר א', 1 נ"ז
עיצוב ותרבות חומרית, סמסטר ב', 1 נ"ז
סה"כ: 6 נ"ז

שנה ב'

קורס חובה כלל בצלאלי:
תולדות האמנות, שנתי, 2 נ"ז
פרוסמינר:
4 נ"ז, מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
מוזיאונים בזמן הווה מתמשך: 150 שנים של תערוכות [עיצוב] פורצות דרך, סמסטר א', 1 נ"ז
שיטות מחקר בתרבות חזותית וחומרית, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 9 נ"ז

שנה ג'

סמינר:
4 נ"ז, מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
קורסי בחירה:
3 נ"ז מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
סה"כ: 7 נ"ז

שנה ד'

קורסי בחירה:
2 נ"ז מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
סה"כ: 2 נ"ז

חילופי סטודנטים

סטודנטים היוצאים לחילופין לא יוכלו להשתתף בסמינר שנתי בשנת לימודיהם השלישית.
ברישום הממוחשב, יבחרו סטודנטים אלה 3 קורסי בחירה מתקדמים. את הסמינר ילמדו
הסטודנטים בשנה ד'.

מבנה תכנית הלימודים המחלקה לצורפות ואופנה

שנה א'

קורסי חובה כלל בצלאליים:
אמנות מודרנית, שנתי, 2 נ"ז
מושגי יסוד בתרבות, סמסטר א', 1 נ"ז
מבוא לתרבות חזותית, סמסטר ב', 1 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
מבוא לתולדות הלבוש, סמסטר א', 1 נ"ז
מבוא לאופנה במאה ה-20, סמסטר ב', 1 נ"ז
סה"כ: 6 נ"ז

שנה ב'

קורס חובה כלל בצלאלי:
תולדות האמנות, שנתי, 2 נ"ז
פרוסמינר:
4 נ"ז, מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
מבוא לתולדות הצורפות עד המאה ה-20 (למסלול צורפות) סמסטר א', 1 נ"ז
תיאוריות של לבוש (למסלול אופנה) סמסטר א', 1 נ"ז
שיטות מחקר בתרבות חזותית וחומרית, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 9 נ"ז

שנה ג'

סמינר:
4 נ"ז, מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
קורסי בחירה:
3 נ"ז מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
סה"כ: 7 נ"ז

שנה ד'

2 נ"ז קורס מלווה פרויקט גמר בצורפות ואופנה
סה"כ: 2 נ"ז

חילופי סטודנטים

סטודנטים היוצאים לחילופין לא יוכלו להשתתף בסמינר שנתי בשנת לימודיהם השלישית. ברישום הממוחשב, יבחרו סטודנטים אלה 3 קורסי בחירה מתקדמים. את הסמינר ילמדו הסטודנטים בשנה ד'.

מבנה תכנית הלימודים המחלקה לצילום

שנה א'

קורסי חובה כלל בצלאליים:
אמנות מודרנית, שנתי, 2 נ"ז
מושגי יסוד בתרבות, סמסטר א', 1 נ"ז
מבוא לתרבות חזותית, סמסטר ב', 1 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
מבוא להיסטוריה של הצילום, שנתי, 2 נ"ז
סה"כ: 6 נ"ז

שנה ב'

קורס חובה כלל בצלאלי:
תולדות האמנות, שנתי, 2 נ"ז
פרוסמינר:
4 נ"ז, מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
סוגיות נבחרות בצילום עכשווי, סמסטר א', 1 נ"ז
שיטות מחקר בתרבות חזותית וחומרית, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 9 נ"ז

שנה ג'

סמינר:
4 נ"ז מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
קורסי בחירה:
3 נ"ז מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
סה"כ: 7 נ"ז

שנה ד'

2 נ"ז קורס מלווה פרויקט גמר בצילום
סה"כ: 2 נ"ז

חילופי סטודנטים

סטודנטים היוצאים לחילופין לא יוכלו להשתתף בסמינר שנתי בשנת לימודיהם השלישית. ברישום הממוחשב, יבחרו סטודנטים אלה 3 קורסי בחירה מתקדמים. את הסמינר ילמדו הסטודנטים בשנה ד'.

מבנה תכנית הלימודים המחלקה לתקשורת חזותית

שנה א'

קורסי חובה כלל בצלאליים:
אמנות מודרנית, שנתי, 2 נ"ז
מושגי יסוד בתרבות, סמסטר א', 1 נ"ז
מבוא לתרבות חזותית, סמסטר ב', 1 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
מעיצוב גרפי לתקשורת חזותית, סמסטר א', 1 נ"ז
היסטוריה של העיצוב הגרפי בישראל, סמסטר ב', 1 נ"ז
סה"כ: 6 נ"ז

שנה ב'

קורס חובה כלל בצלאלים:
תולדות האמנות, שנתי, 2 נ"ז
פרוסמינר:
4 נ"ז, מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
מעצבים כאסטרטגים, סמסטר א', 1 נ"ז
שיטות מחקר בתרבות חזותית וחומרית, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 9 נ"ז

שנה ג'

סמינר:
4 נ"ז, מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
קורסי בחירה:
3 נ"ז מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
סה"כ: 7 נ"ז

שנה ד'

קורסי בחירה:
2 נ"ז מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
סה"כ: 2 נ"ז

חילופי סטודנטים

סטודנטים היוצאים לחילופין לא יוכלו להשתתף בסמינר שנתי בשנת לימודיהם השלישית. ברישום הממוחשב, יבחרו סטודנטים אלה 4 קורסי בחירה מתקדמים (במקום 3 כמקובל בשנה ג'), על מנת להקל על העומס בשנה ד', זאת בתנאי שיעמדו במטלות הקורסים. את הסמינר ילמדו הסטודנטים בשנה ד'.

מבנה תכנית הלימודים המחלקה לאמנויות המסך

שנה א'

קורסי חובה כלל בצלאליים:
אמנות מודרנית, שנתי, 2 נ"ז
מושגי יסוד בתרבות, סמסטר א', 1 נ"ז
מבוא לתרבות חזותית, סמסטר ב', 1 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
היסטוריה של הקולנוע א'+ב', שנתי, 2 נ"ז
סה"כ: 6 נ"ז

שנה ב'

קורס חובה כלל בצלאלי:
תולדות האמנות, שנתי, 2 נ"ז
פרוסמינר:
4 נ"ז, מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
להבין אנימציה (למסלול אנימציה), סמסטר א', 1 נ"ז
קולנוע וידאו ומדיה חדשה (למסלול וידאו), סמסטר א', 1 נ"ז
שיטות מחקר בתרבות חזותית וחומרית, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 9 נ"ז

שנה ג'

סמינר:
4 נ"ז, מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
קורסי בחירה:
3 נ"ז מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
סה"כ: 7 נ"ז

שנה ד'

קורסי בחירה:
2 נ"ז מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
סה"כ: 2 נ"ז

חילופי סטודנטים

סטודנטים היוצאים לחילופין לא יוכלו להשתתף בסמינר שנתי בשנת לימודיהם השלישית. ברישום הממוחשב, יבחרו סטודנטים אלה 4 קורסי בחירה מתקדמים (במקום 3 כמקובל בשנה ג'), על מנת להקל על העומס בשנה ד', זאת בתנאי שיעמדו במטלות הקורסים. את הסמינר ילמדו הסטודנטים בשנה ד'.

מבנה תכנית הלימודים המחלקה לארכיטקטורה

שנה א'

קורסי חובה כלל בצלאליים:
אמנות מודרנית, שנתי, 2 נ"ז
מושגי יסוד בתרבות, סמסטר א', 1 נ"ז
מבוא לתרבות חזותית, סמסטר ב', 1 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
תולדות הארכיטקטורה א', סמסטר א', 1 נ"ז
תולדות הארכיטקטורה ב', סמסטר ב', 1 נ"ז
סה"כ: 6 נ"ז

שנה ב'

קורס חובה כלל בצלאלים:
תולדות האמנות, שנתי, 2 נ"ז
פרוסמינר:
4 נ"ז, מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
תולדות האדריכלות במאה ה-20, שנתי, 2 נ"ז
תולדות האדריכלות במאה ה-20, **תרגיל** שנתי, 1 נ"ז
שיטות מחקר בתרבות חזותית וחומרית, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 11 נ"ז

שנה ג'

סמינר:
4 נ"ז, מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
קורס חובה:
אדריכלות עכשווית, סמסטר א', 1 נ"ז
קורסי בחירה:
2 נ"ז מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
סה"כ: 7 נ"ז

שנים ד' וה'

קורסי בחירה:
6 נ"ז מתוך קורסים מוצעים על פי נושאים
או לחלופין: 4 נ"ז, סמינר נוסף בארכיטקטורה בשנה ד' שנקודותיו נספרות במחלקה
להיסטוריה ותיאוריה + 2 נ"ז מקורסי בחירה
או לחלופין: 4 נ"ז סמינר נוסף בהיסטוריה ותיאוריה בשנה ד' + 2 נ"ז מקורסי בחירה
סה"כ: 6 נ"ז

מקבץ הקורסים הבינתחומי

מקבץ הקורסים הבין תחומי משמש כמעבדה לפיתוח תחומי מחקר והוראה חדשניים, מאתגרים ומרכזיים באקדמיה. מקבץ הקורסים כולל קורסים רלוונטיים לנושאים מרכזיים בסדר היום האקדמי כאשר אלו מעניקים מענה מאוזן והוגן, ככל הניתן, לכלל המחלקות והתחומים בבצאל.

מקבץ הקורסים הבין תחומיים יתקיימו בסמסטר א' וב' בימי ד' אהה"צ, בין השעות 14:00 – 17:00 ובסמסטר קיץ בקורס מרוכז בן שבועיים (מועדים יתפרסמו בהמשך). כל קורס סמסטריאלי מקנה 2 נ"ז. הרישום לקורסים אלה יתבצע בעת הרישום הממוחשב בתעדוף.

הרישום לקורסים במקבץ הבין תחומי אינו חובה. ניתן יהיה להירשם לקורס אחד בלבד ממסגרת זו שיחליף שני קורסי בחירה במחלקה לתרבות חזותית וחומרית או קורס בחירה במחלקה בשנה ג' (למעט במחלקות בהן אין קורסי בחירה בשנה זו).

סטודנטים המעוניינים להירשם לקורס נוסף ממסגרת זו מעבר לתכנית הלימודים, יוכלו לעשות זאת בתקופת השינויים על בסיס מקום פנוי.

מידע כללי ונהלים

שעות הקבלה של המחלקה

ימים א'-ג' בין השעות 10:00 ל-13:00

יום ד' בין השעות 10:00 ל-12:00

לתשומת לבכם: הנכם מתבקשים להקפיד על שעות הקבלה של מזכירות המחלקה.

ביום ה' לא תתקיים שעת קבלה.

הרשמה לקורסים

ההרשמה לקורסי המחלקה לתרבות חזותית וחומרית נעשית באמצעות מחשב בתכנת תעדוף, המאפשרת לסטודנטים לקבוע את קורסי הבחירה לפי סדר העדיפויות שלהם ולדרג את הקורסים על-פי העניין. הרישום הממוחשב מפשט את תהליך ההרשמה, אינו מאפשר הרשמה לקורסים שאין לסטודנט אפשרות להתקבל אליהם, ומונע הרשמה לקורסים שהמכסה שלהם מוצתה.

הרישום הממוחשב מבטיח כי כל אחד מן הסטודנטים יקבל קורס על-פי העדפותיו. עם זאת, קורסים ייסגרו כאשר מכסת הסטודנטים שהוקצתה להם התמלאה. לאחר סגירתו של קורס לא ניתן יהיה להירשם אליו.

שיבוץ הסטודנטים לקורסים יעשה בתום תקופת הרישום. סטודנטים חסומים (גרירת חוב שטר לימוד משנים קודמות, חסימת מחסן, חסימת ספרייה וכו'), יורשו להגיש בקשותיהם לרישום רק לאחר הסדרת חובותיהם, ובכל מקרה לא לאחר תום תקופת ההרשמה.

שינויים בהרשמה לקורסים

שינויים בהרשמה ייערכו במשך השבועיים הראשונים בכל סמסטר לכל המאוחר. מידע מפורט באשר לתקופת השינויים, יימסר לסטודנטים באמצעות המזכירות האקדמית עם פתיחת שנת הלימודים. אנא עקבו אחר המועדים על מנת להימנע מאי נעימויות. הנחיות לביצוע שינויים בתכנית הלימודים יופיעו על גבי לוח המודעות של המחלקה. לתשומת לבכם: לא ניתן יהיה לבטל או להוסיף קורסים לתכנית הלימודים לאחר המועד הנ"ל.

ביטול פטור מנוכחות

החל משנת הלימודים תש"ע, לא יתאפשר עוד נוהל פטור מנוכחות כפי שהיה נהוג בשנים קודמות. על סטודנט שנכח בקורס (מכל סוג שהוא), אך לא ניגש למבחן או לא הגיש את העבודה במועד, מוטלת החובה להירשם לקורס חדש ולעמוד בכל מטלותיו.

לימודים לקראת רמת "פטור" באנגלית

במסגרת הלימודים באקדמיה נדרש כל סטודנט להגיע לרמת "פטור" ולהיבחן במבחן "פטור" באנגלית וזאת כתנאי לזכאותו לתואר הראשון. רמת פטור באנגלית מהווה תנאי מעבר לשנה ג' על-פי החלטת סנאט בצלאל. סטודנטים אשר התקבלו ללימודים החל משנת הלימודים תשע"ב, נדרשים לרמה "בסיסי" לפחות בלימודי האנגלית, כתנאי להתחלת לימודיהם.

קורסי אנגלית בבצלאל מתחלקים למספר רמות וכרוכים בתשלום נוסף לשכר הלימוד כמפורט בפרק שכר הלימוד בשנתון ובאתר בצלאל. הנוכחות בקורסי אנגלית היא חובה. כל קורסי האנגלית סמסטריאליים לבד מקורס טרום בסיסי הנלמד לאורך השנה כולה. לתשומת לבכם, החל משנת הלימודים תשע"ב, שונתה טבלת הרמות באנגלית והותאמה לזו המקובלת במוסדות להשכלה גבוהה בארץ. סטודנטים ממשיכים יידרשו להשלמת קורסי האנגלית בהתאם לשנתון בו החלו את לימודיהם בבצלאל וזאת ללא תשלום נוסף.

כל סטודנט אשר הגיע לרמת פטור במבחן פסיכומטרי, או קיבל ציון במבחן פסיכומטרי באנגלית, מוזמן להגיע עם עותק מקורי של תוצאת המבחן למזכירות המחלקה על מנת לקבוע את רמתו באנגלית. את רמת ה"פטור" באנגלית ניתן להשיג באחת מן הדרכים הבאות:
א. עמידה במבחן האנגלית הכלול בבחינה הפסיכומטרית הכלל ארצית.
ב. עמידה במבחן הפטור של המרכז הארצי לבחינות והערכה (מבחן אמ"ר או אמיר"ם).
ג. לימודים במסגרת קורסי האנגלית בבצלאל, עמידה בדרישותיהם השוטפות, ובמבחן פטור פנימי בסוף הקורס בציון 65 לפחות.

ד. החל משנת תשע"ו ניתן להשתתף בקורסים מקוונים באנגלית - פרויקט שקם ביוזמת ובמימון הוועדה לתכנון ולתקצוב שבמועצה להשכלה גבוהה אשר פותח באוניברסיטה הפתוחה. סטודנטים אשר יבחרו ללמוד בקורסים המקוונים ייבחנו בסיום הקורס במבחן רמ"א של האוניברסיטה הפתוחה (לא מתקיים קורס ברמת מתקדמים ב').

רכזת לימודי האנגלית, הגב' ג'ודי אור-סתי, תשמח לעזור ולייעץ בכל הקשור ללימודי האנגלית.

הלימודים לקראת רמת פטור באנגלית אינם חלים על סטודנטים:
א. בעלי תואר אקדמי ממוסד להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, שלמדו אנגלית כשפה זרה.
ב. סטודנטים אשר השלימו בגרות בבית ספר תיכון ששפת ההוראה בו אנגלית.
יש להגיש למזכירות המחלקה לתרבות חזותית וחומרית אישורים מקוריים על-מנת לקבל את הפטור.

הכרה בקורסים ממוסדות להשכלה גבוהה

סטודנטים אשר למדו במוסד אקדמי מוכר לקראת תואר, רשאים לפנות בבקשה להכרה בקורסים בהם השתתפו, ובלבד שקיים קשר ישיר בין הסוגיות שנלמדו לבין תכנית הלימודים של המחלקה. יחד עם זאת, לא ניתן להכיר בנקודות זכות שכבר מומשו לטובת תואר, ועל כן סטודנטים שקיבלו תואר אקדמי על סמך נקודות אלו לא יוכלו לקבל הכרה נוספת בבצלאל. ציונים המהווים בסיס לפטור מקורסים בבצלאל אינם נכללים בשקלול ממוצע הציונים לתואר בבצלאל.

על מנת לקבל את ההכרה יש להגיש למחלקה לתרבות חזותית וחומרית, במהלך הקיץ ולפני פתיחת שנת הלימודים הראשונה, גיליון ציונים מקורי (או צילום נאמן למקור) ותקציר הקורסים בשפה עברית או אנגלית. אל גיליון הציונים יש לצרף פנייה לד"ר דרור פימנטל, יועץ הב.א. של המחלקה ובה פירוט של הבקשה.

היקף הזיכוי יקבע על-ידי היועץ ויימסר בכתב לסטודנט. רק לאחר קבלת הזיכוי מיועץ המחלקה, ניתן יהיה למחוק את הקורס מהמערכת. המחיקה תתבצע במחלקה להיסטוריה ותיאוריה.

מילוי חובות הסטודנט במסגרת קורסי המחלקה לתרבות חזותית וחומרית

חובות הקורס מובאות לידיעת הסטודנט באמצעות הסילבוס הנמסר לו בראשית הסמסטר ובאמצעות המרצה במהלך הקורס. הציון הסופי יורכב על-פי שיקול דעתו של המרצה. יחד עם זאת יש להדגיש כי:

1. הנוכחות בקורסי המחלקה לתרבות חזותית וחומרית היא חובה. בדיקת נוכחות בקורסים תיעשה החל מן השבוע הראשון של הסמסטר על-פי שיקול דעתו של המרצה. ניתן להחסיר עד שלושה מפגשים בכל סמסטר. היעדרות מעבר להיקף זה, עלולה להוביל למחיקת הסטודנט מן הקורס. במזכירות המחלקה יוצגו אישורים רק במקרים של אשפוז ושרות במילואים.
2. למרצה ניתנת האפשרות להטיל על הסטודנטים עבודת ביניים, בחינת ביניים או תרגיל במהלך הקורס.
3. מטלת סיום הקורס תקבע על-ידי המרצה.
4. חל איסור על הגשת עבודה בזוגות!
5. במקרה של העתקה צפוי הסטודנט לעונש משמעותי.

בחינות בסוף הקורס

לוח בחינות מפורט על-פי קורסים ייקבע במהלך שנת הלימודים ויובא לידיעת הסטודנטים. הבחינות מרוכזות בתקופה קצרה ועל כן הסמיכות ביניהן רבה. על הסטודנט לתכנן את לימודיו בהתאם לכך ולהפעיל שיקול דעתו.

הסטודנטים זכאים לשני מועדי בחינה [מועד א' ומועד ב'], אולם הציון האחרון שהתקבל הוא הקובע.

במקרים המפורטים להלן בלבד תינתן אפשרות למועד מיוחד (מועד ג'):

- א. במקרה של שירות מילואים ביום הבחינה (מועד א' או ב').
- ב. אשפוז בגין מחלה ביום הבחינה.

את האישורים יש להציג במזכירות המחלקה, לא יאוחר משבועיים לאחר שהתקיימה בחינה במועד ב' בקורס המבוקש, וזאת בצירוף מכתב הכולל את נימוקי הבקשה.

הגשת עבודות בקורסים תעשה במועד שנקבע על-ידי המרצה. ככלל, אין מועד נוסף במקרה של הגשת עבודות.

התאמות ללקויי למידה

התאמות בבחינות ניתנות בהסתמך על המלצות האבחון והדרישות הספציפיות ללימודים בבצלאל. סטודנט אשר יגיש את האבחון יקבל אוטומטית הארכת זמן במבחנים והתעלמות משגיאות כתיב בלימודי המחלקה לתרבות חזותית וחומרית. סטודנטים הזקוקים להתאמות שונות נוספות יגישו בקשתם לדקנאט הסטודנטים 30 ימים לפני מועדי הבחינות וההגשות. הבקשות יועברו מדקנאט הסטודנטים אל ועדת ההוראה של המחלקה לתרבות חזותית וחומרית שתדון בהן לגופו של עניין.

נוהל ערעור

סטודנט רשאי לערער על ציון שניתן לו בקורס בתוך שבועיים מיום פרסום הציון בפועל. עליו למלא טופס ערעור במזכירות המחלקה לתרבות חזותית וחומרית ולנמק בו את הנסיבות בעטיין הוא מגיש בקשה זו. תשובת המרצה תמסר לסטודנט באמצעות מזכירות המחלקה לתרבות חזותית וחומרית.

שפת הכתיבה של עבודות ומבחנים

בהיעדר הסכמה מפורשת של המרצה לבדוק את מטלות סיום הקורס בשפה אחרת, יכתבו הללו בשפה העברית.

בצלאל, כתב עת לתרבות חזותית וחומרית

הוא כתב עת מקוון אקדמי שפיט הרואה אור בצלאל, אקדמיה לאמנות ועיצוב. כתב העת מבקש להוות במה לדיון ביקורתי בסוגיות הקשורות בחקר התרבות החזותית ולהציע גישות מחקריות חדשות, המטשטשות את גבולות הקאנון הדיסציפלינרי המוכר ומעודדות חשיבה בינתחומית על אודות תרבות חזותית וחומרית בתחומים: אמנות עכשווית, צילום, קולנוע ניסיוני, דימויים דיגיטליים, ממשקים אינטראקטיביים, אנימציה, ארכיטקטורה דיגיטלית, עיצוב מוצר, אופנה, אומנות (contemporary craft), קרמיקה וצורפות. כתב העת כפוף לשיפוט עמיתים קפדני ומלווה בוועדת היגוי מקצועית. בכל שנה יראו או שני גיליונות.

כתובת האתר: <http://journal.bezalel.ac.il>

עלו לרשת: גליון מס' 1: מעבר לאובייקט

גליון מס' 2: על הביקורת

גליון מס' 3: אקטיביזם חזותי

גליון מס' 4: פליטות

גליון מס' 5: הדחף אל הסודי

גליון מס' 6: פילוסופיה של עיצוב

היסטוריה ותיאוריה: הפרוטוקולים

2017-2005:

את הגיליונות ניתן למצוא בתוך כתב העת החדש - בצלאל: כתב עת לתרבות חזותית וחומרית. כתב העת המקוון, הדו-לשוני והשפיט היסטוריה ותיאוריה: פרוטוקולים עלה לרשת ארבע פעמים בשנה בחודשים אוקטובר, פברואר, אפריל ויולי בין השנים 2005-2013. כתב עת אקדמי זה, פירסם מאמרים תיאורטיים, רשימות ביקורת ותערוכות וירטואליות, ובתור שכזה הוא ייצג את קשת הדעות בצלאל ומחוצה לה.

עד כה עלו לרשת 28 גיליונות: גליון מס' 1: קווים מקבילים, נובמבר 2005//גיליון מס' 2: היבטים באוצרות עכשווית, אפריל 2006//גיליון מס' 3: הלם היפה, אוקטובר 2006//גיליון מס' 4: רוחות אפריל, מרץ 2007//גיליון מס' 5: בציר 2007: סטודנטים כותבים, יולי 2007//גיליון מס' 6: המודל: בין מדע לאמנות, נובמבר 2007//גיליון מס' 7: רובדי הזמן: חיים, מוות וזיכרון, ינואר 2008//גיליון מס' 8: אנימציה כיום, אפריל 2008//גיליון מס' 9: בציר 2008: סטודנטים כותבים, יולי 2008//גיליון מס' 10: ימין שמאל ורוח הקודש, אוקטובר 2008//גיליון מס' 11: צילום והזירה הפוליטית, ינואר 2009//גיליון מס' 12: הזמן: בין מדע לאמנות, אפריל 2009//גיליון מס' 13: מחוץ לפרוטוקול: סטודנטים כותבים, יולי 2009//גיליון מס' 14: גר-מאניה, אוקטובר 2009//גיליון מס' 15: קומיקס וקריקטורה, פברואר 2010//גיליון מס' 16: מצבי יצירה: אופנה וצורפות, אפריל 2010//גיליון מס' 17: הפרוטוקולים של צעירי בצלאל, יולי 2010//גיליון מס' 18: סוף הדרך: על המוות ביצירה ובתרבות, אוקטובר 2010//גיליון מס' 19: הפוטוריזם בן 100!, פברואר 2011//גיליון מס' 20: קריאות, אפריל 2011//גיליון מס' 21: הפרוטוקולים של צעירי בצלאל, יולי 2011//גיליון מס' 22: על החושני באמנות, אוקטובר 2011//גיליון מס' 23: אין, אינפורמציה ואי-וודאות, פברואר 2012//גיליון מס' 24: זוג או פרד, אפריל 2012//גיליון מס' 25: הפרוטוקולים של צעירי בצלאל, יולי 2012//גיליון מס' 26: קונפליקט: אנטגוניזם ויצירה, אוקטובר 2013//גיליון מס' 27: האלבית, מרץ 2013//גיליון מס' 28: איר: דיאלוג בין טקסט לתמונה, יולי 2013.

פרוטוקולאז': אסופת מאמרים מתוך כתב העת המקוון, היסטוריה ותיאוריה: הפרוטוקולים. אחת לשנה הודפסה מהדורה מוגבלת הכוללת מאמרים המוזמנים במיוחד או כאלה שפורסמו בכתב העת.

ספר השנתי של המחלקה לתרבות חזותית וחומרית בשיתוף עם מחלקה מקצועית בבצלאל:

2014: מחשבות על נעליים, בשיתוף המחלקה לצורפות ואופנה
2015: קראפט בתרבות העכשווית, בשיתוף המחלקות לעיצוב תעשייתי ולעיצוב קרמי וזכוכית
2018: מחשבות על הארוחה בתרבות החזותית והחומרית, בשיתוף תכנית התואר השני
בעיצוב תעשייתי

כנסים 2018-2004

חולצות חומות: אמנות מטוהרת. 18 במאי 2005. בשיתוף עם מרכז ששון לחקר האנטישמיות,
האוניברסיטה העברית//בין תיאוריה לפרקטיקה: קווים מקבילים. הכנס השנתי הראשון של
היחידה להיסטוריה ותיאוריה. 25 במאי 2005 // ארבעה בנובמבר 1995: רצח
ברטרוספקטיבה. 10 בנובמבר 2005//אוצרות עכשוויות: היבטים אפיסטמיים פוליטיים
אסתטיים, בשיתוף עם אוניברסיטת תל-אביב, 4-6 בדצמבר 2005//אודות סוביבור, בשיתוף
עם שגרירות צרפת, 7 בדצמבר 2005//מזרחה מכאן: יפן. 22 במרץ 2006 // האוטופיות
בתרבות הישראלית, בשיתוף עם מוזיאון ישראל, 17 בינואר 2006 // הלם היפה: על תפסות
יופי באמנות ובעיצוב, הכנס השנתי ה-2 של היחידה להיסטוריה ותיאוריה, 5 באפריל
2006//האות העברית: דו"ח מצב [מס' 1 בסדרת ארץ קטנה עם שפה]. בשיתוף עם המחלקה
לתקשורת חזותית. 6 בדצמבר 2006 //מראות הרוח. 17-19 בדצמבר 2006//אנימציה
ישראלית היום [מס' 2 בסדרת ארץ קטנה עם שפם]. בשיתוף עם היחידה לאנימציה. 10 בינואר
2007//החפץ הישראלי. [מס' 3 בסדרת ארץ קטנה עם שפם] בשיתוף עם המחלקה לעיצוב
קרמי. 14 במרץ 2007//המודל: בין מדע לאמנות. 26 באפריל 2007 בשיתוף עם מוזיאון
המדע//ימין, שמאל ורוח הקודש: אמנות, דת ופוליטיקה. הכנס השנתי ה-3 של היחידה
להיסטוריה ותיאוריה. 20 במאי 2007//צילום והזירה הפוליטית [מס' 4 בסדרת ארץ קטנה עם
שפם], בשיתוף עם המחלקה לצילום, דצמבר 2007//סוף מעשה במחשבה תחילה [מס' 5
בסדרת ארץ קטנה עם שפם] בשיתוף עם המחלקה לעיצוב תעשייתי, 12 במרץ 2008//גר-
מאניה, הכנס השנתי הרביעי של המחלקה לתרבות חזותית וחומרית, 11 במאי 2008//הזמן:
בין אמנות למדע, 5 ביוני 2008, בשיתוף עם מוזיאון המדע//בין האישי לפוליטי: קומיקס
וקריקטורה מכאן. 21 בדצמבר 2008, הכנס השנתי החמישי של המחלקה לתרבות חזותית
וחומרית//מרצים כותבים. 22 בפברואר 2009 //מצבי יצירה: אופנה וצורפות מכאן [מס' 5
בסדרת ארץ קטנה עם שפם]. 25 במרץ 2009 //אבולוציה במדע ובאמנות, בשיתוף עם מוזיאון
המדע. 14 במאי 2009//העתיד מאחורינו: הפוטוריזם בן 100. 10 ביוני 2009//סוף הדרך: על
המוות ביצירה ובתרבות, הכנס השנתי הששי של המחלקה לתרבות חזותית וחומרית. 20
בדצמבר 2009//קריאה וכו' [בתווך: עולמות יצירה נפגשים, מס' 1]. 24 במרץ 2010//צייר לי
כבשה: על איור ספרי ילדים בישראל [בתווך: עולמות יצירה נפגשים, מס' 2]. 5 במאי
2010//האין: בין אמנות ומדע, בשיתוף עם מוזיאון המדע, ה-10 ביוני 2010//על החושני
באמנות, הכנס השנתי השביעי של המחלקה לתרבות חזותית וחומרית, 28 בנובמבר
2010//זוג או פרד: יוצרים/חוקרים/משוחחים. 4 בינואר 2011 // נוסטלגיה: להחזיר עטרה
ליושנה. בשיתוף המחלקה לאמנות ותוכנית התואר השני באמנויות. 6 באפריל 2011 //
אקראיות: בין מדע לאמנות. בשיתוף מוזיאון המדע. 9 ביוני 2011. קונפליקט. הכנס השנתי
השמיני של המחלקה לתרבות חזותית וחומרית, 18 בדצמבר 2011 // מיכל הספר: בין צורה
לתוכן. המחלקה לתרבות חזותית וחומרית בשיתוף עם המחלקה לתקשורת חזותית. 21 במרץ
2012 // להחזיר את הדיוקן: דימוי, זיכרון, שואה. בשיתוף אגף המוזיאונים יד ושם ומכון ון ליר,
6 במאי 2012 // תרבות חזותית במאה ה-19. בשיתוף המכון הצרפתי ת"א. 22 במאי 2012
בבצלאל, 23 במאי 2012 במכון הצרפתי// אדם-מכונה. המחלקה לתרבות חזותית וחומרית
בשיתוף עם מוזיאון המדע ירושלים. יוני 2012// בין שקט להשתקה. הכנס השנתי התשיעי של

המחלקה לתרבות חזותית וחומרית, 16 בדצמבר 2012 // Just Kidding כנס אקדמי על עיצוב לילדים. בשיתוף המחלקה לתקשורת חזותית. 6 במאי 2013 // של נעליך מעל רגליך: נעליים בתרבות החזותית. בשיתוף המחלקה לצורפות ואופנה. 23 במאי 2013 // חי צומח סינתטי. בשיתוף מוזיאון המדע בירושלים. 12 ביוני 2013 // פרקטיקה ביקורתית: מחקר בסביבה חזותית וחומרית. הכנס השנתי העשירי של המחלקה לתרבות חזותית וחומרית, 29 בדצמבר 2013 // קראפט בתרבות חומרית עכשווית, כנס לזכרו של פרופ' עמי דרך. 21-22 במאי 2014 // האותנטי בתרבות העכשווית. הכנס השנתי האחד עשר של המחלקה לתרבות חזותית וחומרית, 21 בדצמבר 2014 // הדימוי הנעדר. בשיתוף המחלקה לצילום. 16 במרץ 2015 // ביקור-ביקורת. כנס בשיתוף דקנאט הסטודנטים. 27 ביולי 2015. "חלום בהקיץ": 110 שנים ליסוד האקדמיה לאמנות ועיצוב בצלאל. הכנס השנתי השנים עשר של המחלקה לתרבות חזותית וחומרית, 27 בדצמבר 2016 // אמנות / ישראלית: אמנים, מדינה, אליטות. כנס בשיתוף המחלקה לאמנות. 19 במאי 2016 // תאכל חרב? - על אוכל וקונפליקט בתרבות החזותית. הכנס השנתי השלושה עשר של המחלקה לתרבות חזותית וחומרית בשיתוף תכנית התואר השני בעיצוב תעשייתי, 8 בינואר 2017 // פוסט-מציאות. בשיתוף המחלקה לתקשורת חזותית, 11 במאי 2017 // כנס בינלאומי: The Heisei Era in Retrospect – Major Trends in Post Industrial and Post Consumer Japan. בשיתוף אוניברסיטת חיפה ואוניברסיטת תל אביב. 13 ביוני 2017 // המעמד היצירתי והכלכלה החדשה, הכנס השנתי הארבעה עשר של המחלקה לתרבות חזותית וחומרית, 31 בדצמבר 2017 // עיצוב תעשייתי בעולם משתנה, בשיתוף המחלקה לעיצוב תעשייתי, האחד במאי 2018.

פירוט מערכת הלימודים

שנה א'
קורסי חובה שנתיים לכלל הסטודנטים בבצלאל

110-3 אמנות מודרנית

שנתי, 2 ש"ש, 2 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

ד"ר איגור ארנוב

הקורס מציג את הציור, הפיסול, האדריכלות והעיצוב באמנות המודרנית מתקופת המהפכה הצרפתית בשלהי המאה ה-18 ועד ימינו. נעסוק בהתפתחות הזרמים האמנותיים העיקריים, מהניאו-קלאסיקה בסוף המאה ה-18 ועד לפוסט-מודרניזם בימינו. נשאף להדגים את השתקפותם של רעיונות חדשים דרך ניתוחן של יצירות האמנות. מטרתו של הקורס להעניק לסטודנטים את הכלים להבנתן של יצירות האמנות בקונטקסט התרבותי החברתי וההיסטורי.

110-2 אמנות מודרנית

שנתי, 2 ש"ש, 2 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

ד"ר רונית שטיינברג

הקורס יציג סקירה כרונולוגית של התפתחות האמנות המערבית מן המהפכה הצרפתית בשלהי המאה ה-18 ועד ימינו, תוך התייחסות להקשרים ההיסטוריים, החברתיים והתרבותיים שבתוכם היא נוצרה. במהלך השעורים נתמקד באמנים, ביצירות אמנות, בזרמים ובסגנונות אמנותיים מרכזיים, וכן בטקסטים חשובים שנכתבו על ידי אחדים מאמנים אלה. הקורס יפתח בדיון בעקרונות הניאו קלאסיקה כפי שהם באים לידי ביטוי באדריכלות, פיסול, ציור ורישום. לאורך סמסטר א' נדון בזרמים אמנותיים נוספים שהתפתחו במאה ה-19, כמו הרומנטיציזם, הנטורליזם, הריאליזם, האימפרסיוניזם, הפוסט אימפרסיוניזם ואמנות סוף המאה. סמסטר ב' יוקדש לאמנות המאה העשרים, ויעסוק באמנים ובזרמים מרכזיים, כמו הפוביזם, הקוביזם, האקספרסיוניזם הגרמני, הדאדא, הסוריאליזם, האקספרסיוניזם המופשט, אמנות הפופ, אמנות מינימליסטית, אמנות מושגית, ואמנות פוסט מודרנית. לצד דיון בזרמים אלה, נעסוק גם במגמות חוזרות באמנות המודרנית, כמו משיכה אל האחר; האדם והטבע; אמנות וטכנולוגיה ועוד.

110-7 אמנות מודרנית

שנתי, 2 ש"ש, 2 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

ד"ר עדינה קמיאן-קשדן

הקורס יעסוק בהתפתחות האמנות המערבית מאז המהפכה הצרפתית ב-1789 ועד ימינו, ישרטט את ציר תולדות האמנות ב-200 השנים האחרונות ויבחן את מטוטלת התנועות והזרמים שפעלו בתקופה זאת מנקודות מבט כרונולוגית ותמאטית. במהלכו, נדגים אופני ניתוח שונים של יצירת האמנות ונמקד את תשומת הלב באמצעיה הפורמליים ובהבנת משמעותה ההיסטורית, החברתית והתרבותית בעיני האמן ובעיני המתבונן. עוד יידונו אוצרות ועיצוב של תערוכות מרכזיות, כתבים, מנשרים למיניהם וראיונות עם אמנים. בסמסטר א' נעסוק בזרמי האמנות שהתפתחו במאה ה-19, כשאי-יציבות פוליטית, תיעוש, אימפריאליזם וצמיחת התרבות הפופולרית השפיעו עמוקות על החוויה המודרנית ועל דרכי הביטוי שלה. סמסטר ב' יוקדש לתנועות ומגמות עיקריות באמנות המאה ה-20, יערוך השוואות בין-תרבותיות וידגיש את ריבוי המדיות המאפיין את המודרניזם והפוסט-מודרניזם.

9900050-1 מושגי יסוד בתרבות, ד"ר דרור פימנטל

9900050-2 מושגי יסוד בתרבות, ד"ר אשר סלה

9900050-3 מושגי יסוד בתרבות, ד"ר אליה ברטל

סמסטר א', 2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 16:00-14:30

קורס זה מציג מבוא היסטורי ביקורתי למושגי היסוד העיקריים שפותחו במסורת האינטלקטואלית המערבית. בקורס נבחן את חשיבותם של מושגים אלה בהקשרים תרבותיים שונים ומתוך אמונה שהללו ירכיבו עבור קהל הסטודנטים מעין ארגז כלים מחשבתי בסיסי אשר ילווה אותם בהמשך לימודיהם העיוניים והמעשיים באקדמיה. הקורס עוקב אחר שלוש תקופות עיקריות (אפיסטמות לפי פוקו) של המחשבה המערבית: הראשונה היא העת הקלאסית כלומר התרבות ההלניסטית והרומית, השנייה היא העת המודרנית בין הרנסאנס לבין הנאורות והאחרונה היא זו של ביקורת המודרנה כפי שהתפתחה בין המאה ה-19 למאה ה-20. לגבי כל אחת מהתקופות נבחן באופן סינכרוני את המשמעות של מושגי היסוד בהקשר ארבעה תחומי שיח: האונטולוגי - העוסק בשאלות אודות מהות והיש; האפיסטמולוגי - העוסק בתנאי האמת ובגבולות ההכרה האנושית; האסתטי - העוסק במחשבה אודות האמנות והגדרת היופי; האתי-פוליטי - העוסק בוויכוח הציבורי מסביב לצדק, חופש, אחריות ומשפט.

9900055-1 מבוא לתרבות חזותית, ד"ר שיר אלוני יערי

9900055-2 מבוא לתרבות חזותית, ד"ר אהד זהבי

9900055-3 מבוא לתרבות חזותית, ד"ר אורלי שבי

סמסטר ב', 2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 16:00-14:30

המושג "תרבות חזותית" חדר לדיון האקדמי כשדה מחקר בסוף שנות השבעים, על רקע המשבר המחקרי וקריסת ערכי המדרג המודרניסטיים. משבר זה לווה בהבנה כי הדימויים על כל סוגיהם - מצוירים, צילומים וסרטים ועד דימויים של מציאות וירטואלית - נהפכו למרכזיים ודומיננטיים בחיי היומיום. כמו כן, התפתחויות טכנולוגיות אפשרו את עיצובם של מכשירים המגבירים את יכולת הראייה הטבעית של האדם, כמו גם ייצור וצריכה של דימויים בקלות יתרה. הצורך להבין את משמעותם של דימויים ואת השפעתם על הסובייקט כיחיד ועל התרבות ככלל עומד במרכזו של תחום מחקר זה. בשיעור נסקור חיבורים של הוגים מרכזיים כגון מרקס, פרויד ופוקו, שעיצבו וניסחו שאלות מרכזיות בשדות מחקר שונים, אולם הללו נהפכו למשמעותיים גם בהבנת תהליכים בתרבות החזותית. באמצעותם נגבש ונעצב את הכלים האנליטיים ואת המושגים המאפשרים ניתוח ביקורתי ליצרני ולצרכני הדימויים בחברה ובתרבות העכשוויות. בין שאר הנושאים נעמוד על שאלות של יחסי כוח ומשטור, תרבות הצריכה והראווה, פסיכואנליזה ויחסי מגדר, פוסט-קולוניאליזם וגלובליזציה.

שנה א'
קורסי חובה עיוניים למחלוקת – הפירוט להלן על-פי מחלקות

מסטר א'

ארכיטקטורה

1023771 תולדות הארכיטקטורה א': העת העתיקה וימי הביניים

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 16:30-18:00

ד"ר נעמי מאיר-דן

קורס זה יוקדש לעיון בתולדות האדריכלות המערבית מאז המאה החמישית לפנה"ס ועד למאה ה-14: האדריכלות היוונית, האדריכלות הרומית והאדריכלות של ימי-הביניים (האדריכלות הנוצרית-מוקדמת, האדריכלות הביזנטית, האדריכלות הרומנסקית והאדריכלות הגותית). הדיון יהיה כרונולוגי במהותו, כאשר כל אחד מהפרקים יילמד תוך בחינת זיקתה של האדריכלות הן לאירועים, לנסיבות, למהלכים ולהלכי הרוח התקופתיים הן לאדריכלות העבר ולמבנים קיימים. לשון אחר, היצירה האדריכלית תנותח בהקשרים השונים (פיזיים, חברתיים וכלכליים, טכנולוגיים ומדעיים, מדיניים ודתיים, תרבותיים ואמנותיים) שבהם נעשתה ושאליהם נועדה, מזה, וכחוליה בשרשרת של תולדות האדריכלות, מזה.

את הקורס כולו יפתח דיון כללי במהותם של לימודי תולדות הארכיטקטורה במסגרת של לימודי ארכיטקטורה (באקדמיה לאמנות ועיצוב). הדיון בכל אחד מהפרקים ייחתם בהפניית מבט ליצירות אדריכלות מן העת החדשה (ואף זו העכשווית) השואבות השראה מתת הפרק האמור. מטרתו של מהלך זה היא להציג את מעשה האדריכלות כמי שמושפע מהמורשת האדריכלית (של העבר) והשיח האדריכלי (של ההווה), מחד גיסא, ומשפיע על מהלכים אדריכליים ותרבותיים (של העתיד), מאידך גיסא. לצד העובדה שהקורס מחויב להיבט ההיסטורי-כרונולוגי, ינוצל כל אחד מהפרקים לדיון בסוגיה מהותית כלשהי ללימוד תולדות הארכיטקטורה, בפרט, והתרבות החזותית, בכלל (למשל: יחסי גומלין בין אדריכלות לאמנות, מזה, ובין אדריכלות למרחב הבנוי/ הנופי, מזה; פונקציה וסמל; מסורת וחדוש).

עיצוב קרמי וזכוכית

2800139 תולדות הקרמיקה: מבית היוצר של "האדם הנבון" למקומה של הקדרות בעולם

מתועש חומרי

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום ג' 8:30-10:00

מיכל ברושי נחמני

היכן, מתי ומדוע החלו בני האדם ליצור כלים ומכלים מחומר? מה היה מקומו של הקדר בתרבויות קרובות ורחוקות? נעסוק במקומה המרכזי של הקרמיקה באדריכלות צנועה ומפוארת, בחידושים טכנולוגיים שליוו את ייצור הקרמיקה ובדיאלוג האמנותי הסוער בין המזרח למערב. ניווכח כיצד קשורה הקרמיקה להמצאת הכתב, לאופנת שתיית התה, הקפה והקקאו, לניסיונות לייצור זהב ולרדיפות דתיות. ולבסוף: כיצד הפך בית היוצר המסורתי למפעל, והמפעל - לסטודיו של האמן היחיד.

צילום

2800141 מבוא להיסטוריה של הצילום - שנתי

2 ש"ש, 2 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

רועי בושי

הקורס "היסטוריה של הצילום" בוחן את פרקטיקת הצילום בהקשריה הרחבים-מערכתיים-תקשורתיים, כתופעה חברתית-תרבותית מרכזית בעידן המודרני, ולא רק ככלי אומנותי. הקורס מציג דרכים שונות להביט על העבר המורכב של המדיום. הוא נבנה בשני צירים עיקריים: ציר תמטי (לפי נושאים) וציר כרונולוגי (ציר הזמן). נבחן בו כיצד שינויים היסטוריים, טכנולוגיים, חברתיים ותיאורטיים משפיעים על הדרך בה מייצרים וצורכים תצלומים. ננסה להבין מה הרלוונטיות של ההיסטוריה של הצילום לעבודה של צלמים ואמנים היום. הקורס דן בצילום מראשיתו ועד אמצע המאה ה-20. בהרצאות נדון בשלל חומרים ויזואליים מרתקים; תצלומי משטרה, רפואה, פסיכיאטריה, פתולוגיה, גלויות אוריינטליסטיות, רפרודוקציות של ציורי-מופת; יצירות אמנות אייקוניות של גדולי הצילום; תיעודיים היסטוריים של מלחמות, זוועות ושינויים חברתיים.

אמנות

2800125-1 אמנות בישראל – מקום המדינה ועד היום

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר רונית שטיינברג

הקורס יעסוק באמנות החזותית אשר נוצרה והוצגה בארץ מאז קום המדינה ועד ימינו. במהלכו תוצג האמנות הישראלית על פי רצף כרונולוגי ובהתייחס לתמות מרכזיות. המבט הכרונולוגי יחולק לעשורים תוך עמידה על האירועים בארץ והשפעתם על עולם היצירה. הפירוט התמטי יציג נושאי חתך מרכזיים, המעסיקים את שיח התרבות בישראל כגון, שואה, מלחמות, מתח חברתי, פוליטיקה ועוד. בנוסף יציג הקורס גם את הגישות ההיסטוריוגרפיות כלפי האמנות הישראלית, את המוזיאונים המרכזיים ואת הלכי הרוח הרוחשים בשדה זה, אשר מייצגים כולם את מורכבותה של הזהות הישראלית מאז ועד היום.

אמנויות המסך

2800128 מבוא להיסטוריה של הקולנוע, א'

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר אוהד לנדסמן

קורס זה יציע סקירה סלקטיבית של נקודות ציון מכריעות בהתפתחות ההיסטורית של אמנות הקולנוע, החל מהצעצועים הפרוטו-קולנועיים במאה ה-19 ועד לתקופת מלחמת העולם השנייה. תשומת לב מיוחדת תינתן לקונטקסט הלאומי, הכלכלי, הפוליטי והאסתטי בו צמחו תנועות קולנועיות דומיננטיות (כגון האקספרסיוניזם הגרמני או הריאליזם הפואטי בצרפת), וליוצרים קולנועיים נבחרים אשר הצליחו לשמור על סגנונם הייחודי בתוך המסגרות בהן פעלו (כגון סרגיי אייזנשטיין, אורסון וולס או צ'רלי צ'פלין). מסענו הכרונולוגי יתמקד לא רק בהשתכללותו של הקולנוע הבדיוני, אלא גם בהתפתחותו של הקולנוע התיעודי והניסיוני ברחבי העולם ולאורך השנים. נציע פרספקטיבות היסטוריות ואסתטיות שונות לגבי האבולוציה של שפת הקולנוע, נבחן את השפעתן של התפתחויות טכנולוגיות (כמו סאונד וצבע) על מסורות סגנוניות בקולנוע, ונעריך את חשיבותם של הז'אנר הקולנועי ותיאורית ה"אוטר" ככלים מרכזיים לניתוח והבנה של ההיסטוריה של הקולנוע. ההרצאות תלוונה בהקרנת קטעים מתוך סרטים ובקריאות שבועיות.

עיצוב תעשייתי

1800131 אנתרופולוגיה ועיצוב תעשייתי

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר יונה וייץ

שדה העיצוב התעשייתי מזהה את פעולת העיצוב כרכיב, וככלי, משמעותי (גם) בניהול ובפיתוח סביבות מגוונות לפעולה אנושית. בכדי להבין את ההתכתבות בין סביבת העיצוב לבין דינמיקות סוציו-תרבותיות, כלכליות פוליטיות וטכנולוגיות נעסוק ב"שפת רחוב" תוך התמקדות מיוחדת בשווקים ובקניונים ו"במקום השלישי"*. במסגרת הקורס יילמדו חומרים תיאורטיים ומחקריים הבוחנים סוגיות יסוד כגון השפעת אוירת העיצוב על חוויית משתמשים, האינטראקציה בין יחידים לחפצים לארכיטקטורה של פסיכולוגיה מרחבית, בחינת המעורבות של חושים ותחושות (כגון אור, ריח, טמפרטורה, רעש מוסיקה וכיוב') בתפישת הסביבה כהוליסטית. המתח בין המקומי לגלובאלי בשפת העיצוב, והפענוח של סביבת עיצוב כתיאטרון על מציאותי מציעים פלטפורמת דיון נוספת. במהלך הקורס נקיים תרגיל בשטח המפגיש בין תכני הקורס לבין אסטרטגיות שטח מתודולוגיות (תצפית וראיון) המשמשות את המהלכים ל-User based design. המטלה המסכמת מבוססת על עבודה צוותית בנושא שנבחר מתוך טריטוריות הידע של הקורס והעוקב אחרי ארגז הכלים שמציע הקורס.

* המושג המקום השלישי (Third Place) מתייחס אל מקומות שמשמשים כמרחב פעולה אנושי נוסף (שונה ממרחב הבית ו/או מרחב העבודה המסורתי).

צורפות ואופנה

1800114 מבוא לתולדות הלבוש

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר מיכל קרייזברג

הקורס יבחן את משמעויותיו ותפקידיו של הבגד בהיבטיו השונים ובהקשריו המשתנים כגון: האמנותיים, הכלכליים, החברתיים, התרבותיים, הפוליטיים והמגדריים, כפי שהם עיצבו את ההיסטוריה של התרבות המערבית מתקופת יוון הקלאסית ועד למאה ה-19, על פי סדר כרונולוגי. הדיון יעשה תוך מעקב אבולוציוני הקושר בין מקום זמן ובין סובייקט וחברה, שזיקתם והשפעתם על ההיסטוריה של הבגד, ולהיפך, הינם מהותיים ובלתי ניתנים להפרדה. העיסוק בבגד יעשה תוך התייחסות לגזרות, צבעוניות, וטקסטורות, המגלמות בתוכן את הנרטיב המלא של תולדות הבגד, הלבוש והאופנה.

תקשורת חזותית

1800130 מעיצוב גרפי לתקשורת חזותית

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר אורי ברטל

קורס המבוא נועד להציג את היסודות השונים של העיצוב הגראפי (טיפוגרפיה, איור, לוגו, פרסום ועיצוב אריזות, עיצוב אינטראקטיבי ואנימציה), התיאוריה של העיצוב הגראפי (מהי תקשורת ושפה חזותית לעומת שפה מילולית? כיצד אובייקט חזותי מקבל משמעות?), ההיסטוריה של העיצוב הגראפי במאה ה-20 (כוחות משפיעים, תנועות אמנותיות, מעצבים חשובים והצגה של העיצוב הגראפי בהקשר של עיצוב הארכיטקטורה של התקופה), תולדות האות והעיצוב הגראפי בישראל.

סמטר ב'

ארכיטקטורה

120 תולדות הארכיטקטורה ב': מהרנסנס עד המאה ה-19

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר רחל רפפורט

קורס מבוא כרונולוגי הדין בתמורות החלות בארכיטקטורה החל מראשית תנועת ההומניזם במאה ה-15 ועד המהפכה התעשייתית השנייה בסוף המאה ה-19. הקורס סוקר את התפתחות האדריכלות בתקופות הרנסנס הראשון והשני, המנייריזם והבארוק עד לשקיעתו; הקורס ממשיך ולומד את השפעת תנועת ההשכלה והמהפכה התעשייתית על הארכיטקטורה: ארכיטקטורה אוטופית, ניאוקלסיציזם, היסטוריציזם אקדמי, חלוצי הבנייה בברזל, זכויות ופלדה, תנועת האמנות ואומנות ואר נובו. הדיון מתמקד בהבנת הרעיונות המנחים של התקופות והזרמים השונים ובזיהוי הביטוי של אותם הרעיונות ביצירה האדריכלית. מודגש במיוחד תהליך התפתחות גיבוש הקו האישי של המתכננים השונים, נושא החשוב לסטודנט לארכיטקטורה, החווה בעצמו תהליך דומה.

צורפות ואופנה

2800138 מבוא לאופנה במאה ה-20

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר מיכל קרייזברג

הקורס ידון במושג 'אופנה' כחלק מהז'רגון המילולי והמושגי של המאה ה-20. כמושג נבחן את השפעת האופנה ויכולתה להיות מושפעת בעצמה משדות תרבותיים נרחבים. הדיון יעשה תוך מעקב אבולוציוני הקושר בין קידמה וטכנולוגיה לשינויים בגזרות, טכניקות, לכדי חידושים והתפתחויות המוכרים לנו באופנה של גברים ונשים בעידן המודרני והפוסט-מודרני. העיסוק באופנה יעשה במקביל לדיון וניתוח התפתחויות מקבילות תרבותיות כגון: עשייה אמנותית, ספרותית, מוסיקלית, אדריכלית, התייחסות לעיצוב פנים ומוצר, שזיקתם לאופנה של המאה ה-20 הינה מובהקת וקהרנטית ומדגישה את היות ה'אופנה' חלק בלתי נפרד מיחסי סובייקט וחברה.

עיצוב תעשייתי + עיצוב קרמי וזכוכית

2800127 עיצוב ותרבות חומרית

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר ראובן זהבי

בקורס נעסוק בסקירה ודיון בסוגיות שבין עיצוב, טכנולוגיה ותרבות חומרית. נעקוב אחר התהוות תרבות הצריכה דרך סוגיות נבחרות המלוות את העיצוב. נתחיל את הקורס בהצגת מספר מושגים תיאורטיים ותהליכים אופייניים שיהוו בסיס להמשך הקורס: הטכנוספרה, תיאוריות של התפתחות טכנולוגית, מאפיינים של תרבות חומרית, פרולטרניזציה ועוד. בהמשך הקורס נעמוד על שני מקרי בוחן: הראשון בו נדון יהיה סוגיית הזמן. נבחן מקרוב שעונים ומכשירים למדידת הזמן מצד התפתחות העיצוב בעקבות הטכנולוגיה מחד והשלכותיהם על התרבות החומרית ותפיסת הזמן החברתית מאידך. מקרה בוחן שני בו נדון יהיה תרבות האוכל, עיצוב שולחן וכלי האוכל ומנהגי השולחן. נעקוב אחר חוליות מרכזיות בעיצוב בהקשר של חומר אורגני: המזון. נתרכז במעבר לעידן התעשייתי בתזונה וממנו לעידן הפוסט תעשייתי. נבחן, לבסוף, את סוגיית תפקיד המעצב על רקע המכניזציה, התיעוש והתפשטות חברת הצריכה ההמונית. נדון בהתמודדות של מעצבי זמננו עם ההשלכות של תהליך זה על הסביבה ובניסיונות להעמיד גישות עיצוביות חלופיות.

אמנויות המסך

2800130 מבוא להיסטוריה של הקולנוע, ב'

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר אוהד לנדסמן

קורס זה, המהווה המשך לחלקו הראשון בסמסטר א', ימשיך להציע סקירה סלקטיבית של נקודות ציון מכריעות בהתפתחות ההיסטורית של אמנות הקולנוע, החל מפריחת הקולנוע האירופאי לאחר מלחמת העולם השנייה, דרך המהפכות הפוליטיות והאסתטיות בקולנוע העולמי של שנות השישים, ועד לעלייתן של מסורות לאומיות חדשות בקולנוע של המאה ה-21. תשומת לב מיוחדת תינתן לקונטקסט הלאומי, הכלכלי, הפוליטי והאסתטי בו צמחו תנועות קולנועיות דומיננטיות (כגון הגל החדש הצרפתי או הניאו ריאליזם האיטלקי), וליוצרים קולנועיים נבחרים אשר הצליחו לשמור על סגנונם הייחודי בתוך המסגרות בהן פעלו (כגון אלפרד היצ'קוק או סטנלי קובריק). מסענו הכרונולוגי יתמקד לא רק בהשתכללותו של הקולנוע הבדיוני, אלא גם בהתפתחותו של הקולנוע התיעודי והניסיוני ברחבי העולם ולאורך השנים. נציע פרספקטיבות היסטוריות ואסתטיות שונות לגבי האבולוציה של שפת הקולנוע, נבחן את השפעתן של התפתחויות טכנולוגיות (כמו הקולנוע הדיגיטלי) על מסורות סגנוניות בקולנוע, ונעריך את חשיבותם של הז'אנר הקולנועי ותיאורית ה"אוטר" ככלים מרכזיים לניתוח והבנה של ההיסטוריה של הקולנוע. ההרצאות תלוונה בהקרנת קטעים מתוך סרטים ובקריאות שבועיות.

אמנות

2800132 לחשוב אמנות

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר דרור פימנטל

יצירת האמנות הגדולה היא ישות חידתית, שפרשנותה נמשכת לאינסוף. ועם זאת, עלינו – כעדים של מעשה האמנות – מוטלת החובה להלשין אותו, כלומר, לתת לו ביטוי בלשון, שכן בכך אנו מבטיחים את שרידותו. בקורס נתבונן ביצירות אמנות קלאסיות ומודרניות, בינלאומיות וישראליות, ונדון בדרכים האפשריות לחשוב אותן ולתת להן ביטוי בלשון. בתוך כך ירכשו משתתפי הקורס ארגז כלים תיאורטי, שיאפשר את שכלול המחשבה הביקורתית על מעשה האמנות.

תקשורת חזותית

2800143 היסטוריה של העיצוב הגרפי בישראל

2 ש"ס, 1 נ"ז

14:00-12:30

סתו אקסנפלד

קורס היסטוריה של העיצוב הגרפי בישראל יסקור את התפתחותו של התחום מהולדת התרבות העברית בארץ ישראל, דרך הקמת המדינה ועד לתהליכי הפרטה והגלובליזציה שהתרחשו לקראת סוף המאה ה-20. דרך טקסטים שכתבו מעצבים בני התקופה, כרזות, קטלוגים, גופנים, עטיפות, סרטים ועוד נלמד כיצד משקפות העבודות הגרפיות תפיסות תקופתיות ושיוניים חברתיים, כלכליים, פוליטיים ותרבותיים.

102-2 תולדות האמנות

שנתי, 2 ש"ש, 2 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר נעמי מאירי-דן

קורס זה יוקדש לעיון בתולדות האמנות המערבית בין המאה השביעית לפנה"ס למאה ה-17: האמנות היוונית, האמנות הרומית, אמנות שלהי העת העתיקה ותקופת הנצרות המוקדמת, אמנות ימי הביניים, אמנות הקדם רנסנס והרנסנס, המנייריזם והבארוק. כל אחד מהפרקים יילמד תוך בחינת זיקתה של האמנות הן לאירועים, לתרבות ולהלכי הרוח התקופתיים ו/או האישיים הן לאמנות העבר. לשון אחר, יצירות מתחומי הציור (האיור והפסיפס), הפיסול (והתבליט) והאדריכלות תיבחנה בהקשרים השונים (חברתיים וכלכליים, טכנולוגיים ומדעיים, מדיניים ודתיים, תרבותיים ואמנותיים) שבהם נעשו ושאליהם יועדו, מזה, וכחוליה בשרשרת של תולדות האמנות, מזה. כמו כן, לאורך כל הקורס תוצג אפשרות השפעתה של האמנות המערבית בפרק הזמן האמור על האמנות בעת החדשה (כולל זו העכשווית). דגש מיוחד יושם על יצירות מופת, מתוך כוונה לערוך דיון בהתנהלותה של האמנות בין העבר (שממנו היא שואבת השראה), ההווה (שעמו היא מקיימת דיאלוג) והעתיד (שעליו אפשר והיא משפיעה, באופן זה-או-אחר).

לצד העובדה שהקורס מחויב להיבט ההיסטורי-כרונולוגי, ינוצל כל אחד מהפרקים לדיון בסוגיה מהותית כלשהי ללימוד תולדות האמנות, בפרט, והתרבות החזותית, בכלל (למשל: הזיקה למציאות; מרכז ופריפריה; יחסי גומלין בין אדריכלות לאמנות ו/או בין טקסט לדימוי; מסורת וחדוש).

102-1 תולדות האמנות

שנתי, 2 ש"ש, 2 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר שרה בנינגה

בקורס זה נלמד את תולדות האמנות מהעת העתיקה ועד המאה ה-17. נדון בציור, פיסול וארכיטקטורה לאורך התקופות ונלמד את המאפיינים הסגנוניים של האמנות המצרית, היוונית והרומית, אמנות ימי הביניים ואמנות הרנסנס והבארוק. נכיר את האמנים והאמניות הבולטים בכל תקופה כמו גם את יצירות המופת, ונדון בהשפעתן. נשאל לאיזה קהל היו מיועדות היצירות, ומה השתנה לאורך התקופות ביחס שבין האמנות לצופה. בנוסף ללימוד הכרונולוגיה והמאפיינים הסגנוניים, נעסוק בהשפעות השונות על האמנות לאורך ההיסטוריה, כגון דת, פוליטיקה, מגדר, מעמד ומדע.

102-3 תולדות האמנות

שנתי, 2 ש"ש, 2 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר רוני עמיר

הקורס יסקור את תולדות האמנות ואת התפתחותה למן העת העתיקה ועד למאה השבע עשרה. בחלקו הראשון נדון ביצירות אמנות ממצרים, ממסופוטמיה ומהים האגאי וכן באמנות יוונית ורומית. בחלקו השני של הקורס נעסוק באמנות בימי הביניים, ברנסנס ובבארוק. הקורס יקנה כלים לניתוח יצירות אמנות וילמד למקמן במרחב גיאוגרפי, היסטורי ותרבותי, תוך היכרות עם סגנונות משתנים ואמנים בולטים. הבנת תולדות האמנות ברצף היסטורי תקנה בסיס להעמקת ולהעשרת היצירות של האמן העכשווי.

ארכיטקטורה
שנתי

2800129 תולדות האדריכלות במאה ה-20: תרבות, חברה וכלכלה

4 ש"ש, 2 נ"ז קורס, 1 נ"ז תרגיל

קורס: אדר' עידו גינת

יום ושעה יפורסמו בהמשך

בקורס זה נפענח את האופן בו משתקפים בשפה ובשיחה האדריכליים התהליכים ההיסטוריים שהתהוו בעולם במהלך המאה העשרים. נקודות המוצא להתבוננות זו נעוצה בתפיסה כי הסביבה האדריכלית היא סיסמוגרף רגיש המשקף שינויים חברתיים ותרבותיים, מעברים אידיאולוגיים, תמורות כלכליות והלכי רוח ומחשבה. קורס זה מהווה פרק המשך לסקירתה של ההיסטוריה האדריכלית עד העידן המודרני והוא מתמקד בתקופה שמתחילה בסוף המאה ה-19 ועד לראשיתו של המילניום השלישי. תחילתו של עידן זה בתהליכים כלכליים ופוליטיים שקירבו את התפוררות האימפריות הוותיקות והביאו לפרוץ מלחמת העולם הראשונה, המשכו בתמורות גלובליות מהותיות של שתי מלחמות עולם ובהתגבשותו של סדר עולמי חדש, ואחריתו בהתפרקותם של המוסדות הלאומיים המוכרים ועלייתם של כוחות כלכליים פרטיים. ייחודו של פרק זמן זה נעוץ בהיותו מעין הווה מתמשך שעדויותיו זמינות עבורנו ומבנות את הסביבה המיידית והמוכרת לנו. הקורס בנוי לאורך ציר הזמן והוא משרטט את התהליכים השונים שהתהוו בתקופה זו תוך הקבלה בין אירועים היסטוריים מרכזיים, עולם המושגים התרבותי ומגמות תכנוניות ואדריכליות. כמו כן, על מנת לייצר קונקרטיזציה של התהליכים ההיסטוריים, הקורס, יבחן תימות ונושאים חוצי זמן, על מנת לייצר קריאה גיניאולוגית של גישות אדריכליות שונות בהווה.

סמסטר א'

אמנות

1800123 אבני דרך: מגמות ויוצרים מרכזיים באמנות עכשווית

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א', 14:30-16:00

רותם רוף

הקורס יציג תמות ויוצרים מרכזיים שהשפיעו על השיח האמנותי החל מסוף שנות ה-80 ועד היום, דרך סקירתן של תערוכות מרכזיות שהפכו לאבני דרך בהיסטוריה של האמנות העכשווית. הבחירה של הקורס להתמקד בתערוכות מרכזיות נובעת מהאופן המובהק שבו פרקטיקות אמנותיות ואוצרותיות הפכו להיות חלק בלתי נפרד זו מזו. דרך חקירה של התערוכות הללו נכיר אמנים עכשוויים מרכזיים, נדון בהשפעות של פוסט קולוניאליזם ופוליטיקה של זהויות על השיח האמנותי, נסקור את ההיסטוריה של מושגים כמו אמנות חברתית, אמנות מיצג, פוסט-אינטרנט ארט, ונבחן גישות אוצרותיות שונות כמו גם אלת השפעתה המעצבת של תיאוריה עכשווית על עולם האמנות עד היום.

תקשורת חזותית

1800121 מעצבים כאסטרטגים

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

ד"ר פנינה דיאמנט כהן

המושג עיצוב חורג בתקופתנו מהמשמעות הקישוטית שיוחסה לו בעבר. בעידן של "כלכלת החוויות" תופסת היצירתיות מקום מרכזי בפיתוח כלכלי וקהילתי מתחזקת הציפייה כי עיצוב יהיה מבוסס על החלטות אסטרטגיות. המעצב נתפס כספק של פתרונות שמצופים לענות במדויק על צרכים מוחשיים ורגשיים של קהלים שונים, תוך התייחסות להקשרים עסקיים רחבים. אין פה דחיקה של הדחף היצירתי אלא הבנה שתהליכי עיצוב מעוגנים בתוך הקשרים שיווקיים שמעוגנים בתוך הקשרים כלכליים, חברתיים, טכנולוגיים ותרבותיים רחבים יותר. פענוח של הקשרים אלו תובע מהמעצב לרכוש כלים שיאפשרו לו לבצע תהליכי חקירה של: הלקוחות, שדה התחרות, המגמות בקטגוריה ולצאת מהם לתהליך אסטרטגי שיספק בסיס לעבודת העיצוב. מטרת הקורס להטמיע בתודעת הסטודנטים את הצורך בשלב של היערכות לפני העצוב. לספק פרספקטיבה רב-תחומית שמתבססת על שיח משדה הסוציולוגיה, התרבות, הפסיכולוגיה והשיווק. להעניק מתודולוגיה ו"ארגז כלים" שיאפשרו לסטודנטים לפתח עמדת מנהיגות הן בקבוצות עבודה בחברות גדולות והן כיועצים עצמאיים.

עיצוב תעשייתי + עיצוב קרמי זכוכית

1800126 מוזיאונים בזמן הווה מתמשך: 150 שנים של תערוכות [עיצוב] פורצות דרך

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

גלית גאון

אחד הכלים המרתקים המאפשרים בחינה וניתוח של היסטוריה בזמן הווה הוא אוצרות מוזיאלית או חוץ מוזיאלית טובה. דרך סקירת תערוכות מרכזיות, תמות ומהלכים אוצריים בתחומי העיצוב, יבחן הקורס את מאה וחמישים השנים האחרונות, באמצעות ניתוח מערכות היחסים הייחודיות שבין יוצרים - מעצבים - אוצרים והקהל הרחב. על האופנים בהם תערוכות שינו את מהלך החשיבה של הקהילה היוצרת ועל ההזדמנויות שניקרו בפני אוצרים, גלריות ומוזיאונים לגונן, לתמוך, לחשוף, להציג ולהאיץ את תחומי העיצוב. לצד בחינת הגישות האוצרותיות השונות, נבחן את הדרכים בהם מעוצבות התערוכות בחלל, ננתח את מהלכי פיתוח השפה הגרפית, נדון בחוויית הביקור ובאופן שבו התקבלו על ידי הקהילה ונברר האם ומה היו השפעותיהן על עבודתם של מעצבים ומוזיאונים היום.

צילום

2800140 סוגיות נבחרות בצילום עכשווי

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

ד"ר אורלי שבי

שנות השבעים היו נקודת מפנה בהתייחסות של ממסד האמנות אל פרקטיקת הצילום. באופן חסר תקדים, הפך הצילום ממדיום שהגודר 'בן חורג של הציור' לפרקטיקה אסתטית רחבה ומרכזית בעולם האמנות העכשווי. בשיעור זה נבחן את הסיבות שהביאו למפנה כמו גם את ההשלכות בהפיכתו של הצילום למדיום המרכזי לאחר האמנות הקונספטואלית. הדיון בסמינר יתמקד בסוגיות תיאורטיות, היסטוריות ואסתטיות הקשורות בשינוי, בטיעונים המרכזיים של מחקר וביקורת האמנות, ובנוסף נדון בתרומתה של המהפכה הדיגיטלית והשלכותיה.

צורפות ואופנה

מסלול צורפות

1800124 מבוא לתולדות הצורפות עד המאה ה-20

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום ב' 15:00-18:00

פרופ' עינת לידר

במסגרת הקורס ילמדו פרקים נבחרים מהיסטוריה של התחום מימי קדם ועד לראשית המאה ה-20. הקורס יתנהל במסגרת 7 מפגשים החל מראשית הסמסטר, בני 3 ש"ש כל אחד. בשיעור הראשון ינתן מבוא כללי על המוקדים המשפיעים בתחום הצורפות כיום בעולם (ארכיונים ובתי ספר מובילים, עיתונים ופרסומים, ירידים מרכזיים, וכדומה). בשיעורים הבאים נתמקד בתקופות היסטוריות שונות בתחום הצורפות דרך פריזמה מסוימת (יוצר, תנועה, בית מלאכה או מטרה מסויימת) ועל פי נושאי חתך: התפתחות המושג והמקצוע / חומרים, כלים, מיכון ושיטות עבודה / היבטים צורניים ועיצוביים ואמנותיים / השפעות ותרומות תרבותיות- חברתיות-כלכליות ועוד. בתום הקורס יתבקש כל סטודנט/ית לכתוב עבודה מסכמת על אחד מהנושאים הנדונים.

מסלול אופנה

2600811 תיאוריות של לבוש

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

יעל טרגן

במסגרת הקורס נבחן את המעמד הפרדיגמטי של האופנה כדיסציפלינה הזוכה בעשורים האחרונים להכרה ולגיטימציה, הן כפרקטיקה בעלת משמעות במסגרת התרבות והן כשיח תיאורטי מחקרי באקדמיה. נעסוק בחשיבות ובמשמעות של לימוד תיאוריות של לבוש; נשאל מדוע, כמעצבים, אנו זקוקים לתיאוריה ביקורתית לצד תיאוריה יישומית; נסקור תיאוריות לבוש קלאסיות ונדון בסוגיות עכשוויות באופנה הקשורות בשאלות של אתיקה, גופניות, מציאות וירטואלית ועוד.

אמנויות המסך

מסלול וידאו

1800113 קולנוע, וידאו ומדיה חדשה: היסטוריה, תיאוריה וביטויים בתרבות העכשווית

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

רונן לייבמן

למרות שמצלמת הוידאו הביתית הראשונה פותחה רק באמצע שנות השישים, ההיסטוריה של הוידאו ארט התרחבה ואת שורשיה ניתן למצוא כבר בעבודות הקולנוע הניסיוניות של שנות העשרים והשלושים. מאידך, בשנים האחרונות הפך הוידאו התיעודי לחלק בלתי נפרד משדה האמנות העכשווית והוידאו ארט בפרט. מטרת הקורס היא למפות ולהכיר את התהליך אותו עבר הוידאו ככלי וכתוכן בשדה האמנות החל משנות החמישים ועד היום. מאז הופעתו שימש הוידאו כתחום השואב ומנהל דיאלוג עם תחומי יצירה שונים כגון קולנוע, פיסול, טלוויזיה, פרפורמנס ועוד. אופיו ההיברידי של הוידאו איפשר לו לשמור על נוכחותם של תחומים אלה במקביל ולהתפתח עימם.

מסלול אנימציה
2700640 להבין אנימציה
2 ש"ס, 1 נ"ז
יום א' 16:00-14:30
ד"ר אוהד לנדסמן

במסגרת קורס זה ננסה להבין מהי למעשה אנימציה, האם היא שונה באופן מהותי מהסרט המצולם, ומדוע יש להבין את ההיסטוריה שלה כחלק מתוך ההיסטוריה של המדיום הקולנועי. נדון בשאלות תיאורטיות הנוגעות לאסתטיקה של האנימציה, כגון: האם ניתן לדבר על ריאליזם בסגנון עשייה אשר בבסיסו מפוברק, וכיצד הביאה תופעת ה"דיסניפיקציה" הכה דומיננטית לסגנון ה"היפר"-ריאליסטי באנימציה? מהן האסטרטגיות הנראטיביות והאסתטיות המיוחדות לאנימציה, וכיצד באות הן לידי ביטוי בשילובה בקולנוע המצולם או בתרומתה לקולנוע הדוקומנטרי? כיצד יש להבין את תפקידו הרטורי של הסאונד המלווה את התמונה האנימטורית? מה משמעותן של ההתפתחויות הדיגיטליות האחרונות בתחום וכיצד הן משכללות את שפת האנימציה? כחלק מהדיון התיאורטי בקורס נעבור בתחנות היסטוריות שונות בהתפתחותה של האנימציה, החל מהצעצועים האופטיים הטרומ-קולנועיים וניסוייו של אדוארד מייברינג' במאה ה-19, דרך האנימציה הניסוינית והאבסטרקטית, ועד למהפכת המחשוב באנימציה הדיגיטלית עם הופעתה של "פיקסאר". ההרצאות תלוונה בהקרנת סרטוני אנימציה קצרים ובקריאות שבועיות.

שנה ב'
שיטות מחקר בתרבות חזותית וחומרית – חובה, סמסטר ב', 2 נ"ז

לקורס זה שני יעדים עיקריים: (1) ללמוד ולתרגל פרשנות וניתוח מובנה של האמנות, העיצוב והארכיטקטורה; (2) ללמוד ולתרגל שיטות מחקר מגוונות הייחודיות לפרקטיקות המקצועיות השונות ולנסח מהלכים מחקרניים אלו באמצעות כתיבה אקדמית. קורס זה יציג מתודולוגיות קריאה ומחקר המשמשות ללימוד התרבות החזותית והחומרית בראשית המאה ה-21. חלק מהמתודולוגיות הן מסורתיות (איקונוגרפיה, מחקר ארכיוני, מחקר פסיכואנליטי ו/או מחקר שדה איכותני) וחלקן חדשות ובעלות גוון היברידי המשלב בין מדעי הרוח למדעי החברה (mixed methods). המתודולוגיות השונות מניחות, כי יצירות חזותיות, מוצרים ו/או סביבות עיצוב אינן רק מבטאות תהליכים וכוחות סוציו-תרבותיים, כלכליים ופוליטיים, אלא גם משתתפות בשיח התרבות ומשפיעות על התהליכים והשיח האמורים. לכן, השאלות התיאורטיות והמתודולוגיות שמתנסחות בעולם האמנות והעיצוב/מתייחסות לא רק להיבטים האסתטיים, אלא גם לתפקיד ההיסטורי, הפוליטי, החברתי, התרבותי, התקשורתי והכלכלי של היצירה ו/או של הסביבה הנחקרת. מתודולוגיות אלו מציגות תפיסות עכשוויות פוסט-סטרוקטורליסטיות ששוללות את אפשרות לבנות מודל פרשני אחד וכולל. במסגרת הקורס ילמדו הסטודנטים כיצד תפישות תיאורטיות ושיטות מחקר מגוונות משמשות בתור כלים פעילים ומטרימים בפרקטיקה המקצועית ו/או כיצד התהליכים והשלבים בפרקטיקה המקצועית משמשים כבסיס להבניית תיאוריה ומחקר. מן הטעם הזה, תיוחדנה קבוצות ספציפיות לכל מחלקה.

למחלקה לאמנויות המסך

2600829 יום א' 16:00-14:30 ד"ר אוהד לנדסמן
2600829-1 יום א' 16:00-14:30 אורי לוין

למחלקה לאמנות

2600830 יום א', 16:00-14:30 ד"ר ליאת לביא
2600830-1 יום א', 16:00-14:30 ד"ר איגור ארונוב

למחלקה לצילום

1-2600831 יום א', 16:00-14:30 ד"ר רותי גינזבורג

למחלקה לצורפות ואופנה

2600832 יום א', 16:00-14:30 ד"ר מיכל קרייזברג
2600832-1 יום א', 16:00-14:30 ד"ר טל פרנקל אלרואי

למחלקה לעיצוב תעשייתי

2600833 יום א', 16:00-14:30 ד"ר יונה וייץ
2600833-1 יום א', 16:00-14:30 דורי אורין

למחלקה לארכיטקטורה

2600834 יום א', **סמסטר א'**, 16:00-14:30 ד"ר ליאת סאבין בן שושן
2600834-1 יום א', **סמסטר א'**, 16:00-14:30 סיגל בר ניר
2600834-2 יום א', **סמסטר ב'**, 16:00-14:30 סיגל בר ניר

למחלקה לתקשורת חזותית

2600835 יום א', 12:00-10:30 ד"ר נעמי מאירי דן
2600835-1 יום א', 16:00-14:30 ד"ר נעמי מאירי דן
2600835-2 יום א', 16:00-14:30 שגיא מעיין
2600835-3 יום א' 16:00-14:30 לירון לביא טורקניץ'

למחלקה לעיצוב קרמי וזכוכית

2600836 ד"ר טל פרנקל אלרואי (נלמד במחלקה לעיצוב קרמי וזכוכית)

מסגרות בחירה שנים ב – ה'

שנה ב'
פרוסמינר אחד מהרשימה להלן

9401232 פילוסופיה/קולנוע

שנתי, 2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

ד"ר דרור פימנטל

האם פילוסופיה יכולה לומר משהו בעל ערך על קולנוע? האם הקולנוע יכול לשאת מסרים פילוסופיים? בקורס נבחן את נקודת הממשק בין הפילוסופיה לקולנוע, ונחשוב על במאים כעל פילוסופים ועל פילוסופים כעל במאים. בהקשר זה, נבחן את האופן שבו נחשב מושג הממשי (The Real) בפילוסופיה, כמו גם את מופעיו בסרטים. בתוך כך נקרא טקסטים משל אפלטון, קאנט, בנימין, ניטשה ובודריאר.

9400251 צילום כדוקומנט וכעדות

שנתי, 2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

רועי בושי

מאז המצאתו שימש הצילם כדוקומנט וכעדות באופנים שונים ובמסגרות שונות, והעלה שאלות באשר למעמדו המשפטי, המדעי, האמנותי, הטכנולוגי והחברתי. האם התצלומים מעידים בעצמם אודות אירועים בעולם, או שמא יש "לדובב" אותם? האם הצילום יכול לשמש כעדות בבתי משפט? איזו התאמה נדרשת בין המצלמה, עינו של השוטר וארכיון המשטרה בכדי להפיליל אדם? מהם התנאים בהם ניתן לשלבו בתוך מערכות ידע ומוסדות של המדינה? מהן

הפרוצדורות דרכן מוענקת לתצלום משמעות? האם יש קשר בין המבנה הייחודי של הצילום לבין יכולתו לשאת עדות? מה היו הנסיבות ההיסטוריות בהן הופיע "הצילום הדוקומנטרי" ובמה הוא נבדל מסוגי צילום אחרים? בפרוסמינר נבחן את גבולות התצלום כדוקומנט, את המשגותיו ושימושו השונים, את הניסיונות לנצלו כאמצעי סיווג ושליטה, כפנייה אל הציבור הרחב, כאלימות וכפיתוי, כאמת וכבדיה.

9401209 המוות בתרבות המערב

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

פרופ' אשר סלה

המוות הינו האירוע הטבעי ביותר אך גם תופעה תרבותית רבת משמעות בחייהם של בני האדם. הקורס יציג את התפתחות הגישות השונות כלפי המוות בהיסטוריה האירופאית משקיעתה של התרבות היוונית והרומית עד המאה ה-20, בעזרת פרשנות של העדויות האיקונוגרפיות של האומנות המערבית, מהציור ועד אדריכלות בתי קברות. כמו כן, ננתח קטעי פרזה ושירה ומסמכים כגון צוואות, מצבות וכו'. על סמך המחקרים החלוציים של פיליפ אריאס, אדגר מורן ומישל פוקו נתחקה אחר תולדות המוות מהנוכחות של נושא האבל בהגות המערבית ועד הסתרת המוות בציוויליזציה הפוסט מודרנית. בנוסף, נעקוב אחר ההתפתחות של כמה topoi וסימבולים בתרבות המערבית בשני המילניומים האחרונים, כגון: מחול המתים, נישואי העלמה והמוות הגולגולת ושעון החול ואחרים.

9401243 "גלגל המתגלגל מעצמו"? מחשבות על הילד בחברה ובתרבות

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

ד"ר אהד זהבי

ניטשה אמר על הילד שהוא גלגל המתגלגל מעצמו – אז למה מנסים כל הזמן לגלגל אותו, לכוון אותו, להורות לו את הדרך? בפרוסמינר הזה נעמוד על היחס שלו זוכים ילדים וילדות באגפים שונים של החברה והתרבות: נבחן את התמונות שמציירות לנו הפסיכואנליזה והפסיכולוגיה ההתפתחותית, נברר מהן הנחות שעומדות בבסיסן של גישות חינוכיות שונות ונקרא במבחר ספרי ילדים כדי לבדוק מהו דיוקן הילד שעולה מהם. אגב כך נשאל אם יש בכלל דבר כזה, "ילד", ואיך ראוי להתייחס לברייה האנושית בראשית ימיה.

9400236 מוזיקה, ארכיטקטורה, זמן, חלל

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

ד"ר יעל כדורי

ארכיטקטורה ומוזיקה הן אולי שתי האמנויות הרחוקות ביותר. הראשונה – חומרית ונטועה היטב בעולם המעשי, ואילו השנייה – רוחנית ומופשטת. עם זה, ארכיטקטורה ומוזיקה הן גם קרובות מאוד: שתיהן לרוב אינן ייצוגיות אלא מתרכזות בצורניות טהורה, ושתיהן רגישות לשאלות של יחסי זמן וחלל, אקוסטיקה ויחסים מספריים. הקורס יעסוק בהשפעת הזיקה שבין מוזיקה, סאונד וארכיטקטורה על האמנויות היפות החל מתחילת המאה ה-20 ועד ימינו. במהלכו נבחן דוגמאות נבחרות לאופן שבו מזינה המוזיקה את המחשבה הארכיטקטונית כפי שזו באה לביטוי לא רק בתכנון מבנים כי אם גם בציור, בעיצוב חלל לתיאטרון, במיצבים, במוזיקה אקספרימנטאלית, בעבודות סאונד וביצירות תלויות חלל ספציפי. ההשתתפות בפרו"ס אינה מותנית בידע מוקדם במוזיקה.

9400253 הוליווד שעל הנילוס: בניית זהות בקולנוע המצרי

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

איל שגיא ביזאווי

במשך השנים הייתה תעשיית הקולנוע במצרים מתעשיות הקולנוע הגדולות בעולם, בוודאי הגדולה והמשפיעה ביותר על עיצוב התרבות במצרים ובעולם הערבי כולו, מראשיתו היה הקולנוע המצרי תוצר מובהק של חברה ותרבות הנתונות בסימן שינוי ובתהליכים מואצים של מודרניזציה. ככזה, הוא שילב בין אסתטיקה וטכנולוגיה מהמערב לבין מרכיבים מקומיים, ושימש בין היתר ככלי להבנייתה של תרבות וזהות מצרית מודרנית. הקורס יבחן כיצד הושפע הקולנוע המצרי מתהליכים אלו ומדוע זכה לפופולאריות רחבה, הן במצרים והן בעולם הערבי. ננסה להבהיר כיצד ניתן לפענח 'קודים' תרבותיים שסייעו בהבנתם של סרטי קולנוע מצריים, תוך בחינה צמודה של תהליכים חברתיים ופוליטיים שהתרחשו במקביל. מטרת הקורס לחשוף את הסטודנטים למקורות יצירה והשראה, אשר במשך שנים זכו להתעלמות אקדמית ואמנותית גם יחד. על בסיס בחינת מקרה הבוחן של הקולנוע המצרי, יתבקשו הסטודנטים לבחור נושא מתחום עניינם (ארכיטקטורה, עיצוב אופנה, תקשורת חזותית, צילום ועוד) ולהציג מקרה בוחן משלהם, אותו ינתחו על פי הנלמד בקורס.

9400249 מוזיאונים ולאומיות

שנתי, 2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

ד"ר שמוליק מאירי

"מפקד, מפה, מוזיאון". אלו הם שלושת הסמנים העיקריים בהבניית מדינת הלאום, לשיטתו של בנדיקט אנדרסון (קהילות מדומיינות, 1999). בפרוסמינר זה נבקש להתמקד במוזיאונים ולהידרש לסוגיית מקומם בהבניית הלאומיות, בחיזוקה ובהנחלתה.

מה היא לאומיות?

מה הוא מוזיאון?

במוקד הדיון תעמודנה הסוגיות הבאות: כיצד נרתמים/מגויסים כל תחומי הדעת, מאמנות והיסטוריה ועד מדע וטכנולוגיה, לחישול האתוס הלאומי תחת קורת הגג המוזיאונית? איזה תפקיד ממלאים המוזיאונים בעיתות של לאומיות משתנה/מתחדשת, כמו למשל באיטליה הפאשיסטית או ברפובליקות של ברית המועצות המתפרקת? מה מקומו של המוזיאון הלאומי במדינות רב אתניות כמו מדינות אמריקה (הצפונית והדרומית)? מה מקומה של קורבנות במוזיאון הלאומי? ובאיזו מידה מיצג המוזיאון הלאומי את הלאומיות והלאום? דגש מיוחד יושם בבחינת מקומם של מוזיאונים בלאומיות הישראלית תוך התמקדות בנושאי מפתח דוגמת הניסיונות (הכושלים והצולחים כאחד) לייצר קונצנזוס/קאנון רחב ככל שניתן, הפוליטיזציה של המוזיאונים, הגמוניה אל מול ריבוי נרטיבים היסטוריים/חברתיים, קבוצות שוליים וחתרנות "אנטי לאומית" בשיח המוזיאלי.

9306671 דימוי התשוקה: מיניות חריגה

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

ד"ר שאול סתר

המיניות היתה זה מכבר לתחום שמבעד לו מבין האדם את טבעו ותרבותו, את מאווי וחרדותיו, את מקומו בעולם ויחסיו עם אחרות ואחרים; והופעתה של המיניות היא על דרך הסטייה - פריעת כבלי התרבות, היעדרות לתשוקות הנמוכות, התנהגות שלא כדרך הטבע, התעקשותן של סטיות מיניות. מפרויד ועד פוקו, מניטשה ועד איריגראיי, מיניות היא חריגה ואין מחשבת מיניות שאיננה גם מחשבת המיניות החריגה. בפרוסמינר זה נעקוב אחר דימויה של התשוקה החריגה תוך קריאה בחטיבות מהתיאוריה של המיניות, הפמיניזם הרידקלי והתיאוריה הקווירית, ובחינת גלגוליהן ביצירה האמנותית והחזותי של המאות ה-20 וה-21. נעסוק במיניות כחוק וכהסגת גבול, ביצרים בזויים ובגוף המקוטע, ביחס בין תשוקה, שיגעון ויצירה ובמופעי הלא נורמטיביים של המגדר ובאתגר החברתי שנושא הקוויר.

9306678 פרספקטיבות חדשות בקולנוע תעודי

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

ד"ר אוהד לנדסמן

בפרוסמינר זה נבחן כמה מהמגמות המרכזיות שחלו בקולנוע הדוקומנטרי העולמי בשלושים השנים האחרונות ונתמקד באופנים בהם אבחנות ברורות בין תיעוד לבין בדיה החלו לקרוס. נבדוק כיצד חוברים להם לאחרונה הדמיוני והעובדתי לשם יצירת אסטרטגיות תיעוד המניחות את מקומה הבלתי מבוטל של האמת היחסית והבלתי אובייקטיבית בתהליך ייצוג המציאות בקולנוע. כיצד מייצרים טענה לגבי המציאות בעזרת תצורות מתחדשות כגון הסרט המוקומנטרי, הקולנוע ההיברידי, או האנימציה התיעודית? מהן הסיבות לתנופה הברורה של הקולנוע הדוקומנטרי האישי והסובייקטיבי, כפי שמתבטאת בגל החדש של יומני הוידאו, הקולנוע הפוליטי וסרטי המאמר? כיצד עושה הקולנוע התיעודי שימוש מחדש ברעיון הספקטקל הקולנועי בעזרת טכנולוגיית התלת מימד, ומהי המשמעות של העניין המתהווה של יוצרים דוקומנטריים בנראטיב אינטראקטיבי כחלק מתהליך התיעוד? נראה כיצד הקולנוע הדוקומנטרי העכשווי מאתגר כל ניסיון להיות מוכל בתוך מסגרות אסתטיות ספציפיות ומתנגד לכך שבחירה בסגנון מסוים יכולה לייצר קשר ישיר ומיוחד למציאות. תוך קריאה בטקסטים אקדמיים העוסקים בהתחדשותו של הקולנוע התיעודי וצפייה במגוון קטעים מתוך סרטים תיעודיים עכשוויים, פרו"ס זה יציע דרכים חדשות להתבוננות בעשייה קולנועית אשר ממשיכה להמציא את עצמה מחדש שוב ושוב.

9400250 הנאות החיים באמנות המערבית

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

ד"ר שרה בנינגה

הקורס יעסוק בייצוגים של הנאות החיים בתולדות האמנות מהמאה ה-15 ועד היום. אכילה, שתיה ומין יוצגו לאורך ההיסטוריה. בתקופת הרנסנס יצירות אמנות בנושאים אלו היו פעמים רבות תזכורת לחטאי החושים והגוף, ויוצגו כדוגמא שלילית. לעומת זאת, בעת המודרנית ייצוגים של מין ואוכל משמשים פעמים רבות ככלי לעיצוב זהות חברתית ומגדרית שונה. במהלך הקורס נבחן דימויים של אכילה, שתיה ומין לצד נושאים איקונוגרפיים כגון בכחוס, ונוס, החבורה העליזה ועוד. נעסוק בדימויים של מיניות, חגיגה ואקסטזה, ונדון במשמעות של ייצוגים אלו על הציר שבין החטאים למעלות, ובין השלילי לחיובי. דרך יצירות האמנות ניגע בשיח המגדרי, החברתי והפוליטי הסובב את דימויי ההנאות בעבר והיום.

9401225 הפיתוי החזותי: פרסום יפני

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 18:00-16:30

ד"ר אורי ברטל

הפרסום היפני העכשווי הינו תוצר מובהק של חברה בעידן הגלובליזציה המערב בתוכו אסתטיקה יפנית ומערבית כמו גם אסתטיקה גבוהה ונמוכה. אסתטיקה פוסט-מודרנית זו משמשת ביפן כיסוד לתקשורת חזותית. הקורס ינסה להבהיר מדוע וכיצד, יוצאת האסתטיקה המצויה במערב בגלריות בלבד, לרחוב ומשמשת את תקשורת ההמונים כמבע חזותי מפתה בתקשורת שיווקית.

הקורס יבחן את הקשר בין פרסום, תקשורת ותרבות, כיצד נבנית משמעות בתוך כרזת פרסומת, ומקומה ותרומתה של התקשורת החזותית כאמצעי שיווקי. חלקו השני של הקורס יתמקד ביוצרים שונים ביפן (סייטו מאקוטו והצ'ירו סוזוקי), כיצד מפרסמים מוצרים/תחומים שונים ביפן (אופנה, רכב, אלכוהול), במערכות ההתייחסות הבונות משמעות למוצרים שונים בפרסום היפני (מנגה, אמנות עכשווית ומגדר) ובטיפוגרפיה יפנית (מבנה השפה, קליגרפיה וטיפוגרפיה עכשווית).

9401227 מגמות באמנות המאה ה-21**שנתי, 2 ש"ש, 4 נ"ז****יום א' 18:00-16:30****ד"ר איגור ארונוב**

הקורס בוחן את ההתפתחויות האמנותיות במאה ה-21 מסביב לעולם, אשר מהוות סוגיות של גלובליזציה, רב-תרבותיות, אקולוגיה, שינויים חברתיים, ומתבטאות באופנים מגוונים, כגון: "אמנות המרחב הציבורי", "אמנות אורבאנית", "אמנות ווירטואלית", "אמנות המדיה החברתית", "אמנות הביו". נדון בשינויים המתרחשים ביחסים בין אמן, אקדמיה, שוק אמנותי, ממסד ב"עולם האמנות" וקהל הצופים. הדיון מבליט את ההיבט ה"אקטיביסטי" של האמנות העכשווית המעורבת בחיים פרטיים, ציבוריים ופוליטיים.

9400259 אוונגרד - בין ההיסטורי לעתידי**2 ש"ש, 4 נ"ז****יום א' 18:00-16:30****ד"ר אביב לבנת**

הפרוסמניון מתמקד בקריאה באוונגרדים היסטוריים ובהשפעתם על זרמים מאוחרים בזירת האמנות והתרבות בהמשך המאה ה-20 וראשית המאה ה-21. אנו ננסה להבין מה עמד ביסוד אותה תופעה רדיקלית בתחומי החברה והאמנויות שבראשה חילות חלוץ של אמנים מהפכנים אשר הפנו גב למסורות עבר והמציאו מסורת חדשה. הדילוג הבלתי אפשרי שקיימו בין עבר לעתיד, בין מסורת לאנטי מסורת, בין פרימיטיביזם לעתידות ממקם את האוונגרד כאיכות ייחודית בתוך המודרני והפוסט-מודרני, ומעבר להם. בחינת מושג האוונגרד בפרספקטיבות היסטוריות פותחת צוהר אל הפילוסופיה והפרקטיקה של יצירה עכשווית. נחשוף ונדון בפסיפס עשיר של מבעים מתחומי עיצוב, אמנות, אופנה, מוסיקה, ארכיטקטורה וקולנוע לאור זרמים אמנותיים כאקספרסיוניזם, קוביזם, פוטוריזם, קונסטרוקטיביזם, דאדאיזם וגילויים מגוונים של אוונגרד אמנותי ואינטלקטואלי. כיצד אלו ממשכים ומשפיעים ומופיעים בוורסיות מעודכנות במבע יוצר עכשווי. הסטודנטים יבקשו להתמקד בגרעיני מחשבה תיאורטית-היסטורית ולקדם מהלך אוונגרדי עדכני בתחומי אמנותם

2700558 אורבניות: עיצוב העיר בקולנוע ובמדיה**2 ש"ש, 4 נ"ז****יום א' 18:00-16:30****סיגל בר ניר**

מדוע ערים הן אתרי ההתרחשות של היצירה הקולנועית? כיצד המבט הקולנועי הפוך לנקודת מוצא להתבוננות על העיר ולתכנונה? ואיך מתוך יחסי הגומלין האלה נוצרת ומדומיינת העיר? הקורס יעסוק ביחסים ההדדיים שבין לתכנון העיר לבין עיצובה בז'אנרים שונים של קולנוע והמדיה החדשה. נעסוק בקריאות שונות של המרחב העירוני שמציעה השפה הקולנועית, במקביל לדיון התיאורטי אודות העיר שמתקיים בסוציולוגיה, בלימודים אורבניים ובארכיטקטורה. כן נבחן את מידת ההשפעה שיש ל"עיר הקולנועית" על המרחבים האורבניים המדומיינים והממשיים. בסמסטר הראשון השיעורים יתבססו על צפייה בסרטים, קריאה של טקסטים אודות העיר וניתוח של מרחבים עירוניים. בסמסטר השני התלמידים יציגו עבודות המנתחות את ייצוג העיר ועיצובה בקולנוע ובמרחב הממשי. העבודות יוצגו במדיה משולבת טקסט וייצוגים חזותיים.

1700667 תרבות חזותית של המדע

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 18:00-16:30

פרופ' אבנר בן זקן

לאורך ההיסטוריה מדענים חיפשו דרכים שונות לתאר את הטבע. אותיות, מספרים, סמלים ותמונות עמדו לשימושם בהתאם לצרכי השעה, לשינויים טכנולוגיים, ולאופיין הלעיתים בלתי-נראה של האובייקטים של הטבע. בין ההיסטוריה של המדע להיסטוריה של האומנות התפתח לו עם השנים תחום מתווך העוסק באופן שבו מדענים נתפסים כמייצרי-יידע העושים שימוש באומנות, בסגנונות ובטענות חזותיות להעביר את ממצאיהם ולשכנע את הקהילה המדעית. השילוב של תמונות בתיאור הטבע, לא היה דבר של מה בכך. הוא השפיע באופן מרחיק לכת לא רק על הצגת הטבע אלא גם על האופנים שבהם נקבעה דרגת אמינותו של ידע זה או אחר. עם הופעת התמונות הופיע גם מושג מדעי חדש- אובייקטיביות. בקורס זה נסקור את התפתחות הוויזואליזציה של המדע. נתחיל מהתקופה העתיקה שבה הסתפקו בסימנים הירוגליפים, דרך המדע היווני והערבי שבו אותיות, מספרים וגיאומטריה ייצרו ויזואליזציה של תופעות הטבע באמצעות דיאגרמות. נעבור דרך מהפכת הדפוס וגילוי העולם החדש שאילץ מדענים להעביר את הטבע החדש והלא נודע באמצעות איורים, דרך המצאת מכשירים אופטיים מאריכי חושים כמו הטלסקופ והמיקרוסקופ שיכלו לספק טיעונים מדעיים רק באמצעות איורים, ועד לעליית הצילום שהצליח לא רק להקפיא אובייקטים של הטבע אלא גם לטעון כי השבריר הקטן ביותר של החשיבה האנושית שווה לזמן פתיחת הצמצם, לעשירית השנייה. הקורס יחשוף את התלמיד לספרות דינמית ומתפתחת בהיסטוריה של המדע המבקשת להראות כיצד טיעון ויזואליים, החליפו את טיעוני המופת-הלוגיים, ויצרו מדע חדש המבוסס ביסודו על ייצוגיים אסתטיים של הטבע ועל אמן בתהליכי היצירה של ייצוגים אלה.

9400255 זהות יהודית באמנות חזותית

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 18:00-16:30

ד"ר רונית שטיינברג

בשנים האחרונות, כחלק מתפיסת עולם רב תרבותית, מתעורר עניין מחודש גם באמנות בעלת זיקה יהודית. תחרות העיצוב "סוכה סיטי" שהתקיימה במנהטן בשנת 2010 זכתה ל-600 הצעות, הגבירה את המודעות לנושא. בקורס זה נבחן את קשרי הגומלין בין אמנות לבין יהדות. נדון באפשרות ובלגיטימציה להגדיר אמנות על פי מוצא/לאום/דת ונקשה על המושג "אמנות יהודית". יצירות אמנות מהמאה ה-19 ישמשו כמראה לקונפליקטים של זהות התקפים גם כיום. נכיר אמנות העוסקת בשואה, נשווה בין ההתרחשויות האמנותיות ביהדות ארצות הברית לסצנה האמנותית בישראל. בקורס נתייחס גם לאמנות עכשווית ולנוכחות הניכרת של אמנות פמיניסטית דתית כמו גם לאמנות המבטאת אמירה חברתית של "תיקון עולם". נקודת המוצא של הקורס היא אמנותית, לא נדרש רקע דתי.

9400260 הקניון: צריכה, מרחב, טקסט

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 18:00-16:30

ד"ר עודד מנדה לוי

"הלכתי לאיבוד בעולם החומר

הלב שלי נהפך לשמלה

הידיים למכנסיים

הרגליים תיק"

(חגית גרוסמן, הלכתי לאיבוד בעולם החומר, ספר הגוף, 2017)

בפרוסמינר נחקור ונתאר את אופי המרחב הקניוני, אותו עולם של ביוספירה מלאכותית וטוטאלית, שהארכיטקטורה שלו היא הביטוי העיצובי והמניפולטיבי לפנטזיה הצרכנית (You Shop until you drop. have seen a mall, you have seen them all). נתאר את הקניון כאתר פנטסמטי של כיסופים כוזבים, שניצב כאנטיתזה למושג "בית". נערוך, בין היתר, קריאות ספרותיות ותרבותיות של מרחב הקניון, כפי שהוא נוכח ביצירות עכשוויות, ונבחן תיאוריות

מרכזיות מתחום המרחב והעיר, המשרטטות קווי מתאר של קיום ותנועה בעיר ניאון ללא שמים.

9400257 אופנה ישראלית

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א', 18:00-16:30

ד"ר שוש מרזל

פרוסמינר זה יסקור את ההיסטוריה של האופנה בישראל. תחילה נכיר את לבושם של תושבי היישוב הישן על גווניו העדתיים; נמשיך בהכרות עם התפתחות הלבוש הארצישראלי בעקבות העליות האידיאולוגיות, הקמת הקיבוצים הראשונים וישובי העובדים; נלמד על מפת האופנה הישראלית המשתנה בין שתי מלחמות העולם, כאשר תל אביב מוכתרת כבירת האופנה הישראלית; עם הקמת המדינה והתפתחותה נשאלת שאלת ה"ביגוד הלאומי" ומתגבש הסגנון הישראלי. הקורס יסתיים במיפוי האופנה העכשווית בישראל, כולל הפסיפס המורכב של תחום זה במדינה, מעבר הייצור של האופנה לארצות אחרות והכרות עם המעצבים החדשים.

me-story 9400258

2 ש"ש, 4 נ"ז,

יום א' 18:00-16:30

ד"ר יונה וייץ

מנחה מלווה (סמסטר ב): יולי כהן, יוצרת דוקומנטרית. מטרת הפרוסמינר ללמוד ולבחון תצורות מגוונות של סיפורת אישית (טקסטואליות ו/או חזותיות כגון: סטילס, דוקו, new documentary אינסטגרם, יוטיוב, סטוק מושן, אנימה, אנימציה תיעודית, נובלות גרפיות) כ"אוטו-אתנוגרפיות". כלומר, פיתוח הבנה מבוססת מתודה באופני המבע השונים של storytelling. הסמסטר הראשון עוסק ביצירת פלטפורמת ידע באמצעות: (1) לימוד המתודה של אוטו-אתנוגרפיה ככלי לבניית me-story (2) ניתוח ודין בחומרים טקסטואליים, אקדמים ושאינם אקדמים, ובמגוון חומרים החזותיים. (3) מפגש עם יוצרים/ות אורחים/ות בתחום. הסמסטר השני ממוקד בפיתוח הסיפורת האישית של הסטודנטים/ית על ידי: (1) הנחיה אישית וקבוצתית המלווה את שלבי העבודה השונים ביצירת הבריפ האישי (פיתוח רעיוני, ארגון וגיבוש מסכם) 1. מהלך זה מלווה על ידי היוצרת הדוקומנטרית יולי כהן. (2) ביסוס הידע האקדמי והמתודה האוטו-אתנוגרפית של הבריפ האישי. העבודה המסכמת בפרוסמינר כוללת שני תצורות של בריפ: 1. בריפ אישי me-story: נושא אישי- פתוח, אינטואיטיבי ורפלקסיבי. 2. בריפ אקדמי: בחינה ופיתוח מחקרי של של מספר תימות וסוגיות מתוך הבריפ האישי באמצעות תהליך של חקירה פתוחה המבוססת על המתודה של אוטואתנוגרפיה.

קורס בחירה לשנים א'+ב'

2289 לקויי למידה ויצירתיות (לסטודנטים לקויי למידה)

2 נ"ז סדנת קיץ לשנים א' + ב'

שלי הרשקו

הקורס יתמקד בקשר שבין לקויי למידה ליצירתיות ובהפיכת הליקוי ליתרון בתהליכי היצירה. הקורס יעמיק את הידע בתחום לקויי הלמידה ויסייע לסטודנטים בתחומי הידע הנדרשים מהם באקדמיה. הקורס יעסוק, בין השאר בהשפעת לקויי הלמידה על תהליכי היצירה, בקריאת טקסטים אקדמיים וחזותיים באמנות עכשווית, הבנתם וניתוחם, שחרור מחסום הכתיבה, אסטרטגיות למידה, הבנת שפת האמנות וניתוח הרציונל העומד מאחורי עבודותיהם של הסטודנטים. הקורס ישלב טקסטים חזותיים, הרצאות אורח וביקורים במוזיאון. ההרשמה לקורס פתוחה אך ורק לסטודנטים משנים א' וב' אשר הגישו אבחון עדכני למשרד דקנאט הסטודנטים.

¹ תוך שיתוף של הסטודנטים/יות בהצגת חומרים אישיים (טקסטואליים ו/או חזותיים).

ארכיטקטורה
קורס חובה, סמסטר א'

1700673 ארכיטקטורה עכשווית

2 ש"ס, 1 נ"ז

מרצה, יום ושעה יפורסמו בהמשך

הקורס יציע דרכים להתבוננות על ריבוי התופעות, זרמי המחשבה והפרויקטים אתם ניתן לכנות ארכיטקטורה עכשווית. בהיות ה"עכשווי" קטגוריה בהתהוות ושינוי מתמיד ועקב חוסר היכולת המובנה לקרוא את ההווה בצורה היסטורית, הקורס ינקוט גישה סלקטיבית עשר תעקוב אחר אג'נדות ארכיטקטוניות מסוימות המוליכות עשייה בתחום ותסקור את התקדימים, ההשראות והמניפולציות שעומדים בבסיסם, כמו גם את ההשפעה שלהם על הסביבה הבנויה. באמצעות גישה זו, כמו גם דרך דיון רחב יותר על ארכיטקטורה כמדיה, ינווטו הסטודנטים והמרצה במים הסוערים.

סמינרים, שנה ג'

סמינרים סמסטריאליים

סמסטר א'

9306684 הצופה והמסך - היבטים פילוסופיים ופסיכואנליטיים

4 ש"ס, 4 נ"ז

יום א' 14:00-10:30

ד"ר יצחק בנימיני

במסגרת הסמינר אבקש להציג קווי מתאר לניתוח עקרוני-תיאורטי אודות האופנים העכשוויים שבהם נתקל הסובייקט-צופה במסך (הטלוויזיה, הקולנוע והמחשב). נעשה זאת באמצעות התיאוריה הפסיכואנליטית של פרויד ולאקאן ובשילוב למידה של תיאוריות ביקורתיות העוסקות בממד של האינטרפלציה (מיעון) של הסובייקט ובאופיו הסימולטיבי של העולם הטכנולוגי-בידורי הנוכחי: בנימין, מץ, וריליו, אלטוסר, ז'ז'ק, בודריאר, מאלווי ואחרים. ראשית, יתואר המסך כ-האחר שמביט בסובייקט ומעביר אותו תהליך הן של הזדהות והן של אובייקטליות, ושנית יתואר מה שמסתמן להיות תחילתו של תהליך (אפוקליפטי ומשחרר בו-זמנית) שבו יותר ויותר המסך הן המובן הפיזי והן במובן המנטלי מתמזג עם הסובייקט-צופה למהות-אחת עד להתנדפות העתידית של עצם ההבחנה ביניהם.

9400238 סוגיות בתרבות הישראלית

4 ש"ס, 4 נ"ז

יום א' 18:00-14:30

ד"ר תמר ברגר

דיון במאפייניה של התרבות הישראלית בת זמננו ובמקורותיה מנקודת מבט בין-תחומית ובדגש חברתי. התרבות הישראלית תיבחן בארבעה צירים, שיש ביניהם זיקות הדדיות ענפות: כתרבות מומצאת, כתרבות כלאיים, כתרבות מופרטת וכתרבות עולמקומית. הדיון יעשה בעזרת טקסטים תיאורטיים וייצוגים ויזואליים וטקסטואליים.

סמסטר ב'

9306687 שיח אהבה

4 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 16:00-12:30

יואב רונאל

הסמינר יעסוק בייצוגים תרבותיים (ספרותיים, קולנועיים, מוזיקליים) של אהבה בתרבות המערב. נבחן את מושג האהבה דרך מגוון פרספקטיבות: היסטוריות, פילוסופיות, מגדריות, כלכליות ופוליטיות. נסמן את הסכנות העומדות מול האהבה בעידן המודרני, ואת המודל הרומנטי המציב את האהבה עצמה כסכנה; כסיבה למוות; כמחלה או כשיגעון. לבסוף, דרך הבניית הביקורת על האהבה, ננסה להעמיד מודל אתי או חיובי של אהבה, בעקבות מחשבתם של ג'ורג'ו אגמבן ואלאן באדיו. בין ההוגים והיוצרים האחרים שדרכם ננסח את שיח האהבה המודרנית: אפלטון, אווה אילוז, רולאן בארת, ג'וליה קריסטבה, ז'אן לוק ננסי ומישל פוקו. את הטקסטים הפילוסופיים נדגים מתוך קריאה ועיון ביצירות תרבות שונות.

סמסטר קיץ

9301619 דימוי צליל וסאונד: חקירה והתנסות

2 ש"ש, 4 נ"ז

סמינר קיץ

ד"ר יעל כדורי

החל מתחילת המאה ה-20 שימשה המוזיקה מודל לאמנות טהורה בעיני תנועות אשר הולידו את האבסטרקט באמנות החזותית. הייתה זו תחילתה של מגמה אשר חתרה לעבר שבירת המחיצות בין האמנויות – מגמה שבה נודעה חשיבות עליונה לשימוש האקספרימנטלי במוזיקה, סאונד וטקסט. עם ראשית המאה ה-21, חידושים טכנולוגיים הביאו התפתחות זו למחוזות חדשים לגמרי. הסמינר יעסוק ביחסי מוזיקה, סאונד, קול ודימוי באמנות חזותית, אמנות סאונד, קולנוע, אנימציה, תיאטרון ומחול – החל מהמודרניזם ועד ימינו. מטרת הסמינר להקנות לסטודנטים כלים ליצירת קשרים בין הנראה לנשמע בתחומי יצירתם שלהם, מתוך עיסוק בסוגיות הרלוונטיות כמו צבע, אור, ריתמוס, חלל, זמן, תנועה ורגשות. נחקור היבטים שונים של נושאים אלו ונתנסה בהם על ידי תרגילים מעשיים קצרים וכתביה מלווה, אשר יובילו לפרויקט סיום מעשי-עיוני. ההשתתפות בסמינר אינה מותנית בידע קודם במוזיקה.

סמינרים שנתיים

9400254 עולמם של החפצים

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

ד"ר ליאת לביא

בסמינר זה נדון ביחסים ביננו ובין החפצים הסובבים אותנו מזוויות פילוסופיות, סוציולוגיות, פסיכולוגיות ואנתרופולוגיות. נעיין בשורשי הנתק בין סובייקט ואובייקט בהיסטוריה של הפילוסופיה ונתוודע לגישות עכשוויות החותרות לשקם את מעמדו של האובייקט, ודרך כך לשרטט מחדש את אופי החוויה האנושית. נחשוב יחד על מערכות היחסים שלנו עם חפצים יומיומיים ועל ההיבטים הגופניים של המפגש עם האובייקט. נבחן גם את מעמדם התרבותי והחברתי של חפצים שונים, את האופן שבו חפצים משקפים תפיסות תרבותיות ומערכות ערכים, ואת האופן שבו הם מעצבים אותן. נחשוב על חפצים בקונטקסטים שונים, מהיום יומי ועד לעיצוב ואמנות, על רקע זה נדון במעמדו המשתנה של האובייקט עם צמיחתן של טכנולוגיות חדשות (בינה מלאכותית, IOT), שמאפשרות לנו לתקשר עם חפצים, ומאפשרות לפחצים להכיר אותנו, ונדמיין באופן ביקורתי עולם שבו חפצים הם בני שיח.

9306690 רדיוס 100: מעצבים, מחקר, קהילה

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

ד"ר יונה וייץ; אדריכלית ומנהלת עיצוב: שרון קוניאק

הסמינר פועל בשיתוף עם קבוצת האמנים שפועלת בבניין ה"מפעל" בשכונת מחנה ישראל בירושלים.

הסמינר מבקש לחבר בין תהליכי מחשבה ויצירתיות של מעצבים/ות לבין תאוריה ושיטות מגוונות של מחקר ועבודה במטרה להציע פתרונות ורעיונות חדשניים בעלי השפעה בתחום העיצוב החברתי.

על ידי שילוב בין העבודה האישית של הסטודנטים/יות לבין התהליך המחקרי נפתח מהלך של חקירה פתוחה כשיטת עבודה מרכזית בסמינר. שיטה זו מציעה כלים נוספים לארגז הכלים האישי וכן תומכת בהנעה ליצירתיות בטריטוריות רעיוניות חדשות. במסגרת הסמינר ילמדו הסטודנטים/יות לפתח ידע ותהליכי עבודה העוסקים ביחסי מעצבים קהילה ומקום הנשענים על:

תאוריה תומכת פרקטיקה ככלי יישומי; שיטות עבודה משולבות במגוון כלים הכוללים לדוגמה: מאמרים, בלוגים, סרטוני רשת, צילומים, וידאו, מפות, מיפוי סוציולוגי-מרחבי, ושרטוטים אינטואטיביים; יצירת תיעוד מעובה (thick description) ככלי מנחה לניסוח תרחישים בעיצוב חברתי; למידת תצורות שונות של שיתוף ידע (בין הסטודנטים/יות לבין עצמם/ן ובין הסטודנטים/יות לבעלי/ות עניין/קהילה); עבודה בצוותי עבודה בין-תחומיים - העבודה בסמינר תבצע ברובה דרך עבודה צוותית.

במסגרת הפרויקט המעשי יפתחו צוותי העבודה רעיונות ופתרונות חדשניים המשלבים מחקר ומחשבה עיצובית באמצעות; שימוש במתודולוגיה יישומית ותהליכי מחקר ופיתוח רעיוני שאינם לינאריים. האקתון לעיבוד וגיבוש רעיונות של הפרויקט האישי/צוותי בהשתתפות יחידות יחידים מהקהילה והמקום וכן השתתפות של מרצים/ות אורחים/ות מעולם העיצוב. פיתוח ויישום הצעה עיצובית מקיימת בתהליך של שיתוף ידע עם קהילה, תואמת את אפיון הצרכים שעלו בתהליך. מכלול תהליכי העבודה והפיתוח יבנו בפרויקט מעשי כחלק משיתוף הפעולה הנמשך עם ה"מפעל". תהליכי וחומרי העבודה של הקבוצות השונות יעלו לפלטפורמה כיתתית ברשת בכדי לייצור מהלך של שיתוף ידע לצד פיתוח של חומרי הסמינר. המוצר הסופי הנו פיתוח בריפי יצירתי תוך עבודה אקדמית לפרויקט רדיוס 100 מבוסס שיטות מחקר משולבות.

9306691 אמנות ואידיאולוגיה

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר איגור ארונב

הקורס מתמקד ביחסים בין אמנות ואידיאולוגיה באמנות מודרנית, פוסט-מודרנית ועכשווית. בסמינר זה, המונח "האידיאולוגיה" מתפרש לא רק במובן החברתי-הפוליטי הישיר, אלא גם בהיבט האסתטי ("אידיאולוגיה אסתטית") ובמובן "מכלול ערכים" של כל סוג. נדון בסוגיות אידיאולוגיות בהקשר למושגים של "אמנות למען אמנות" ("יצירתיות טהורה", "אסתטיזם"), "אמנות מגויסת", ואמנות של "אג'נדה" חברתית-פוליטית מנקודת תצפית של תיאוריות אסתטיות וסוציולוגיות.

9306674 אינטליגנציה מלאכותית ומציאות מדומה

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר בעז תמיר

רובוטים אנושיים מגשימים את חלומו של האדם ליצור אדם שלם מגולם (Golem), להיות לרגע לאלוהים, לשלוט בטבע. ההיסטוריה האנושית רצופה בניסיונות כאלו: רבא גברא (סנהדרין), הראש המדבר של רוג'ר בייקון, הגולם של המהר"ל מפרג, הברווז של ואוקנסון (Vaucanson), המתכון ליצירת אדם של פרצלסוס ועוד. כל אלו נראים לנו כיום לא יותר

מאשר אגדות וצעצועים. ואולם ביסודם של הדברים עומד דיון פילוסופי עתיק יומין הנוגע ליחס בין גוף ונפש והיחס בין התופעות הנגלות לנו למציאות. אינטליגנציה מלאכותית במתכונתה המודרנית מופיעה בחצי השני של המאה העשרים ומאז עוברת תהפוכות רבות. הקורס יעסוק בהיסטוריה של הרובוטיקה והאינטליגנציה המלאכותית מראשית עלייתן, דרך הגדרות בסיסיות של הקיברנטיקה, ארכיטקטורות החישוב הראשונות, מבחן טיורינג, ועד למודלים מודרניים של רשתות נוירונים, deep machine learning, augmented reality מדומה ועוד. מהם האתגרים של רובוטיקה, אינטליגנציה מלאכותית ומציאות מדומה? האם ישנן הגבלות על הגשתם? מהו התפקיד שלהם במדע בטכנולוגיה ובחברה?

9306669 איך מזהים יצירת אמנות: על היוצרים, הקהל ומה שביניהם

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א', סמסטר א', 16:00-14:30

יום א', סמסטר ב', 14:00-12:30

ד"ר אהד זהבי

מקובל לחשוב על יצירת האמנות בזיקה ליוצר, שמחולל אותה ויוצק בה תוכן, ולקהל, שחוה אותה ועומד על פשרה. בסמינר זה נבחן בעיון את מערכת היחסים המורכבת בין שלושת היסודות הללו – היוצר, היצירה והקהל – ונערער על עצם ההנחה שמדובר ביסודות יציבים וברורים. האם בכלל יש יוצרים, או שהם עצמם יצירה של מישהו או של משהו אחר? האם יצירת האמנות קיימת כשלעצמה, או שהיא קמה רק בעקבות מעשה פרשנות? האם משמעותה נגזרת ממניעיו ומכוונותיו של האמן היוצר, או שהיא תלויה כל כולה בתגובותיו של הקהל? ומה יכול, בעצם, הקהל לעשות לנוכח יצירת אמנות: האם הוא אמור לחוות אותה, להבין אותה, לפרש אותה – או שיש לו חירות לעשות ביצירה כרצונו? מתוך כך יתנסחו להן שאלות רחבות יותר: על טיבו של השדה האמנותי ועל יחסי הכוחות בין העמדות השונות שהוא מאפשר, על תפקידם של מוסדות האמנות – דוגמת האקדמיה לאמנות, המוזיאון והגלריה – בכינון היצירות, בביות היוצרים ובניהול קהל הצופים, ועל הכוח האדיר המצוי בידי מבקרי האמנות ופרשניה. את מכלול השאלות הללו נבחן בעזרת הוגים דוגמת פייר בורדייה, מישל פוקו, רולאן בארת, סטנלי פיש, סוזן זונטג, ז'יל דלז, ז'אק רנסייר ואירית רוגוף, ובעזרתם גם נברר, באופן מעשי, איך אפשר ואיך ראוי לכתוב על יצירת אמנות (אם בכלל אפשר לזהות אותה) או על יוצר (אם בכלל יש דבר כזה).

9306688 פעולה/מחקר במרחב העירוני

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

סיגל בר ניר

הסמינר עוסק באתגרים האורבניים וביחסי הגומלין בית תהליכי עיצוב לבין המרחב הפוליטי והחברתי בעיר. הסמינר מציע תהליך למידה של המרחב כשהמחקר מהווה בסיס לפעולה בעוד הפעולה היא כלי למחקר. במסגרת הסמינר נבחנו שאלות תרבותיות ואסתטיות אודות אקטיביזם בשדות העיצוב והאמנות בני זמננו, לצד עיון בדיון הביקורתי המתקיים אודותיו. הסטודנטים מכירים פרקטיקות עיצוביות שונות המאתגרות את יחסי הגומלין בין היוצר לסביבה החברתית והפיזית, תוך בחינה של ההיבטים האתיים והאסתטיים של הקונפליקטים האורבניים הנוגעים בנושאים כגון "הזכות לעיר", "המעמד היצירתי" ובאחריות של אמנים ומעצבים למרחב בו הם חיים. בסמינר יושם דגש על הפוטנציאל הטמון בשיתוף פעולה בין סטודנטים הבאים מדיסציפלינות שונות. הסטודנטים יוכלו לבצע מחקר אישי או בקבוצות במרחב האורבני. עבודת הסמינר שיכתבו תתבסס על פעולת מחקר שיבצעו ועל החומר התיאורטי הרלוונטי.

2301608 קולנוע, היסטוריה ופוליטיקה: המקרה האיטלקי

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר אשר סלה

התוצרים האסתטיים שהתהוו באיטליה הפאשיסטית לא נחקרו בהעמקה עד לעשור האחרון. קורס זה מתכוון לבחון את הקולנוע שנוצר באיטליה עצמה בתקופתו של מוסוליני (-1945 1922) ואף לאחר קריסת הפאשיזם האיטלקי. חלקו הראשון של הקורס יוקדש לעידן הפאשיסטי. ייחודה של הדיקטטורה האיטלקית נובע מכך שלמרות שלטון היחיד של מוסוליני לא התהוותה באיטליה רק אמנות מגויסת. דגמים שונים שימשו בערבוביה גם בשיא שנותיה של הדיקטטורה. מה הם הדגמים השונים הללו וממה הושפעו? כיצד הם השתקפו בקולנוע? חלקו השני של הקורס יוקדש לקולנוע האיטלקי שהתהווה לאחר הפאשיזם, תוך התמקדות בניאו-ריאליזם אך גם בקולנוענים שפעלו בשנות השבעים ויצירותיהם הפכו את הקולנוע האיטלקי למיתולוגיה.

9301613 העיר הגדולה: מרחב, זהות, טקסט

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 16:00-14:30

ד"ר עודד מנדה לוי

הקורס יעסוק בסוגיות מרכזיות במחשבת העיר הגדולה כמרחב פיסי-ארכיטקטוני וכמרחב אנושי. תתברר הסוגיה העקרונית של ייצוג עיר גדולה בטקסט הספרותי, אפשרויות הייצוג, מגבלותיו וגישות יסוד במיפוי התמה העירונית. בשלב זה נשלב עיון ביצירות עקרוניות מן הספרות הכללית. בהמשך נתאר מהלך אבולוציוני של השתנות דרכי הופעתה של העיר הגדולה בסיפורת העברית החל מן המחצית השנייה של המאה ה-19 ועד אמצע המאה ה-20. השתנו בדרכי עיצוב המרחב, בעמדות האידיאולוגיות כלפי הנוכחות של העיר ובמעמדו של היחיד, נקודת התצפית שלו ועמדתו בדיאלוג עם הסביבה האורבנית.

9306686 כתיבה עכשווית על אמנות: תיאוריה וביקורת

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 16:00-14:30

ד"ר שאול סתר

נדמה כי יותר מאי פעם המעשה האמנותי נזקק היום לכתיבה פרשנית ותיאורטית שתבאר אותו ותיתן בו סימנים, תמקם אותו בהקשרים חברתיים רחבים ותדלה ממנו משמעויות; ואין השיח הציבורי בישראל סביב לאמנות החזותית רק מתאושש, וכמה ממוסדותיו המרכזיים - ביקורות אמנות, כתבי עת לאמנות - הולכים ונעלמים. קורס זה ינסה למלא את החללל בעזרת קריאה מודרכת בטקסטים קצרים במחשבת האמנות שנכתבו בשנים האחרונות, דיון בשאלת הביקורת ובנחיצותה לאמנות ותרגול סדנאי של אופני כתיבה שונים ביחס לעבודת האמנות. כמה מן הסוגיות המרכזיות שסביבן יחוג הדיון בסמינר: שאלת התמדתו של המרחב האסתטי; ביקורת בעידן פוסט-ביקורתי; הדימוי האמנותי בעולם של חזיון וראווה; אפשרותה של אמנות פוליטית במאה ה-21; היחסים בין אמנות, עבודה, שוק והון; אמנות של עולם ראשון, אמנות של עולם שלישי.

9301628 קראפט ועיצוב בתרבות חומרית עכשווית

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 16:00-14:30

ד"ר ראובן זהבי

הקראפט - יצירה מבוססת מיומנות אישית - נמצא דווקא היום במוקדי פעילות חדשים: בין טכניקות עתיקות לטכנולוגיות קצה, בין ערוץ מחאה לאורנמנט, בין עבודת היד בסטודיו לייצור יחידני וקוסטומיזציה. הוא חלק ממהלכים של קיימות ושל יחס ייחודי אל הפרט, אל היוצר ואל הצרכן. בצד העיצוב הוא נוכח באמנות, בארכיטקטורה בהכנת המזון, באופנה או ביצירה הדיגיטאלית. הסמינר, הפונה לכל המחלקות, מבקש לפתח דיון בציר שבין עיצוב במובן הרחב לקראפט מול עבודותיהם של יוצרים ויוצרות ומעצבים ומעצבות בני זמננו. נסקור בשיעורים

הראשונים, בקצרה, את התפתחות מושג הקראפט והיחס אליו. נעמיד את העשייה בהיבטים חברתיים, מעמדיים וכלכליים מתוך פרספקטיבה תיאורטית וביקורתית. נעמיק השנה את הדיון בקראפט כדרך אלטרנטיבית במרחב התרבות החומרית של המאה הנוכחית: בנייה, מזון, מחאה... לצד זה נדגיש את פריצות הדרך האקטואליות בהכלאות שבין הקראפט לטכנולוגיות ותפיסות עיצוב אקטואליות (bio-design, open design, slow design).

נסקור מאמרים וספרות אקטואלית בנוגע לתיאוריה של קראפט, טכנולוגיה ועיצוב. נצפה במבחר תפיסות מעשיות ועקרונות המלוות את התפתחות התחום ועתידו. את הדיון נקיים תוך התבוננות בפיתוח ועיצוב חפצים פרי ידיהם של מעצבים עכשוויים. ננתח, לאורך הסמסטר הראשון, דוגמאות של התפתחות אובייקטים הנוגעים לתחומי הקראפט. בסמסטר השני הסטודנטים יונחו לאיסוף מקורות מידע ולפיתוח הצעת מחקר לכתיבת העבודה הסמינריונית. הם יתבקשו להציג בפני הכיתה רפרט ולהכין את התשתית הכוללת לכתיבת עבודה החוקרת יוצרים, חפץ או תחום מוגדר של עיצוב עשייה עכשווית בהקשר לקראפט, לחקור, לתעד, ללמוד ולנסח, על סמך מקורות עיוניים, ראיונות שדה, עמדה אישית וביקורתית.

9401220 מעל ומתחת לקליפה: אופנה וטיפוח במדיה ובאמנות

שנתי, 2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 16:00-14:30

ד"ר שוש מרזל

בקורס זה נבחן כיצד אופנה, אביזרי לבוש, איפור ועיצוב שיער משתלבים בתוך יצירת אומנות נאראטיבית. על ידי ניתוח פרטני של יצירות מייצגות, הלקוחות מז'אנרים שונים, נראה כיצד אביזרים אלה מתפקדים בשני אפיקים: מחד, הריאליזם המובע בהם משריש את היצירה בזמן ובמרחב; מאידך, האביזרים הללו גם כוללים פונקציות נאראטיביות: הם באים לאפיין את הדמות ואת התפתחותה בעלילה, יחד עם בניית המעטפת המעמדית-כלכלית שלה. בנוסף לשני אלו, הם גם מסייעים להביע עמדות סוציו-פוליטיות, כגון ביקורת חברתית, בניית אוטופיות, ועוד. אולם, לא בכל היצירות הלבוש מתפקד כפי שמצופה ממנו, וגם ל"סטיות" הללו יש משמעות רבה.

9401235 שימור והרס של מורשת חומרית

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 16:00-14:30

ד"ר שמוליק מאירי

הנצחה והשכחה באמצעות שימור והרס מכוונים, הם נושאי סמינר זה. תרבויות, קבוצות וחברות נוהגות למיין את ה"דברים" ("things") המרכיבים את תרבותם החומרית, ולהגדיר "דברים" הראויים לשימור משום שהם משמעותיים למורשת של הקבוצה על שום ערכם הדתי, הלאומי, ההיסטורי, הפוליטי/חברתי, הסמלי ואף הנוסטלגי. בשימור הכוונה לנקיטת צעדים אקטיביים למען מניעת פגיעה מידי אדם או מידי גורמי הטבע. בעימותים בין קבוצות, מזהות הקבוצות המתעמתות, לא פעם, את מה שהוגדר על ידי הקבוצה היריבה כראוי לשימור ומסמנים אותו כ"ראוי" להרס, או לפחות להשחתה. בסמינר זה נסקור את המודלים התיאורטיים הנוגעים להענקת ערך ל"דברים", הגדרת הראוי לשימור, אידיאולוגיות ואסטרטגיות שימור, כמו גם אידיאולוגיות של הרס מכוון. דינמיקה זו של שימור והרס של מורשת חומרית מלווה את ההיסטוריה האנושית לכל אוכה. מקרי הבוחן, עם זאת, יתמקדו בעיקר בביטויים מודרניים/בני זמננו של התופעה, כמו לדוגמה: שימור והרס של המורשת הנאצית/פאשיסטית; של מורשת הקומוניסטית בגוש הקומוניסטי המתפרק; הרס על רקע דתי (דאע"ש); איקונוקלזם מודרני בישראל; עימותי שימור בין ילדים לכובשים, ביטויים של שימור והרס בעימות הישראלי-פלסטיני ו"הרס עצמי" (גוש קטיף).

2700636 מיתולוגיה יוונית בתרבות חזותית עכשווית

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 18:00-16:30

ד"ר רוני עמיר

הקורס הוא רב תחומי ועוסק במיתולוגיה יוונית, בפסיכולוגיה ובתרבות חזותית עכשווית. נלמד סיפורים על אלים, גיבורים ומפלצות, נדבר על משמעותם הפסיכולוגית של הסיפורים, ונעמוד על השילוב שבין נושאים מהמיתולוגיה היוונית והתרבות העכשווית. דוגמאות לכך הן: הספר משחקי הרעב, סדרת ספרי פרסי ג'קסון, משחקי המחשב והאנימציה כגון God of War ואף עבודות אמנות עכשוויות כמו עבודת הוידאו קרימסטר (The Cremaster Cycle). נברר כיצד חזרו לשיח העכשווי גיבורים ואלים, ומדוע נותרה המיתולוגיה היוונית רלוונטית גם בימינו. בסמסטר ב' ניישם את הלימוד בכתיבת עבודת הסמינר הקשורה בתרבות חזותית עכשווית.

9306663 קריאה וכתיבה של שירה

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א', סמסטר א', 14:00-12:30

יום א' סמסטר ב', 18:00-16:30

ד"ר דרור פימנטל

השירה, כותב המשורר הגרמני ריינר מריה רילקה, היא "אוושה על כלום". שהרי השירה היא המדיום הלשוני המינורי ביותר. אך עם זאת, האפקט שלה אדיר. מתח זה בין התוכן האלמותי לצורה הפשוטה חווה כל מי שאי פעם חטא בכתיבת שירה. זו בדיוק עבודת השירה: להכיל את עודפות המשמעות בכלי השביר של השורה הקצוצה. בסמינר נקרא מהשירה העברית ומשירת העולם, ונתרגל את כתיבת השירה. זאת, תוך התוודעות לטכניקות כתיבה כמו משקל וחריזה, אימאז' והרמז, ולצורות שיריות מצומצמות ורחבות, מסורתיות ומודרניות.

שנים ג'-ה'
קורסי בחירה מתקדמים

סמסטר א'

קורסי בחירה משותפים ל-MFA ולסטודנטים מצטיינים מהמחלקה לתרבות חזותית

וחומרית:

קורסים אלו מזכים את הסטודנט ב-2 נ"ז. על כן, דרישותיהם כוללות כתיבת עבודה מסכמת בהיקף רחב יותר ומטלות ספציפיות המפורטות בסילבוס של כל אחד מהקורסים הרלוונטיים

1700607 אמנות בקונטקסט (הקורס מתקיים בתל אביב)

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום ו' 12:00-10:30

נירת נלסון

האמן הצרפתי דניאל בורן העמיד באחד מכתביו את יצירת האמנות אל מול פרוסת לחם: אם נמקם יצירת אמנות במאפייה, היא לא תשנה את הפונקציה של המקום ולעולם לא תהפוך לפרוסת לחם. לעומתה, אם נציג פרוסת לחם בחלל תצוגה היא עשויה להפוך ליצירת אמנות, לפחות למשך התערוכה. בקורס נתבונן ונדון במערכות יחסים סבוכות כמו אלה שבין יצירת אמנות לסביבת התצוגה (מוזיאון, גלריה, חלל אלטרנטיבי, מרחב ציבורי, מרחב פרטי), בין יצירת אמנות אחת לרעותה (שיקולי תצוגה, שיח בין יצירות האמנות המחלקות מרחב משותף), בין היצירה לתערוכה (לקונספט הכללי) ובין היצירה לטקסט שנכתב עליה (טקסט קיר, טקסט בקטלוג – פרשנות; עיתונות - ביקורת).

הקורס יתקיים בימי שישי בתל אביב ויכלול בעיקר סיורי גלריות, מוזיאונים וחללים אלטרנטיביים. כמו כן יתקיימו מספר מפגשים בבניין לימודי תואר שני של בצלאל, ברחוב סלמה, בתל אביב.

2700673 אלים וקדושים להשכרה: מוטיבים דתיים בתרבות החזותית החילונית

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 16:00-14:30

ד"ר נעמי מאירי-דן

סוסים טרויאניים ושואת אפוקליפטיות מרבים לכבב במקומותינו. מה להם ולשיח העכשווי? מדוע ונוס, הרקולס ונרקיס צצים ביצירות רבות כל-כך חרף העובדה שאף אחד אינו מאמין יותר באלוהיות היוניות והרומיות? ומה יוצרים ישראלים מוצאים בישו, באמו ובקדושים נוצריים אחרים? במלים אחרות, באיזה אופן מבקשת הבחירה שבחרים יוצרים (הפועלים בשדות השונים של התרבות החזותית) במרכיבים מעולמות דתיים-אמוניים-פולחניים כאלו ואחרים להעצים את האמירה שלהם ולחדד אותה?

ההבחנה בין אמונה לכפירה ובין "דתי" ל"חילוני" אינה חד-משמעית ומובנת מאליה, כפי שאולי נדמה, אלא היתה בימינו לנזילה ולמתעתעת. דווקא בשל כך מעניין להתחקות אחר מקומם וטיבם של קווי הגבול, אזורי התפר ונתיבי הזליגה וההזנה המתקיימים בין שני ה"עולמות" הללו. ידוע שהאמנות הדתית לדורותיה ניכסה לעצמה מרכיבים הן מדתות אחרות והן מהתרבות הלא-דתית. ולחלופין, העולם ה"חילוני" פונה לעתים למיתוסים דתיים - כאלו שאבד עליהם הכלח, כמו גם כאלו שממשיכים להיות רלוונטיים. מן הבחינה הזו יש הבדל מהותי בין החייתם של מוטיבים פגאניים "מתים" לבין אימוץ של מוטיבים נוצריים - "חיים" בעליל - שלא לצורך העמדת מסר נוצרי. ובהכרח, בכל אחד מן המקרים חייבת להינתן הדעת על מהותם של קאנוניזציה (במובן של קידוש אמוני כמו אמנות), מצד אחד, וחילול (אמוני) או שחיטה (של ה"פרה הקדושה" האמנותית), מצד שני.

הקורס יוקדש לבחינה של יצירות אמנות ופרטי עיצוב לסוגיו השונים, כרזות פוליטיות ופרסומות המבקשים להעמיד מסר "חילוני" (פוליטי, חברתי, תרבותי או אישי) באמצעות שימוש מודע, מוצהר (ולעתים קרובות אף בוטה) במרכיבים השאולים מהעולם הדתי 0 הן זה הפגאני (יווני-רומי) הן זה הנוצרי. מקום מיוחד יוקדש בכל אחד מפרקי הקורס למקרה הישראלי.

1700688 להיות אחר

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 18:00-16:30

ד"ר דרור פימנטל

האחר הוא מושג מפתח במחשבה העכשווית, ובעל השלכות פוליטיות ואתיות מרחיקות לכת. בקורס נבחן את דמותו של האחר ואת תפקידו ומעמדו ביחס לעצמי בהקשר הפילוסופי והפסיכואנליטי. שאלת המפתח תהיה מהו חלקו של האחר בכינון העצמי, ולחלופין, מהו יחסו של העצמי לאחר. במסגרת זו, נעסוק בהגותם של סרטור, לוינס, דרידה ואלתוסר, וכן של לאקאן ופרויד, ונבחן את המושגים הקשורים באחר, כמו האחר הגדול, אידיאולוגיה, אני אידיאלי/אידיאל האני, האל כאחרות מוחלטת, הכנסת אורחים, אתיקה ומתנה.

1700678 מתחת לפני השטח: שינויי עומק בעולם האמנות העכשווית

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 18:00-16:30

רותם רוף

בקורס זה נבחן את הרשתות ויחסי הגומלין המוסדיים שבמסגרתם מתנהל עולם האמנות העכשווי. נקודת הפתיחה שלנו תהיה סקירה של השינויים המבניים המהותיים ורחבי ההיקף בעולם האמנות שהחלו בסוף שנות ה-80 - סופה של המלחמה הקרה ושרטוטם מחדש של גבולות גיאוגרפיים באירופה ואפריקה, פתיחתם של מוקדי יצירה ושווקי אמנות חדשים באסיה ובמזרח אירופה, והמהפכה הטכנולוגית של האינטרנט - כולם גורמים שהשפיעו ועדיין משפיעים באופן מרחיק לכת על האופנים שבהן אמנות נוצרת, מוצגת ונסחרת כיום. על בסיס סקירה זו, וקשירתה לתאוריה עכשווית, נמפה את יחסי הכוחות בין מרכזי אמנות גלובליים ומוקדי אמנות לוקליים, נבין את הרקע החברתי והכלכלי להתפשטות תופעת הבינאלות ברחבי העולם. נבחן איך עלייתם של יריד האמנות שינתה את פני הייצור והמסחר באמנות, ונכיר מגמות חדשות בתחום.

קורסי בחירה סמסטר א'

1700686 תולדות האיור

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

אורנה גרנות

איורים הם יצירות האמנות הראשונות שאותם נכיר במהלך חיינו. לפני שנכיר את האמנות במוזיאון נחשף לאיור שנמצא בספרים ברחובות וכן על גבי המסכים שמלווים אותנו ביומיום. במהלך הקורס ננסה להבין מה מייחד את המדיום הראשוני הזה המשלב בין טקסט לתמונות ומה מבדל אותו מצורות אמנותיות אחרות. מתי איור הוא צורה של המחשה טכנית וכלי אורייני ומתי הוא הפוך למבע אמנותי מורכב, רדיקלי חדשני וחד פעמי.

חלקו הראשון של הקורס יוקדש לביור מושגי יסוד הקשורים לתחום, ובהשראתם תובא סקירה היסטורית של נקודות ציון בהתפתחות האיור, תוך מתן דגש לתור הזהב של האיור באירופה וארצות הברית במאה ה 19 והמאה ה 20.

בהמשך הקורס נתעמק בעבודתם של מספר מצומצם של יוצרים אשר מזוהים כמאירים מובהקים כמו נורמן רוקוול וטומי אונגרר וכן נכיר יוצרים ייחודיים בעלי גוף עבודות איורי – אמנותי אינדיבידואלי מובהק כמו ויליאם בלייק ושרלוט סלומון. לאורך כל הקורס יושם דגש על קריאת טקסטים היסטוריים ותאורטיים אשר יבססו את נקודת מבט המתודולוגית לקורס: הבנייה ויישום קריאה סימולטנית של מידע חזותי ומילולי אשר דרושה לצורך הבנה שלמה של האיור כמכלול.

2700671 כאוס, אקראיות, אי-עיצוב

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א', 12:00-10:30

יז'י מיכלוביץ'

הקורס יעסוק במרכיבים השונים של כאוס: אי סדר, מצב שלא ניתן לדחוס אותו ל-pattern כלשהו, מצב בעל מספר רב של אלטרנטיבות שוות ערך, מצב שלא ניתן לצפות כלל את עתידו, מצב שלא בשליטה. כאוס כמצב יחסי ולא אבסולוטי. בין הנושאים אשר יידונו בקורס: מושג של ייצוגים חזותיים, חומריים ורעיוניים של כאוס, "בלגן", כתם, ערימה, אתר בניה, מים וכו'. מצבים חברתיים כמו ריקוד פרוע, אורגיה, הפגנה שיוצאת מכלל שליטה, מושג של "ערפל המלחמה" של פון קלוסביץ (von Clausewitz), וכד'. לאחר מכן נדון בכאוס/בחשיבה דתית (מיתוסים של בריאה) ומים כאחד הייצוגים הנפוצים במיתולוגיות השונות של הכאוס. מים כיסוד ממית ומעניק חיים בו זמנית. כמו כן נדון בכאוס כלא מודע יצירתי: כאוס כזרז תהליכי יצירה באמנות. הנושא האחרון הוא כאוס כנושא באמנות (המצאת רגע סתמי ואקראי בציורים של נוף עירוני של האימפרסיוניסטים, קולאז'ים של ק. שוויטרס (K. Schwitters); עיר ככאוס בציוריו של ג. גרוס (G. Grosz) לעומת עיר כמבנה מלבני מוסדר בציוריו של א. הופר (E. Hopper). הנושא האחרון הוא קשר בין סדר, אי-סדר, "לכלוך" וטומאה; הגותה של האנתרופולוגית מ. דאגלס (Mary Douglas) בספרה Purity and Danger. כאוס כמצב המאפיין מעברי פאזה.

1700676 מבוא לפילוסופיה של המדע: מן המאה השבע עשרה ועד היום

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

ד"ר בעז תמיר

הקורס מתחיל בתיאור עבודתם של שני ענקי המדע במאה השבע עשרה, ניוטון ולייבניץ, תורתו של כל אחד מהם מאגדת תפיסה כוללת של הטבע, הפילוסופיה והדת. נעסוק בשתי גישות עיקריות ונוגדות זו לזו באותה התקופה, הראציונליזם של דקארט והאמפיריציזם של בייקון. במאה השמונה עשרה מעלה דויד יום את אחת השאלות הכבדות בפילוסופיה של המדע, היא שאלת האינדוקציה, נדון בשאלה זו ובתשובות שניתנו לה על ידי קאנט ואחרים עד לתחילת המאה העשרים.

במאה התשע עשרה נתעכב על עלייתם של מדעי החברה, על הפוזיטיביזם המדעי ועבודתו של אוגוסט קונט. המאה התשע עשרה היא כר נרחב לוויכוחים סביב תורות האבולוציה, הקורס יציג בקצרה את תורות האבולוציה הקודמות לדארווין ואת המהפכה המדעית שמביא דארווין בתורתו. אותה תקופה היא גם תקופת לידתם של המחשבים הדיגיטליים המכאניים הראשונים, המנועים הדיפרנציאלי והאנאליטי של צארלס בבג'.

תחילת המאה השערים מביאה שתי מהפיכות מדעיות חריפות האחת היא תורת היחסות של איינשטיין והשנייה היא תורת הקוונטים. אנו נסקור בקצרה את הרעיונות המרכזיים של כל אחת מהתורות, ננסה להבין את ההשלכות של המהפכות האלו על הטכנולוגיה והמדע של המאה העשרים והעשרים ואחת.

1700651 קלאסיקה מאוירת לילדים

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

אורנה גרנות

במהלך הקורס נבחן מגוון ספרי ילדים מאוירים ונסקור את התפתחותו של הספר המאויר לילדים מן המאה ה-19 ועד ל'פיקצ'רבווק' של ימינו. מטרת הקורס היא למקד את תשומת הלב והמבט אל האיור כפרשנות חזותית לטקסט מילולי בכלל, ואל הספר המאויר לילדים כסוגה ייחודית בפרט. ההתבוננות ההיסטורית-תרבותית על הפן החזותי של הספר המאויר תיעשה תוך מתן דגש לתרומתם הייחודית של האיור והמאיירים אל התהוותן של היצירות הקלאסיות לילדים. יצירות לדוגמא: יהושע, הפרוע, פו הדוב, פיטר ראביט והקוסם מארץ עוץ. מאיירים לדוגמא: וולטר קריין, רנדולף קלדקוט, מוריס סנדק וטומי אונגרר.

1700675 תרבות פופולרית בעולם הערבי: מוזיקה, קולנוע ואינטרנט

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

איל שגיא ביזאוי

סדרת ההתקוממויות שהחלה בסוף שנת 2010 בארצות האזור וזכתה לכינוי "האביב הערבי" הפתיעה מומחים רבים, הן אקדמאיים הן צבאיים ומדיניים והן מתחום התקשורת. מסתבר שנאומיהם של מנהיגי המדינות השונות, דרשותיהם של חכמי הדת, הזזת כוחות צבא מנקודה אחת לשנייה, ואפילו מאמרי מערכת אינטלקטואליים, לא די בהם כדי לספר על הלכי הרוח ועל התחושה הכללית בקרב החברות הערביות השונות. בתחומי הקולנוע, המוזיקה וברשתות החברתיות, לעומת זאת, ניתן היה לחוש ברחשי מחאה וביקורת ואף בניצני התקוממות, אשר גם אם לא היה בהם די כדי לחזות את שעתיד להתרחש, הרי שבוודאי סיפקו תמונה שונה, ואף הפוכה, לזו שהמדינה ביקשה לצייר. רבים מהאנשים שחיים בעוני מחפיר במדינות ערב, נאמר שוב ושוב ע"י מומחים שונים, יעדיפו בכל זאת להחזיק בביתם צלחת לקליטת שידורי הלוויין בטלוויזיה. עבור רבים מן האנאלפאבטים בעולם הערבי, טוענים חוקרים שונים, סדרות ותוכניות הטלוויזיה וסרטי קולנוע מעצבים את תפיסותיהם יותר מכל ספר אינטלקטואלי, חשוב ככל שיהיה. בקורס נבחן את הקולות המשמשים שופר לרעיונות של התרבות הממלכתית ומוכתבים מ"למעלה" לעומת מוצרי התרבות הפופולארית המשמיעים את מגוון הקולות של ההמונים כפי שבאים לידי ביטוי בסרטי קולנוע מצריים המייצגים את המיינסטרים ולעומתם בסרטי קולנוע עצמאיים שנעשים במצרים ובלבנון בשנים האחרונות; במוזיקת הפופ הערבית ולעומת זאת בסצנת המוזיקה האלטרנטיבית שהתפתחה בלבנון, מצרים, ירדן, פלסטין, תוניס ועוד; ובאינטרנט, על הרשתות החברתיות שבו ועל התוכניות והסרטונים המועלים בוויטוב ובערוצי אינטרנט שונים.

2700686 ברוטאליזם כרעיון אסתטי-חברתי בין אמנות לאדריכלות

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

אד' ד"ר ליאת סאבין בן-שושן

הכותרת ברוטאליים הוענקה לזרם באדריכלות המודרנית על שם האוטננטיות הגולמית (brute), המסות המגושמות, והשימוש הנרחב שנעשה בבטון חשוף. אך ברוטאליים או ניו-ברוטאליזם הוא למעשה מערך של תפיסות אסתטיות וחברתיות שעלו באירופה בין שנות החמישים ושנות השבעים, וביקשו, בעקבות הריסות המלחמה, להתבונן מחדש באדם ובחברה באדריכלות, באמנות ובקולנוע; בקורס תיערך סקירה של תפיסות אלו, ויבחן כיצד היטשטשו הגבולות בין עולם הרעיונות ועולם הדימויים באדריכלות לאחר מלחמת העולם השנייה בעזרת קריאה בטקסטים מילוליים וחזותיים של התנועה.

1501002-0 סדנה בכתיבה יוצרת

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר עווד מנדה לוי

"לכתוב: לנסות בקפדנות לשמר משהו, לעשות שישרוד משהו: לקרוע כמה פתותים מדויקים מן הריק שמתרוקן, להותיר, אי שם, איזשהו תלם, איזשהו עקב, איזשהו אות או כמה סימנים" (ז'ורז' פרק, חלל וכו': מבחר מרחבים, [1974] 1998).

במפגשי הקורס נכיר, נשוב ונכיר, בערך של הכתיבה ובכתיבה כערך. ננסה באופן עקבי ובלתי מתפטר להאזין לעצמנו ביושר, בכנות. נתבונן ושוב נתבונן בזולתנו, בסביבה, בדרך שבה אנחנו רגילים לתפוס את העולם. נשחרר אי אילו בריחים זעירים שבתוכנו, נתרגל התייחסות 'אחרת' למוכר ולידוע, נערער על האמונות המוצקות שלנו, נראה בהם נקודת מוצא לפליאה, לקסם שבגילוי.

את הכוחות המחודשים שאולי נגלה בעצמנו ננסה ליצוק לכלים של צורה, מבנה ותשתית של לשון. נבנה את ה"קול" של היצירה, נשרטט דמויות ומצבים שיספקו איזו מלאות או תלת-ממדיות, נכיר במוסיקליות של השפה, בערך של הריתמוס, בצורות השונות לעורר רגש ולהנכיח אותנו בלשון. נקרא סיפורים וקטעים ספרותיים, נלמד מהם, ננהל איתם דיאלוג, נופרה מהם ונפרה זה את זה. כל העת נעסוק במפגשים. במפגשים עם טקסטים, עם שפות, עם הלשון, עם זיכרון, עם העולם. נשוב ונזכיר לעצמו שהטקסט הספרותי הוא צורה אומנותית. נכיר בערך המוחלט של יסודות פואטיים: מי מספר את הסיפור? מהי נקודת המבט שלו? איך הוא מספר? באיזה סדר? מהי מערכת הזמנים? מה המקום של הממד הלשוני בסיפור? מהו הסיפור, בעצם? איך יוצרים הזדהות או הסתייגות? מהי משמעות של טקסט ספרותי? איך יוצרים אותה? במהלך המפגשים נבחן מבחר מהנושאים העקרוניים הללו, נתקרב אל הדברים בעזרת תרגילים ספרותיים שישכללו את ההתבוננות ואת הביטוי, נכתוב ושוב נכתוב, נקרא לעצמנו ולזולתנו ונביע את עצמנו. המפגש בין מילה, מבנה וצורה של טקסט לבין נושאים ועקרונות ביצירה ובאמונות שלכם עשוי להצמיח כיווני מחשבה, יצירה ותגבור הדדי שכדאי לבדוק ולהכיר. נציב מטרה: לכתוב. אנחה ואלווה אתכם לאורך המפגשים, בתקווה שנשמח במעשה הכתיבה.

בשל אופיו של הקורס מספר המקומות מוגבל. אנא, הירשמו אלה מביניכם המעוניינים מאוד להתנסות בכתיבה. הדבר דורש רצינות, מחויבות, התמסרות, תרגול רצוף לאורך השנה ויכולת לקבל ביקורת ותגובה.

1700697 מעבדה ביולוגית לאמנות ולעיצוב

4 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 16:00-12:30

נורית בר-שי

יותר מבכל תקופה אחרת בהיסטוריה, תחום הביוטכנולוגיה צומח במהירות, מחולל ומעצב מהפכת חומרים ביולוגיים. במקביל, המחסור הגובר וניצול היתר של משאבי הטבע שלנו מעוררים אותנו לבחון מחדש דרכים חלופיות לפתח משאבים ביולוגיים מתחדשים ומתכלים. מונעים על ידי יצירתיות, מקוריות ואחריות סביבתית, אמנים ומעצבים החלו ליצור ולחקור

במעבדות ביולוגיות ולשלב את עולם החי והצומח בעבודותיהם. יוצרים אלה נוגעים בפוטנציאל להחליף דלקים מאובנים והרג בע"ח כמשאב, לחולל מהפכה בתחום הרפואה והמחקר המדעי, ולהשפיע ולגעת בכל היבט של חיי היומיום שלנו - ממוצרים ביתיים, רהיטים ובגדים, המזון שאנו אוכלים והחומרים בהם אנו משתמשים ועד שאלות חברתיות, משפטיות ואתיות המתמודדות עם הנחות חדשות למושגים עתיקי יומין של חיים ומוות, טבעי ומלאכותי וגוף האדם וסביבתו.

סטודנטים בקורס זה מוזמנים לחשוב מחדש על יסודות החומר החי, גידול חומרים באמצעות מערכות חיים, האם גידול מוצר יחליף בעתיד את תעשיית הייצור ומהי האחריות המוסרית שלנו כמעצבים הלוקחים חלק בתהליכים המשמעותיים הללו. במהלך הקורס נסקור את הרקע, תמות עיקריות, וכן עבודות ומחקרים של מדענים, מעצבים ואנשי מקצוע ונתנסה תוך כדי תרגול מעשי בטכניקות גידול פרקטיות.

סטודנטים ידרשו ללמוד טכניקות גידול ועיצוב חומרים ביולוגים ולפתח פרויקט חדש ומקורי המשקף חשיבה והבנה של התחום. כמו כן ידרשו לחקור, לתעד ולסכם את תהליכי העבודה ב"מחברת מעבדה" ובמצגת. לא נדרש ניסיון או רקע קודם בביולוגיה.

1800113 קולנוע, וידאו ומדיה חדשה: היסטוריה, תיאוריה וביטויים בתרבות העכשווית

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

רונן לייבמן

למרות שמצלמת הווידאו הביתית הראשונה פותחה רק באמצע שנות השישים, ההיסטוריה של הווידאו ארט התרחבה ואת שורשיה ניתן למצוא כבר בעבודות הקולנוע הניסיוניות של שנות העשרים והשלושים. מאידך, בשנים האחרונות הפך הווידאו התיעודי לחלק בלתי נפרד משדה האמנות העכשווית והווידאו ארט בפרט. מטרת הקורס היא למפות ולהכיר את התהליך אותו עבר הווידאו ככלי וכתוכן בשדה האמנות החל משנות החמישים ועד היום. מאז הופעתו שימש הווידאו כתחום השואב ומנהל דיאלוג עם תחומי יצירה שונים כגון קולנוע, פיסול, טלוויזיה, פרפורמנס ועוד. אופיו ההיברידי של הווידאו אפשר לו לשמור על נוכחותם של תחומים אלה במקביל ולהתפתח עימם.

1700663 מגדר, מיניות ותרבות חזותית

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

ד"ר רותי גינזבורג

הקורס מציע קריאה בטקסטים מכוננים בתיאוריה הפמיניסטית והקווירית תוך התייחסות לאמנויות השונות כולל צילום, אמנות, עיצוב, ארכיטקטורה ועוד. במסגרת הקורס נבחן את נקודות ההשקה בין התיאוריה הפמיניסטית והקווירית לתיאוריה של תרבות חזותית ואת ההבדל ביניהן. לשתי צורות אלה של חשיבה יש עשייה, אסטרטגיה, היסטוריה ותפיסה פוליטית משלהן. בקורס נדון כיצד תיאוריות אלה מציעות ותובעות עמדה כלפי חוויה חזותית; מה התפיסות הפמיניסטיות והקוויריות חושפות ביחס לאופן בו רואים ולאופן בו מייצגים אמנות; מה התפקיד החברתי-פוליטי של אופנים אלה בתוך התרבות. נדון ברישות של רשתות חברתיות בשדה האמנויות ובאופן ספציפי כיצד רשתות אלה מעוצבות ומאורגנות על ידי מגדור או "הבדלים בין המינים" וכיצד הן מבנות את הזהות המגדרית של היוצר/ת ושל הצופה.

1700661 ג'אז: לשמוע, לצייר, לחשוב

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

ד"ר אביב לבנת

ג'אז- הסוגה האמנותית שהתפתחה במוסיקה בתחילת המאה העשרים חצה את שדות הכותנה חדר והשפיע על שדות מחשבה, תרבות ויצירה מגוונים בעולם כולו. צלילי הג'אז ליוו את המאה העשרים ברגעיה הדרמטיים וניתן להשקיף על סגנונות הג'אז המרכזיים שעלו בעשורים השונים כמשתקפים מתוך ולעיתים אף מסמנים תופעות היסטוריות ותרבותיות ולוקחים חלק במארג התרבותי-חברתי המבנה אותם. לאורך העשורים השונים של המאה העשרים התגבשו סגנונות הג'אז השונים מהבלוז, הסווינג, הביבופ הג'אז החופשי ועוד והפליגו לארבע קצוות תבל כשהם נקלטים בקרב לאומים שונים. מהו הג'אז? מהו הצליל שלו? הצורה שלו? המחשבה שלו? תוך חשיפת שאלות יסוד אלו בפילוסופיה של הג'אז הקורס יבקש לעמוד על רגעי מפתח בהיסטוריה של הג'אז ולבחון את ההשפעות של צורת ביטוי ייחודית זו על התרבות המערבית, ספרות, אמנות ופילוסופיה של המאה העשרים וראשית המאה העשרים ואחת. מוסיקאים והוגים ביניהם ג'ון קולטריין, אורנט קולמן אריק הובסבאום, תאודור אדורנו, ז'יל דלז, אמנים, סופרים, פילוסופים וכמובן מוסיקאים אשר לקחו חלק בהבנייה ובהעשרה של התרבות והאמנות העולמית בזיקה לאמנות הג'אז יידונו במהלך הקורס שילווה במצגות סאונד ווידאו. יידונו מושגים כמו: אימפרוביזציה, ביט, שאלה תשובה, מודליות, סינקופציה, אשכולי צליל, פוליריתמיות ועוד, תוך מעקב אחר האופן שבו הם מהדהדים באמנויות החזותיות, בוידאו, אמנויות מיצב ומיצג, במהלכים קונספטואליים, כמו גם בביטויים של אמנות שימושית ובחיבור שבין אמנות לחיים. הסטודנטים יוזמנו להיחשף לארגז כלים אלטרנטיבי אשר הג'אז מציע להרחבת המבע היוצר ולביסוס מערך ידע תיאורטי באוריינטציה מוסיקאלית.

1700698 פסיכואנליזה והחזותי

2 ש"ס, 1 נ"ז

16:00-14:30

ד"ר יצחק בנימיני

במסגרת הקורס נבחן את תפיסת החזותי בשיח הפסיכואנליטי, במיוחד אצל זיגמונד פרויד וז'אק לאקאן. נקרא את המסה הפתלתלה והנועזת של פרויד על "האלבית" (1919) וכן מאמרים הדנים במושג הנרקיסזם ובהתענגות הקשורה בהבטה. נבחן גם את התפיסה אודות שלב המראה אצל לאקאן המוקדם ותפיסת המבט שלו בסמינר ה-11 "ארבעת מושגי היסוד של הפסיכואנליזה".

1700504 זכויות יוצרים

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 16:30-18:00

עו"ד אייל פרייס

מטרת הקורס להקנות מושגים ועקרונות בדיני זכויות יוצרים ומדגמים ביצירות אמנות, יצירות אדריכליות, תצלומים, עיצובים גרפיים, עיצובים קראמיים, צורפות ועיצובים תעשייתיים. יסקרו זכויות ביצירות מיוחדות ותידון השאלה מהי העתקה אסורה ומותרת של יצירה (למשל בהקשר פרודיה). תנותח זכות האמן למנוע מאחרים לערוך שינויים ביצירה. עוד ידון: מסחור זכויות והגנה בארצות זרות על זכות יוצרים, ומדגם של יוצרים ישראלים.

שנים ג'ה'
קורסי בחירה מתקדמים

מסטר ב'

1700677 אדם ומותג: פרספקטיבה שיווקית ופסיכולוגית על פרסום

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

סיגל כנפו, פרופ' אריאל כנפו

האדם המודרני מוצף במסרים שיווקיים והפרסום חודר לכל אחד ממעגלי החיים שלנו. בקורס זה נדון בממשק שבין אדם למותג - האופן שבו תהליכים פסיכולוגיים ומנגנוני שיווק משפיעים עלינו. זהו תהליך דו-כיווני, שבו מצד אחד פועל המפרסם דרך המותג, כדי להשיג מטרות שיווקיות, ומצד שני ניצב האדם, הצרכן הפוטנציאלי, אשר לו צרכים, מטרות, יכולות ורצונות המשפיעים על התהליך. החלק הראשון של הקורס יגדיר מושגי יסוד בשיווק והתנהגות צרכנית. נדון בהנחת היסוד ששיווק בא לענות על צורך פסיכולוגי של הצרכן. החלק השני של הקורס יתבסס על הפסיכולוגיה של הפרסום. ידע מתחום הפסיכולוגיה החברתית יאפשר הבנה של העמדות והמוטיבציות הבסיסיות המניעות אותנו לטוב ולרע, כולל הצרכים המודעים והלא-מודעים שלנו, וההטיות המחשבתיות והתפיסתיות שלנו. החלק השלישי של הקורס ידון במימדי העומק של הפרסום: כיצד פרסום יוצר אישיות למותג, ומהם הערכים שתהליך הפרסום מקנה למותג, תוך התחשבות בסמלים וארכיטיפים תרבותיים וברקע התרבותי שוב מתבצע הפרסום.

2700697 תשוקה ויצירה: מבט ביקורתי

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

יואב רונאל

הקורס יעסוק בייצוגי תשוקה בתרבות המערבית, דרך תיאוריות של ביקורת תרבות מהמאה ה-20. הדיון בתשוקה יערך מכל הקונטקסטים השונים של המושג: התשוקה הגופנית והאירוטית, התשוקה הפילוסופית, התשוקה הפוליטית - אך בעיקר מתוך התמודדות עם שאלות של יצירה ותשוקה.

הקורס יציע תחנות שונות בביקורת התרבות: הוא יתחיל במחשבת התשוקה של אפלטון, וימשיך למודרניזם ולפוסט מודרניזם, מתוך התבוננות בהגותם של האבות הגדולים: ניטשה, מרקס ופריד. ולאחר מכן, עמדות ביקורתיות יותר, כמו תפיסת התשוקה של ז'ק לאקאן, רעיון היצירה של מוריס בלאנשו, המחשבה המלנכולית של ולטר בנימין, מחשבת הסובייקט והשיח של מישל פוקו, הפרפורמטיביות של ג'ודית באטלר וז'ק דרידה, אווה אילוז ותשוקה מודרנית, מכונת התשוקה של ג'יל דלז ופליקס גוואטרי, ושאלות של תשוקה ואותנטיות למול הפוסט מודרניזם.

הדיון הפילוסופי והביקורתי יתקיים לאורן של יצירות תרבות. בין האמנים והיוצרים: קפקא, ברדיצ'בסקי, הרמן מלוויל, זוהר ארגוב, ספייק ג'ונז, פאזוליני, גוסטב פלובר, אתגר קרת, סקוט פיצ'ג'רלד, ולדימיר מאייקובסקי, ברוס ספרינגסטין, פרנק מילר, גבריאל בלחסן ואחרים.

2700702 מבוא לתורת הרשתות

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

ד"ר בעז תמיר

הקורס עוסק במבנה הבסיסי של רשת, בסוגים שונים של רשתות: רשתות רגולריות, רשתות רנדומליות ורשתות חסרות סקלה, בתכונות הבסיסיות של הרשת, במעבר אינפורמציה ברשת במבנים חברתיים שנוצרים ברשת, ברשת ככלי מחקר במדעי החברה ועוד. הקורס יציג את רשת האינטרנט ופרוטוקולים בסיסיים של תקשורת כדוגמת TCP/IP. הקורס עוסק גם בתופעת ההגחה emergent property. אלו תופעות גלובליות המגיחות מעל גבי רשת של יחסים לוקאליים. הגחה כזאת קיימת גם באורגניזמים חברתיים כמו נמלים דבורים ולהקות דגים. ברשתות נירונים ההגחה יכולה להסביר תופעות רבות הקשורות לתפיסה, ראייה,

תובנה, לימוד ועוד. הקורס יעסוק גם ברשתות נוירונים חישוביות ובמושגים כמו machine learning , deep learning ועוד.

2700717 עושים צדק: אידיאולוגיה, שיח ושפה באמנות ובעיצוב

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

שגיא מעין

מטרת הקורס היא להעמיק את היכרותם של יוצרים ומעצבים עם מושגי יסוד בלימודי התרבות ולסייע בפיתוח כלים לחשיבה ביקורתית והומניסטית בעידן של כלכלה תאגידית וגלובליזציה מואצת. ההרצאות והדיונים בכיתה ייערכו על בסיס חומרי הקריאה, לצד בחינה של דוגמאות נבחרות משדה התרבות, האמנות והתקשורת החזותית. השיעורים יתמקדו בפענוח נרטיבים אידיאולוגיים שונים שהתגבשו לאורך ההיסטוריה של הרעיונות. נכיר את נקודות המבט שעמדו במרכזן של תורות שונות בעידן המודרני ושאלו לסדר חברתי-כלכלי ופוליטי חדש, ונבחן את הערכים והתוצרים התרבותיים ששיקפו אותן. במסגרת זו נדון בייצוגים אמנותיים נבחרים החושפים מתחים אלה ומציעים אלטרנטיבות חדשות לשאלת הצדק בימינו. עבודת הסיום תתמקד בבחינה עיונית של תוצר משדה העיצוב/אמנות ע"פ הרעיונות האידיאולוגיים שנדונו בקורס.

1700674 בין אחווה לאיבה: יחסי יהודים וערבים בראי הקולנוע הערבי

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

איל שגיא ביזאוי

מאז ראשית כניסתו של המדיום הקולנועי אל המזרח התיכון ואל ארצות ערב בכלל ניתן ביטוי ליחסי יהודים וערבים ביצירות קולנועיות רבות. יצוגיהם של יחסים אלו רבים ומגוונים, והם משתנים מתקופה לתקופה ומארץ לארץ: החל בסרטים המתארים יחסי דו-קיום ואחווה בין היהודים לשכניהם המוסלמים והנוצרים, עבור בסרטים המציגים את המתחים בין הקהילות, וכלה בסרטים המתמקדים בסכסוך הישראלי-ערבי סביב שאלת ארצישראל/פלסטין. בחלק מן הסרטים הללו ההתמקדות היא ביחסי יהודים וערבים, תוך הקפדה על ההבדל בין "יהודי" ל"ציוני" או "ישראלי", ובחלק אחר ההתמקדות היא ביחסי ישראלים-ערבים או ישראלים-פלסטינים, תוך טשטוש הקטגוריות "ישראלי" ו"יהודי". במהלך הקורס נצפה בדוגמאות שונות מסרטים שנעשו בתקופות שונות בעולם הערבי וננתח אותן. במיוחד נתמקד בסרטים שנעשו בפלסטין/ישראל, מצרים, מרוקו, תוניס ולבנון.

2700642 קומיקס ישראלי אתמול והיום

4 ש"ס, 2 נ"ז

יום א', 12:30-16:00

צחי פרבר

מטרת הקורס להציג את האופן בו נתפסת ההווה הישראלית על גווניה הרבים באמצעות הקומיקס. הקומיקס הישראלי שנוצר טרם הקמת המדינה ועד לימנו אלה, דומה בתמהיל התכנים שלו לקומיקס הכללי בשקפו את ערכי החברה ותכניה מכל זווית אפשרית: עם במצור, צבא ובטחון, סטריאוטיפים חברתיים, ועד למקומו של הפרט בהווה הישראלית. במהלך השיעור יוצגו סדרות קומיקס שפורסמו בירחונים לילדים, בעיתונים יומיים ובספרים (הנובלה הגראפית). במקביל לכך נארח בשיעור ציירי קומיקס ממגזרים רבים – קומיקאים ידועים, אך גם כאלה הנמנים על החברה החרדית.

2800135 ביצוע קולי של שירה

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר עודד מנדה לוי

בקורס נבחן את שאלת הביצוע הקולי (כלומר קריאה בקול / דקלום) של שירה. הביצוע הקולי הוא בסיס עקרוני ורב חשיבות בהצגת היצירה, וביכולת לדון בה מתוך כבוד לטקסט ואפשרויות הבנתו. המחקר והפרקטיקה של קריאה בקול מתמקדים במה שמייחד את השירה מז'אנרים אחרים, אותו מסתורין רתמי, אותו המתח שבין "כתיבה" ל "קול", בין טקסט/תחביר/סמנטיקה לבין ריתמוס, מכלול ההיבטים הפרוזודיים, ומימוש אקוסטי ואופני ביצוע. מחקר ובחינה מעשית של הכרעות בקריאה קולית מתייחסים למכלול ההיבטים הנוגעים לתורת השיר. אולם, מתודת הקריאה הקולית מציגה פרשנות ומשמעות החומקים מ"ניתוח", ופונים ליצירת דיאלוג קונקרטי, חושי, מנטלי ומוסיקלי, תזכורת שהשיר הוא פעולת דיבור המתממשת גם (ולעיתים רק) בביצוע של קריאה קולית. "השירה היא אלימות מאורגנת כלפי המבע הרגיל" (יאקובסון). ביצוע קולי של שירה יוצר קשב מחודד במפגש עם הטקסט ומדגיש את ייחודיות המבע, את הטקסטורה של השיר, את תכונותיו החושיות, את המאגיות והמוסיקליות יותר מאשר את ה"ספרותיות" שבו. הקורס בעזרת מרחב של מקרי קריאה מוקלטים ומבוצעים של שירים יהווה תשתית לגיבוש גישה אלטרנטיבית במפגש עם שירה. נעמוד על מכלול מרכיבי הביצוע הקולי, סוגיות בדיקציה ואינטונציה, ניגון ומקצב. נעסוק בשאלות פרשניות של הטקסט כיסוד לקריאה, נבחן גישות לביצוע קולי והשתנותן של נורמות ביצוע, נקליט ונאזין לעצמינו, למשוררים ולקרייני שירה.

1700669 מגמות במדיניות החינוך של ישראל

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר דליה מרקוביץ'

הקורס עוסק בקווי הגבול האידיאולוגים והביורוקרטים המנהלים את מערכת החינוך הממלכתית בישראל ואת זיקתן לתחום החינוך לאמנות. בהקשר לכך נדון בנסיבות ההיסטוריות, התרבותיות, הכלכליות והפוליטיות, שהשפיעו על גיבוש מערכת החינוך, על האופי המשתנה של מטרותיה ועל הדרכים בהן ביקשה המערכת להיענות לאתגרים חינוכיים שונים באמצעות ניסוח תפיסות פדגוגיות, אורייניות ומנהליות משתנות. באמצעות בחינת אופייה המשתנה של מדיניות החינוך בישראל נדון בצירים הרעיוניים המרכזיים שעיצבו את המערכת וכן באלו שנדחו ממנה. כמו כן נדון בתפקיד החברתי והתרבותי המשתנה שנטל על עצמו השדה החינוכי הפורמאלי ובפרקטיקות המגוונות שאימץ. הדיון בסוגיות אלו יתנהל סביב טקסטים שנכתבו במקור על ידי הוגי הרפורמות ומעצבי המדיניות, טקסטים אמפיריים שבדקו את היישום בשטח, טקסטים שראו את המציאות החינוכית מנקודת מבט ביקורתית וטקסטים קולנועיים-תיעודיים הפורשים את הנושא מבעד לעדשת הזיכרון האישי.

1700637 אהבה ממבט אחרון: ייצוגי עיר וחוויה עירונית באמנות המאה ה-20

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 16:00-14:30

יז'י מיכלוביץ'

עיר כמציאות חזותית, רגשית, ומושגית ללא כל תקדים בעבר מזוהה עם התכנים המובהקים של ה'מודרניות' ועם ההכרה העצמית של האמנים הבולטים של המאה ה-20. הקורס יעקוב אחר גלגולים של ייצוגי המציאות והחוויה העירונית באמנות והגות מודרנית, כנעים בין שני קטבים: כאוס וגריד. הדגש בקורס יושם על הבנת המושגים הללו כשפה חזותית ומושגית ייחודית, ועל המימדים שלהם: פרגמנט, מבט מקרי, סחרור, סתירה בלתי פתירה מצד אחד, ומשטור, גיאומטריה מלבנית, קו ישר, מבט על מאחד, מצד שני. נקודת הזינוק של הדיון היא פאריז במאה ה-20 ונקודת הסיום היא תופעת עיר על, מושג ה-junk space ועיר כאפוקליפסה דיגיטאלית וחורבה של סימנים, אובייקטים וארכיטקטורה. מקום מיוחד יוקדש לעלייתה של דמות המשוטט ומבטו על העיר המודרנית. לצד אמנות חזותית (בעיקר ציור וצילום) התלמידים יחשפו בצורה סלקטיבית להוגי דעות ואנשי ספרות שנדרשו לנושא.

1700670 אמנות פוגשת חברה פוגשת אמנות

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

ד"ר דליה מרקוביץ'

הקשר בין אמנות לחברה נדון מבעד לתפיסות שונות ומנוגדות. האמנות והאיכות האמנותית הוגדרו כתוצר של מערך מוסדי מורכב המופעל באמצעות מומחים וברי סמכא אשר אינם תלויים בתכונות או במאפיינים הכרחיים וקבועים הטבועים ביצירה; האמנות וטיבה הוגדרו כתוצר של תהליכי חיברות (למידה וחניכה) בעקבותיהם ניתן לזהות אובייקט כיצירת אמנות, ל"דובבו" ולחשוף את המובן והפשר הטמונים בו, לכאורה, ואשר קודמים לתהליך הלמידה; האמנות הוגדרה כאמצעי המתניע ביקורת מוסדית שיטתית שעניינה שיטות הייצור, הייצוג וההמצגה של האובייקט והמרחב האמנותיים, כמו גם חשיפת מבנים חבויים, כוחות דומיננטיים, נרטיבים מכוננים, קטגוריזציות, קלסיפיקציות וקולות "מושתקים"; בהקשרים אחרים היא הוגדרה כצורת מפגש, התכנסות, חשיבה ודיון המתפקדים כאתר של פוטנציאל (מחשבת ופרקטי) הנוגע ברעיונות ובתפיסות הנטועים מחוץ להקשרים אמנותיים מובהקים (למשל: חברה, פוליטיקה, אקולוגיה ועוד), ומחוץ לדפוס חקירה "לוגים", "אובייקטיביים" ו"ליניאריים" מקובלים. הקורס יוקדש לזיקות גומלין אלה, לתנאים הסוציו-היסטוריים שהבנו אותם ולהיתרים והמגבלות הטמונים בהם וזאת בתחום האמנות הפלסטית בפרט והתרבות בכללה.

9401206 אליס בארץ הפלאות

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 16:30-18:00

ד"ר ברוך בליך

מטרות הקורס לעשות היכרות עם הסיפור 'אליס בארץ הפלאות' וסיפורים אחרים של לואיס קרול, וזאת על רקע מושגי יסוד בתרבות המאה ה-19, ועם מושגי הדמיון שרווחו בתרבות המערבית.

"אליס התחילה להשתעמם מאוד מן הישיבה ליד אחותה, על שפת הנחל, כשאינן לה מה לעשות; פעם-פעמיים הציצה לתוך הספר שאחותה קראה, אבל לא היו בו לא תמונות ולא שיחות. 'ואיזה טעם יש בספר' חשבה אליס, 'בלי תמונות ובלי שיחות?!'. וכך היא ישבה...

כשלתע ארנבון לבן עם עינים ורודות חלף לידה..."

במילים אלו פותח לואיס קרול את ספר ההרפתקאות החזותיות של אליס. מכאן ואילך מתלווה הקורא לקשת אין סופית של פרדוקסים חזותיים, אי-קביעות לשוניות, ללוגיקה של אשליות ולאוצר בלתי נדלה של מראות.

מטרת הקורס לעשות היכרות עם הסיפור, לחשוף את משמעויות העומק של החידות, השירים והפתגמים, אך בעיקר – לחוות את הבדיה הכמו אמיתית של המראות.

לצד קריאת הסיפור נעשה היכרות גם עם אינטרפרטציות קולנועיות שניתנו לאליס ולסיפורים אחרים בעלי תוכן דומה. נבדוק בשיעור את מושג הדמיון (imagination) כפי שהוא בא לידי ביטוי לאורך תולדות התרבות החל מן העת העתיקה. נתייחס בעיקר לביטויים (סיפוריים אך גם אמונות דתיות) של מטאמורפוזיס (גלגול או המרה) ונשאל מהו תפקידם בתרבות המערב. ננסה להעזר בפסיכואנליזה להבנת תופעות אלו בתרבות. לצד כל אלה נתייחס מנקודת מבט זו גם אל הסוריאליזם ונאפיין תנועה זו לאור הבדיון המוצג ב'אליס'. לבסוף נבדוק את סרטי האנימציה וננסה לעמוד על החוקיות הפרדוקסאלית המכוננת אותם.

1700682 קולנוע ניסיוני ווידאו-ארט

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 16:30-18:00

אורי לוין

נעסוק בקולנוע כמכונת זמן ובעבודות וידאו שהפכו את הזמן מחומר גלם לנושא. נבחן את האפשרות להתייחס לקולנוע כזיכרון תותב ונדון בתפקידה של העדות ויחסה אל הזיכרון וההיסטוריה. נתבונן בסרטים ממוחזרים, סרטים העשויים מחומרים קיימים, שביקשו לייצר פרופגנדה פרטיזנית ולייצר סביבת מדיה חדשה וחופשית. נדון ביוצרים שראו בעצמם פיראטים, לוחמי חופש או האקרים של התרבות בלי לשכוח גם את מקומם המרכזי של

הסרטים הממוחזרים ביו טיוב, בפרקטיקות מעריצים, בקידום מסחרי ובפרסום סמוי. נעסוק גם בקולנוענים שהשתמשו במדיום כאמצעי לחדד את החושים ולהוביל להתעוררות. בהקשר זה נתבונן בתפקיד המרכזי שתנועת הפלוקסוס יחסה לאלתור ולמקריות. בעקבות הוגו מוסטנברג, סטאן ברקהג' ואנט מייקלסון נדון גם בקולנוענים שבחנו את הקשר בין שפת הקולנוע ומבני התודעה. נדרוש בשבחי החובבנות דרך קריאה במניפסטים המהללים את חיבתו של החובבן למדיום ונבחן האם החשיבות שחוגי האוונגרד האמריקאי ייחסו לחובבנות עודה רלוונטית לעידן סרטוני החתולים והתינוקות. נצא להגנתו של הכישלון ונצפה בעבודות וידאו שיוצאות מתוך הפואטיקה של הכישלון. נדון גם באופן שבו סרטי פסטיבלים ועבודות וידאו מתפקדות בשוק בינלאומי ומוצאות עצמן כלואות במעגל הייצוא והייבוא של סטראוטיפים לאומיים. נצפה בעבודות וידאו שבוחנות את המעגל הזה באורח ביקורתי. נצפה גם בקטעים מתוך סרטו של אנדי וורהול שינה (המתעד את ג'ון ג'ירונו ישן), נשאל על תפקידו, כוחו ומחירו של השעמום ועל האופן שבו סרטים מסוימים לעיתים מתפקדים כשמועה.

סדנאות קיץ

2700718 החזית הכחולה - קיימות בין הים לחוף

2 נ"ז

תאריכים ושעות יפורסמו בהמשך

מיכל איתן

במבט מן החלל בולט הצבע הכחול של כדור הארץ שלנו. ואכן, למעלה מ-72% מפניו של הכדור מכוסים במי אוקיינוסים. האוקיינוסים ומאגרי המים המתוקים בעולם מאפשרים את החיים על כדור הארץ: חייהם של 3 מיליארד אנשים תלויים לפרנסתם במערכת האקולוגית הימית - דגה ופירות ים; האוקיינוסים קולטים כ-30% מפליטות הפחמן הדו חמצני הנוצר על ידי האדם וכמובן מים מתוקים מאפשרים חיים - שתיה, גידול מזון ועוד. בשנת 2015 הכריז האו"ם על 17 יעדים לפיתוח בר קיימא (Sustainable Development Goals). יעדים אלה אומצו על ידי 193 מדינות. שניים יתוך היעדים הללו מתייחסים למים: הבטחה של אספקת מי שתיה לכל ושימוש באוקיינוסים, בימים ובמשאבים הימיים לפיתוח בר קיימא. קורס הקיץ יבחן את עקרונות הקיימות דרך עדשת המים. הקורס ישלב לימודים עיוניים – דמוגרפיה, אוכלוסייה, נחלת הכלל (Commons), תרבות הצריכה וצריכת יתר, פסולת, פלסטיק, שמורות ימיות, מים ושמירה על מים, לצד סיורים והרצאות אורח של מיטב המומחים העוסקים בנושא בארץ ופרויקט מעשי שיבחן את היכולת של מעצבים להשפיע על אחד מהאתגרים הגדולים העומדים בפני האנושות.

2700676 מבוא לקיימות – בין תיאוריה למעשה

2 נ"ז

תאריכים ושעות יפורסמו בהמשך

מיכל ביטרמן

The question of reaching sustainability is not about if we will have enough “energy, food, or other resources... The question is: Will there be enough leaders in time?” Dr. Karl-Henrik Robèrt, Founder, The Natural Step

קיימות היא אחד מהאתגרים המרכזיים של המאה ה-21. המפתח להצלחה נעוץ ביכולת לאימוץ התפיסה מתוך הבנת המושג ואופן יישומו- נושאים העומדים בליבת הקורס. הקורס יהיה קורס מבוא לתחום הקיימות ויספק הבנה לגבי מהי תפיסת הקיימות (Sustainability)- החשיבה, הרציונל והמונחים המרכזיים שבליבה שלו. במסגרת הקורס ייבחנו האתגרים המרכזיים שניצבים בפנינו, הסוגיות המהותיות העומדות בבסיס תפיסת הקיימות, העקרונות האסטרטגיים להתייחסות לסוגיות וכלים מובילים למימוש.

הקורס יתבסס על הגישה של אסטרטגיית פיתוח בר קיימא (Strategic Sustainable Development- SSD). הסטודנטים ייחשפו להבנה לגבי המערכת (בהתייחס לעקרונות מדעיים בסיסיים), לגורמי ההצלחה המכתיבים את תפיסת הקיימות (בהתייחס לגורמים המשולבים החברתיים- כלכליים- סביבתיים). ייבחנו אסטרטגיות וקווים מנחים להטמעת הבנת הקיימות וצורת החשיבה המנחה (בהינתן דגש על חשיבה רוחבית, ארוכת טווח, רב תחומית,

(backcasting). כמו גם- ייבחנו צורות פעילויות שונות שניתן ליישם בהתמודדות עם האתגרים (כגון- Product- Services systems, Sustainable Cities). ולבסוף, תינתן התייחסות ממוקדת לכלים ספציפיים (כגון- Net Zero Buildings, Strategic Life Cycle Assessment).

תכני הקורס ייכללו בין היתר תיאורית- אקדמית עם דוגמאות ומקרי מבחן מהשטח. הקורס ייכלול נושאים המשיקים לעולם התוכן בהווה ובעתיד- בתחומי אדריכלות, עיצוב, פיתוח מוצר, תכנון, מנהיגות לקיימות וכדומה. בנוסף, תינתן הדעת ליצירת הקונטקסט העולמי והמקומי תוך התייחסות למגמות המרכזיות של התנועה העולמית כמו גם התנועה בישראל בנושא.

שנה ד'

קורס מלווה פרויקט גמר, שנתי - במחלקות עיצוב תעשייתי, צילום, אמנות, צורפות ואופנה, עיצוב קרמי וזכוכית

פרויקט הגמר, המתקיים בתום השנה הרביעית ללימודים, מהווה שיא ותמצית הלימודים של הסטודנטים באקדמיה לאמנות ועיצוב ובתור שכזה הוא משקף את היכולת ליצור יצירה מקורית וחדשנית. במהלך העבודה על הפרויקט מתקיימים שני שלבים שבלעדיהם לא ניתן להגיע לקו הסיום שלו. השלב הראשון של פרויקט הגמר הוא השלב הרעיוני המלווה את הביצוע המעשי של הסטודנטים בכל מחלקות בצלאל. השלב הרעיוני מבטא את כוונות הסטודנט (intentions), את צורת החשיבה שלו, את תפיסת עולמו, ואת אמונותיו. אלה מתפקדים במסגרת הפרויקט כרקע תיאורטי לגילום צדדיו המעשיים של המוצר הסופי. השלב השני של פרויקט הגמר, הוא ההוצאה מן הכוח אל הפועל של הסקיצה הרעיונית לכדי אובייקט, יצירה, או מוצר העומדים בזכות עצמם. שני היבטים אלו, הצד הרעיוני- מחקר-תיאורטי של הפרויקט והצד המעשי שלו, הם שני צידי המטבע של פרויקט הגמר וברור כיום כי ההתנסות באמנות ובעיצוב איננה ניתנת לגילום אם אין בצידה תיאוריה שכן כל עשייה פרקטית כרוכה במחשבה מופשטת, ברעיון ובחזון.

מטרות הקורס: לנוכח השינויים שחלו בעשורים האחרונים בשוק האמנות, העיצוב והאדריכלות בו יוצרים מתבקשים בנוסף לתיק עבודות לנסח, באופן מילולי, את רעיונותיהם החזותיים. מיומנות זו חיונית עבור יוצר/ת בתחילת דרכו/ה לצורך המשך פיתוח פרויקטים, הגשת בקשות למלגות ומענקים, הגשת הצעות למכרזים, שיווק מוצרים ועוד. דרישות שוק אלו מחייבות יכולות מילוליות ושליטה במיומנויות הכתיבה כדי להעביר במילים את הרעיונות החזותיים, לנסח הצהרת כוונות, תיאור מתומצת של הפרויקט, תוך התמקדות על מקומו בשיח הביקורתי, עיגונו בידע היסטורי ובהבנה תיאורטית.

מאחר וכל סטודנט עובד על נושא שונה, קורס זה יערך (למעט שניים-שלושה שיעורים מקדימים) במתכונת של הנחייה אישית שמטרתה להקנות לסטודנט ידע בתחום התמחותו ולהרחיב את ידיעותיו בנושאים הקשורים למחקרו האישי. הנחיה זו היא אקדמית בדומה להנחיה של כתיבת סמינריון, אך עם זאת מאחר והיא מבקשת להקנות מיומנויות חשיבה וניסוח השונות מאלו של עבודה סמינריונית, יהיה בה גם מעין דיאלוג בנוסח סוקרטס ותלמידיו שבאו אליו עם ידיעות מוטעות, שגויות או עם דעות קדומות ואמונות חסרות בסיס, והוא – תוך דיאלוג שכלל שאלות, ביקורת או וויכוח עורר את בני שיחו לחשיבה והפנה את תשומת ליבם לראות באור שונה את עולמם הערכי. הקורס מעניק לסטודנט 2 נ"ז במחלקה להיסטוריה ותיאוריה.

9306667-1 קורס מלווה פרויקט גמר בצילום

2 ש"ש, 2 נ"ז

יום א', 16:30-18:00

ד"ר אורלי שבי, ד"ר רותי גינזבורג

9306677-1 קורס מלווה פרויקט גמר באמנות

יום א' 12:30-14:00

ד"ר ליאת לביא, נירית נלסון

9306682-1 קורס מלווה פרויקט גמר בצורפות ואופנה

2 ש"ש, 2 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

ד"ר טל פרנקל אלרואי, ד"ר מיכל קרייזברג

קורס מלווה פרויקט גמר בעיצוב קרמי וזכוכית

2 ש"ש, 2 נ"ז

מוש קאשי

קורסי המקבץ הבינתחומי

מסטר א'

987040172 סאונד, עיצוב פס קול ועיצוב פסקול לתמונה

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 17:00-14:00

דניאל מאיר

הסאונד הוא מרכיב חשוב ולעיתים עיקרי ביצירות אמנות. עם זאת, לעיתים קרובות מדי הוא נותר מוזנח בתהליך היצירה בגלל חוסר מודעות לכובד משקלו. מניסיוני בפורמטים שונים ובגישות שונות של סאונד (מייצבי סאונד, סאונד לוידאו ארט, לפיצירים ולסרטים דוקומנטריים, סאונד באינטראקטיב, רדיו, תיאטרון, מייצבים ומייצגים) אני מציג גישות חשיבה שונות ופתרונות לסוגי היצירה השונים.

מטרת הקורס: לחשוף את הסטודנטים/יות לחשיבותו של הסאונד בתחומי היצירה השונים ולאפשרויות השונות שקיימות בגישה לעיצוב סאונד לתמונה. הקורס מקנה לסטודנטים/יות כלים הכרחיים לשמיעה, להקשבה וליצירה שיאפשרו להם בסופו של דבר ליצור או לבחור את פס הקול שישירת את היצירה שלהם בצורה המתאימה והטובה ביותר. חשיפה לצורות ולגישות עבודה שונות על סאונד חשובה לסטודנטים/יות, גם אם יבחרו בעתיד שלא לעסוק בעיצוב הסאונד בעצמם מכיוון שהיא תקנה להם ידע בסיסי לגבי הכלים והמושגים הקשורים בעבודה על סאונד באופן שיאפשר תקשורת גבוהה מתוך שפה משותפת עם אנשי סאונד מקצועיים. במהלך הקורס ילמדו הסטודנטים/יות על הרבדים המרכיבים את פס הקול המוגמר כפי שהוא מופיע ברובהסרטים: טקסט (דיאלוגים), אפקטים אוויריות ופוליצ' ומוזיקה ומשמעותם ביצירה.

תחילה נתמקד בכל אחד מרבדים אלה בנפרד, כשהדגש יהיה על האופן בו אפשר ליצור כל אחד מהם בצורה האיכותית ביותר, ולבסוף, נלמד איך לשלב ביניהם בצורה הנכונה ביותר.

2700715 הגירה ופליטות: מסעות פיזיים ונפשיים מהאישי לגלובלי

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 17:00-14:00

רותי קנטור ואיתן שוקר

הקורס מזמין את המשתתפים לצאת למסע חיפוש אישי ולחברו עם הקהילתי והגלובאלי. בהנחה שנסיון ההגירה, העקירה או העליה, משותף להיסטוריה של כל משפחה, וכי הסטודנטיות.ים נחשפו לקשיים הכרוכים בהגירה פיזית או רגשית (כלומר, רכישת שפה חדשה, אימוץ תרבות חדשה, תחושת ניכור, או זרות) - הסטודנטיות.ים יחקרו את המעגלים החברתיים הקרובים להם, ובהמשך יתנסו ביצירת פעולת התערבות עיצובית ו/או אמנותית (creative intervention) בקרב קהילה שיבחרו. הקורס ישלב תיאוריה ופרקטיקה. נדון בתפיסות שונות של הגירה ופליטות מזווית אנתרופולוגית, פסיכולוגית, סוציולוגית ואמנותית. בהמשך הקורס הסטודנטים יתנסו בפיתוח ומימוש פרויקט עם קהילת עולים/מהגרים/פליטים/מבקשי מקלט בקבוצות עבודה של מספר סטודנטים.

הקורס הוא חלק מקונסורציום רחב של 12 אוניברסיטאות ומכללות ישראליות ואירופאיות לפיתוח קורסים במסגרת פרויקט DEMO - Developing Modernized Curricula on Migrants' Lives הממומן על ידי תוכנית Erasmus+ של האיחוד האירופי. מטרתו היא לפתח ולהטמיע קורסים ייחודיים אודות חיי עולים, מהגרים ופליטים בתוכניות לימודים אקדמיות של מקצועות חברתיים יישומיים בישראל.

340028671 מעשה אמנות הוא שיר

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 17:00-14:00

דן תורן

כתיבת שירים היא אמנות הצמצום. איך לבחור את הנושא? כיצד לבחור את הסגנון, את המילים? הכוח של הדימוי החזותי כחלק מיסודות השיר, המקצב, הניגון. כל אלו ועוד בפרספקטיבה של אמנות בכלל. נלמד לפתח את הביטוי האישי שלנו דרך כתיבת שירים אשר חלקם יולחנו (תלוי אם יש מוסיקאים

בכיתה). <https://www.facebook.com/%D7%A2%D7%A9%D7%94-%D7%90%D7%9E%D7%A0%D7%95%D7%AA-%D7%94%D7%95%D7%90-%D7%A9%D7%99%D7%A8-347130192161243>

990007777 כתרים, נזרים, וכיסויי ראש מדבריים

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 17:00-14:00

אבי סיטון

הקורס יקנה כלים, מתודות ואימון ביצירה מהירה מבוססת אינטואיציה. תוצרי הקורס יהיו סקיצות בלבד (לא תוצרים מוגמרים) מתוך כוונה ללמוד ליצור מסת וטווח סקיצות גדולה ככל האפשר, מצב אשר יאפשר מהלכים של רדוקציה וסלקציה (בשונה מעבודה על MASTERPIECE) מהלכים החיוניים לקיום תהליך אמנותי- עיצובי פורה, משמעותי ובעל- ערך. הקורס ממוקם בין תחום האמנות (פיסול בעיקר) לבין תחום העיצוב (עיצוב אופנה אך לא רק). נקודת המוצא הינה האקלים והמקומיות (ההיפך מגלובליזציה) כיסודות ליצירה. לענייננו: המדבר בו אנו חיים יהווה נקודת מוצא להתייחסות אמנותית- עיצובית. האקלים המדברי כגורם משפיע פונקציונאלית, מסורות ותרבויות של יושבי המדבר, מיתוסים מדבריים, רכילות ואמירה- המדבר כמושג.

1700691 מזכרות: התרבות החומרית של התיירות

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 17:00-14:00

ד"ר אורית בולגרו

כמעט כל אחד מאיתנו הוא אספן של מזכרות. אנחנו אוהבים תזכורות לרגעים ולאירועים מיוחדים - והמזכרות עושות זאת בדיוק - הן זוכרות, המזכרת, החפץ, נועד להפוך לחושי ולקונקרטי את הרגע שחלף. צורתה הפיזית, תכונותיה החומריות נועדו לתווך, להקפיא בזמן, לשמר ולעבד חוויה חומקת. בקורס נבחן כיצד נארזת ומעוצבת המזכרת התיירותית, אלו ערכים מגולמים בה (אספנות, אותנטיות, מתנה), וכיצד מתפקדת המזכרת - כסמל, כפטיש, כטוטם, וכגלויה נחשקת מהווה חלק ממערך הסימנים של תעשיית התיירות. לאחר יחידת מבוא שתציג תיאוריות מרכזיות בתיירות עכשוויות לצד סוגיות הקשורות ביכרון (ביניהם זיכרון תרבותי ודימוי זיכרון) יציע הקורס בחינה של אובייקטים שונים מעולם התיירות: ציורי הוודוסות, בועת שלג, גלויות, מיניאטורות בדו ממד ובתלת ממד, תצלומים תיירותיים ותצלומים אתנוגרפיים, פנורמה, קראפט ואמנות שדות תעופה. בחינה זו תבוא מתוך ראייה בינתחומית המשלבת באמצעות המסגרת הנושאת של תיירות - תיאוריות ואובייקטים מן השדה האנתרופולוגי, התיירותי, הארכיאולוגי, האמנותי והמוזיאלי.

1700692 אחרי המפה: מיפוי, ניפוי ובידוי

תמורות ושינויים בתיאור המציאות, הדמיה והצגה של מציאות מרחבית באמנות ובעיצוב

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 17:00-14:00

חן שפירא

הקורס עוסק בהרחבת והעמקת המושג מיפוי, החל מתיאור והצגת המרחב באופנים חזותיים שונים ועד ליצירת ידע חזותי וארגון ידע חזותי הקשורים לעיצוב, לאמנות ולצילום. הקורס יסקור את התפתחותן של מתודות, אסטרטגיות ופרקטיקות של ארגון מידע חזותי החל ממסורות מקובלות באמנות ובמדע כגון פרספקטיבה, קרטוגרפיה ורישות קואורדינטות גיאוגרפיות ועד לניו-מדיה, להמצאה ויצירה של מפות וירטואליות, ניווט לוויינים והתמצאות במציאות מרובת ומדומות. הקורס יבהיר את תפקידיו של המיפוי בהגדרת מיקומו של היחיד ביחס למרחבים החברתיים והפיזיים ויבהיר את תפקידו של המיפוי בחברה להטעמה של אינטרסים, הירארכיות ומבני כוח. לאמנות ולעיצוב תפקיד מהותי בביטוי וארגון חזותי של המרחב ולמשמעויותיו של ידע חזותי זה בתרבות ובחברה. תפקיד זה מקבל משנה תוקף במעבר מתרבות המבוססת על המילה לתרבות חזותית. הקורס יסקור סוגים שונים של מיפויים והופעתם באמנות ובעיצוב כגון: צילומי אוויר, מיפוי ומידול ממוחשב, מיפויים השתתפותיים, מיפויי תודעה, מיפויי מערכות, מיפוי ופיקוח של אוכלוסיות באמצעות מאגרי מידע כגון מאגר ביומטרי ודנ"א. כמו כן יבחנו משמעויותיהם התרבותיות, החברתיות והפוליטיות של מיפויים חדשניים אלו. ארגון הידע המרחבי באמצעות טכנולוגיות אופטיות, ממוחשבות ווירטואליות, ניו-מדיה ורשתות מידע יוצר למעשה השתלטות של המפה על הטריטוריה. מצב זה מייצר חוויית קיום המחייבת שימוש בכלים חדשים אשר להם זיקה עמוקה והשפעה על האמנות והעיצוב. הקורס יקנה לסטודנטים ידע פרקטי ומושגי על המפנה התרבותי הרחב הקשור למיפוי ולדיקתו לדיסציפלינות שונות של אמנות ועיצוב. הקורס יאפשר לסטודנטים להתנסות הן בפרשנות והן ביצירה.

1700693 חפצים דיספונקציונליים

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 17:00-14:00

ד"ר ליאת לביא

הקורס "חפצים דיספונקציונליים" הוא מעבדת חוקר תאורטית ומעשית שעניינה המצב הפונקציונלי (שימושי, יישומי) של חפצים, והחריגה ממנו. במסגרת הקורס נדון בפונקציונליות ובדיספונקציונליות של חפצים בקונטקסט פילוסופי וסוציולוגי, נשאל כיצד חפצים הופכים לנשאי משמעות ונבחן את היחסים בין חפץ ותרבות ובין חפץ וגוף. בין היתר נחשוב על היחס בין עיצוב ואמנות, על סוגיית ה-ready made, על עיצוב ביקורתי, ספקולטיבי ודיספונקציונלי ועל תיאוריית יחסים. כל מפגש בקורס ישלב דיון קבוצתי, פעילות סדנאית, שבה נפגוש חפצים, נפרק, נרכיב, נשדך, נשבית, נחייח ונרסק חפצים, והגשה של תרגילים קבוצתיים מעשיים.

1700694 אמנות ופוליטיקה בעולם הערבי

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 17:00-14:00

פאדי עאסלה

מטרת הקורס היא רכישת ידע בסיסי אודות הזיקה בין האמנות לבין הפוליטיקה, באמצעות חקר מה שמכונה "האביב הערבי" עם כל מטען המונחים שהזיקה הזו נושאת אתה. למשל: תרבות המחאה, האחריות החברתית, ותפקיד האמן, בין אם זה בעולם הערבי בפרט, ובין אם זה בעולם בכלל. האם תפקידו של האמן משתנה ממקום לאחר? והאם האירועים האלו הם אלה שמעצבים את המוצר האמנותי או ההפך? האם היצירה האמנותית יכולה לשנות את המציאות ולעצב את האירועים? בכדי לענות על שאלות אלה ואחרות, יש ללמוד את חוויית האמנות במקרים משתנים ובמקומות שונים (תוניסיה, במצרים, בסוריה, בלוב או בעירק).

מסטר ב'

990007776 על חומר וחומרה

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 17:00-14:00

שנית אדם אלקיים ושרית יודלביץ'

הקורס פותח מרחב יצירה המשלב עבודה בטכניקות קראפט מסורתיות של חומרים רכים וטכנולוגיה דיגיטלית. נעשה שימוש בחומרים וטכניקות קונבנציונלים לצד חומרים חדשניים, תוך דיון בתחומים שבין החומר והחומרה, התוכן והתוכנה. הסטודנטים יעצבו ויצרו אבזרי לבוש דינאמיים ואינטרקטיביים, הצופנים קודים ונרטיבים טכנולוגיים אסתטיים ותרבותיים. העבודה המשותפת של יוצרים משלוש דיסציפלינות עיצוב שונות עומדת במרכז הקורס, במטרה לעודד חשיבה ויצירה רב זוויתית, שתעסוק בשאלות כגון: תפקידו של המעצב והעיצוב האינטרקטיבי ביחס להשפעה החברתית תרבותית והאתית של טכנולוגיות שונות קימות וחדשות, חלקו של הלובר או ביצירה, שקיפות הטכנולוגיה, המהפכה התעשייתית השלישית (תנועת ה-make), אופנה טכנולוגית - טכנולוגיה לבישה (wearables). דרך הרצאות ומספר תרגילי עיצוב שיועברו בסדנאות בכיתה והתנסות בחומרים וטכניקות קראפט וטכנולוגיה, נדגים ונפרט מגוון חומרי גלם, טכניקות עבודה וייצור, טווחי איכויות של חומרים ומוצרים, חידושים תהליכים ושינויים בתחום. נערוך היכרות עם מגוון אריגים וסיבים טבעיים וסינתטיים, טקסטילים חכמים, (E-textiles, high-performance fabrics) וטכניקות עבודה בבד, תפירה והדפס, נכיר עורות שונים, ונתנסה בטכניקות עבודה בCow hide/skins, נדבר על הדרכים להפקת גזרות פיתוח והתאמתן לגוף. נסקור את השימוש במעגלים חשמליים, חיישנים, מיקרו-בקרים, כתיבת תוכנה או קוד ונחקר את האפשרויות לעבודה עם התוכנה או החומרה שיוטמעו באבזרים. כל קבוצה תבצע 4 תרגילים קצרים ופרויקט מרכזי, שיכלול פרוטוטיפ עיצובי, והדגמה של הטכנולוגיה והקונספט (בסרטון ו/או מודל עובד). על מנת למקד את המאמצים הטכנולוגיים ולאפשר פיתוח עיצובי של מוצרים, נגדיר מספר 'קייטים טכנולוגיים' המכילים רכיבים המוגדרים מראש, מהם תוכל הקבוצה לבחור את הטכנולוגיה המתאימה לפרויקט המרכזי שלה. דרישות: פתיחות טכנולוגית ויכולת טובה לעבודה בצוות. רצוי ידע בתוכנות מידול דוגמת solidworks ו/או תוכנות גרפיות. הציון מורכב מסך כל התרגילים והפרויקט המסכם, נבחן את עומק המחקר הקונצפטואלי והטכנולוגי, פיתוח המוצר וטכניקות העבודה והקראפט, ניתן משקל גם לנוכחות בשיעורים, גישה והשתתפות.

25500 מוזיקה חזותית

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 17:00-14:00

אשר (שרי) ארנון

מה הקשר בין סאונד לצבע, לצורה ולדימוי? מה הקשר בין קומפוזיציה מוזיקלית לבין קומפוזיציה חזותית דו או תלת ממדית, סטטית או בתנועה? לשאלות אלו ואחרות נתייחס בקורס 'מוזיקה חזותית' שמטרתו היא לחקור סוגי קשר אפשריים בין מוזיקה לאמנויות החזותיות, העיצוב והאדריכלות ואת יישומם בחיבור עם תחומי הפעולה השונים של מחלקות בצלאל. בקורס נחקר באופן מעשי ורעיוני את סוגי הקשר במטרה לבסס תובנות של תחביר משותף בין הממדים החזותיים לאלו המוזיקליים. את המושג "מוזיקה חזותית" טבע האמן ומבקר האמנות הבריטי רוג'ר פריי ב-1912 בהתייחסו לעבודתו של ואסילי קנדינסקי אשר השתמש כאמנים בני דורו ואחריו במוזיקה כהשראה ליצירת אסטרטגיות של הפשטה חזותית על ידי אנלוגיה למבנים ומהלכים מוזיקליים. משם התפתח המושג כהגדרה לאסטרטגיות נוספות עבור עבודות חזותיות מבוססות ציר זמן שפועלות על פי מנגנונים מוזיקליים (עם או בלי סאונד) וכן למהלכים של תרגום ישיר בין סאונד לצורה וההפך. אסטרטגיות אלו המתבססות על יחסי גומלין ישירים בין החזותי והקולי,

מוטמעות כיום בהקשרים אמנותיים ועיצוביים מגוונים כידאו קליפים, וידאו ארט, מיצבים, מיצגים, מופעי מוזיקה ומחול, ממשקי מחשב, וכלים מוזיקליים דיגיטליים.
הקורס שבבסיסו הינו קורס מעשי עם דגש על הפן הניסויי והחוויתי יעסוק גם בצדדים תיאורטיים של המדיומים השונים ובהיסטורית חיפוש הקשר ביניהם על ידי אמנים, מעצבים ומוזיקאים מתחילת המאה העשרים ועד זמננו.
הקורס פונה לסטודנטים אוהבי מוזיקה ואינו דורש ידע קודם. לבעלי ניסיון כל שהוא בתחום (נגינה, שירה, מחול, תקליטנות, עריכת סאונד, הקלטות, ניסויים במוזיקה אלקטרונית...) תהיה זו הזדמנות לשלב את כישוריהם באופן מעשי במסגרת תרגילי ופרויקט הקורס.

2700713 ארכיטקטורה ללא-ארכיטקטים

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 17:00-14:00

אדר' שרון רוטברד

"ארכיטקטורה ללא-ארכיטקטים" הוא בראש ובראשונה הזמנה ליוצרים שהם לא-ארכיטקטים להתבונן בארכיטקטורה ולחשוב עליה, ואולי אפילו לעשות ארכיטקטורה.
הקורס מיועד לסטודנטיות וסטודנטים מהשנה השלישית מכל מחלקות האקדמיה המתעניינים בשאלות הקשורות בסביבה, מקום, מרחב או בנייה. במהלך הקורס יקבלו הסטודנטים כלים תיאורטיים ושימושיים להתבוננות ולדין בארכיטקטורה ויתנסו בעשיית מקום.
מהמשתתפים לא נדרש שום ידע מוקדם בארכיטקטורה.
למעט מפגש אחד שיוקדש לסיוור, כל אחד מהמפגשים השבועיים, בני שלוש שעות, יתחלק לשלושה חלקים:

- מבוא הנותן כלים עיוניים - מושגים, ביקורתיים והיסטוריים - להתבוננות, לשימוש ולדין בארכיטקטורה: במהלך הקורס נקרא כמה טקסטים קצרים מאת מחברים המרכיבים את קנון הכתיבה על ארכיטקטורה, וכן כמה טקסטים שכתבו לא-ארכיטקטים על ארכיטקטורה.
- ידע כללי המעביר כלים שימושיים ומעשיים, מושגים מקצועיים וכללי אצבע: במהלך הקורס נתוודע לכלים שבהם נשתמש - קונבנציות הייצוג הארכיטקטוני ואופני השימוש הקריאה שלהם, מושגים מקצועיים ראשוניים הכרחיים לתכנון ולבנייה, וכן מבחר קיצורי דרך וכללי אצבע שיסייעו לנו בהמשך הדרך.
- סדנה מעשית לעשיית מקום. במהלך הסדנה נתכנן ונבנה מקום.
דרישות וחובות:
- נוכחות והשתתפות בשיעורים
- עמידה בבוחן בקיאות בנושאים עיוניים ומעשיים שייערך בתום שני החלקים הראשונים
- והשתתפות פעילה בסדנה המעשית והגשת פרויקט אישי או קבוצתי בנושא "מקום"

2700710 פרשנות ספורט: שיח ביקורתי והחברה הישראלית

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 17:00-14:00

יואב רונאל ודן רומן

ספורט, במובן מסוים, הוא שיח פרוץ. כחוויה או תחום "עממיים", הרשות לדבר עליו נתונה לכולם, ולאף אחד. הקשר העמוק בין אהדה, רגשות וספורט, יחד עם העובדה שרוב חובבי הספורט התנסו במידה כזו או אחרת בתחום, הופכת אותו לתחום "לא מקצועי" בעליל, שמייצר מחשבה לא ביקורתית, אם מצד אוהדים ואם מצד פרשני ספורט מקצועיים לכאורה.
הקורס שאנו מציעים יציע ניתוח סוציולוגי ופילוסופי של ספורט, וינסה להתמודד בדיוק עם נקודות העיוורון של השיח על הספורט. הוא יתמודד עם שאלות בנוגע למקור הפילוסופי של תחרות, עבודת צוות והצלחה, ועם האופן שבו קטגוריות אלו קשורות לתפיסת היחיד הנאו-ליברלית בחברה המערבית (ספורט כמטפורה לחיים); הוא יציע ניתוח של שיח הספורט - האוהד, הפרשן והמאמן - וכיצד הוא משקף את התפיסה של החברה על הספורט, וכיצד תפיסה זו מייצרת את הקשר בין עבודה קשה להצלחה. כמו כן, נתמודד עם שאלות של כלכלה, וצבע בספורט, וכיצד המבנה של ה"אהדה" מסתיר ומבליע יחסי ניצול וגזענות. בסיום הקורס נעסוק בדימוי של הספורטאי: כיצד הספורטאי משמש כאייקון מודרני, ומה המשמעות של אייקון זה לשדה האמנותי והפוליטי.

הקורס יעבור מעיון בטקסטים ביקורתיים ופילוסופיים - ניטשה, בורדייה, פוקו, אווה אילוז ואדוארד סעיד - למקרי מבחן מתרבות הספורט הישראלית והעולמית. מטרת הקורס תהיה לא רק בחינה עיונית, אלא גם ביסוס מחדש של הקשר בין מחשבה ביקורתית לבין ספורט, ובהמשך לכך פתיחה של האפשרות של ייצוג של הקונפליקטים, המתחים והדימויים של העולם הספורטיבי במחלקות לאמנות ועיצוב בבצלאל.

1700689 בין קולנוע נגדי לקולנוע מורחב

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 17:00-14:00

רוני לייבמן

דרך הטקסטים של פיטר וולן (גודאר וקולנוע נגדי) וג'ין יאנגבלאד (קולנוע מורחב) הקורס ינסה לחקור דרכים חדשות לרעיון הקולנועי ולנסות לשבש את הקונבנציות של עשייה וצפייה קולנועית. דרך עבודה בקבוצות קטנות, הסטודנטים יעודדו לחשוב ולמצוא דרכים ורעיונות לפרק ולהרכיב מחדש את השפה הקולנועית ואת דרכי המבע הקולנועיים כדי לייצר חוויה קולנועית חדשה.

2700714 קראפטיביזם באמצעות חשיבה עיצובית

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 17:00-14:00

שרון קוניאק וחגית קינן

הסטודנטים יפתחו ארגז כלים שיאפשר להם לשלב וליישם את מתודולוגיית החשיבה העיצובית ואת ערכי הקראפטיביזם על מנת להגיע למהלכים של מעורבות חברתית יצירתית. קראפטיביזם הוא תחום של מעורבות קהילתית/חברתית/פוליטית המשתמש בקראפט להנעת שינוי ולהרחבת הדיון בנושאים חברתיים. הקראפטיביסטים משתמשים ביכולות היצירתיות שלהם על מנת ליזום שיתופי פעולה, דיאלוגים ומיזמים שעוסקים בחדשנות חברתית. חשיבה עיצובית היא מתודולוגיה המשתמשת בכישורים היצירתיים של המעצב לפתרון בעיות מחוץ לפרקטיקה העיצובית בהקשרים חברתיים ועסקיים. זוהי מתודולוגיה ששמה את האדם במרכז ומסייעת לפיתוח רעיונות ומיזמים חדשים כמו גם ליצירת בידול וחדשנות במוצרים ושירותים קיימים. במהלך הקורס הסטודנטים יכירו ויתנסו ביישום 5 השלבים של מתודולוגיית החשיבה העיצובית. הסטודנטים יחשפו למגוון רחב של יצירות ועבודות קראפטיביזם מהארץ ומהעולם. בקורס ננתח מהלכים ומיזמים חברתיים העוסקים בקראפט (מיזמי קראפטיביזם) באמצעות מתודולוגיית החשיבה העיצובית, וניישם את המתודולוגיה בהצעה לפרויקט קראפטיביסטי המתייחס לקהילה קיימת שתוצג בתחילת הקורס. במסגרת הקורס נפתח את העבודה בצוותים רב תחומים המפרים אחד את השני ומעשירים את הפרויקט. לכל משתתף תינתן הזדמנות להשתמש בארגז הכלים המחלקתי שלו. הכלים שיירכשו בקורס יהיו שימושיים עבורו/ה גם בעבודה המחלקתית בהמשך. התוצר הסופי של הקורס יהיה הצעה לפרויקט קראפטיביזם מבוסס מתודולוגיית חשיבה עיצובית.

2700711 כלכלה יצירתית

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 17:00-14:00

ד"ר יפעת ראובני

כלכלה ומימון נתפסים כנושאים מורכבים, לא מעניינים ומנותקים מהיומיום של רוב הצעירים. רובם מתרחקים מהבנת השיח ובכך הופכים עצמם לפאסיביים ומאפשרים לכוחות ואינטרסים אחרים להשפיע על הסביבה החברתית והרווחה הכלכלית שלהם. התעשיות היצירתיות אף הן מכשירות את בוגריהן כמעט ללא רקע כלכלי ובכך פוגעות ביכולתם למסחר את המוצרים והשירותים שהם מעצבים, ובמיוחד לעצב את חיינו הכלכליים. יצירתיות עיצובית יכולה לסייע רבות בהנגשת השיח הכלכלי והפיננסי ובקידום אלטרנטיבות שיסייעו ליצור כלכלה הוגנת יותר. הכנסת יצירתיות עיצובית לתחום הכלכלי חשובה משום שהיא מאתגרת את המובן מאליו. בכוחם של האמנות, העיצוב והיצירה לפתוח אופקים אינטלקטואליים ולהילחם בקיבעון מחשבתי, להעצים את הדמיון בחיפוש אחר מודלים

אלטרנטיביים, ולחזק את האמפתיה והרגישות לקבוצות בחברה הנפגעות מהסדר החברתי הקיים. האמנות, העיצוב והיצירה יכולים בנוסף לשנות מבנים (בתי-חולים, בתי ספר), שירותים (ביטוח לאומי, פנסיות), ותקשורת (ממשקי משתמש ידידותיים, שיח ויזואלי), ובכך לייצר כלכלה חדשה.

האמנויות לא מבטאות רק את האנושי אלא גם משפיעות על החברתי, הכלכלי והפוליטי: בדומה לפילוסוף (על פי הדימוי של סוקרטס בדיאלוג "אפולוגיה"), שבאמצעות הטלת ספק, חקרנות וביקורתיות מעורר את הציבור מעצלותו האינטלקטואלית והמוסרית ודוחק באנשים לאמץ חיים של דין וחשבון, כך שוברים האמנים בדמיונם הפורה את הכלים, מאתגרים את המצוי ומעמידים אינספור דרכים חלופיות.

מעבר לחשיפה למודלים כלכליים אלטרנטיביים, הרעיון המוביל בבסיסו של קורס זה הוא הדגשת האינטראקציה שבין אסתטיקה ופונקציונליות, המאפשרת לנו לחשוף את מה שמסתתר מאחורי שיח ונתונים מדעיים ורציונליים, ולייצר כתחליף מסרים בהירים, נגישים ומעוררי תגובה. החיבור שבין יכולות אנליטיות, טכנולוגיות ועיצוביות הוא חיוני כדי לייצר פתרונות חברתיים חדשניים, ולשלב אסתטיקה והנעה לפעולה יחד.

סמטר קיץ

Fabrication 97001446

3 ש"ס, 2 נ"ז

אריאל בלונדר

עבור סטודנטים ממחלקות: ארכיטקטורה, צורפות ואופנה, עיצוב קרמי וזכוכית, עיצוב תעשייתי. הקורס יתקיים במהלך חופשת קיץ במהלך חודשים אוגוסט - ספטמבר מועד מדויק יפורסם בהמשך)

מטרת הקורס היא לבחון כיצד טכניקות ומתודות מעולם האופנה יכולות לקבל תרגום לעולם האדריכלות, וכיצד בכוחן להציע מבנים חדשים מבוססי אריג. עושר צורני, גמישות, מורכבות גיאומטרית ואורנמנטליקה נמצאים במרכז השיח האדריכלי כיום, ומהווים אתגר ממשי לייצור ומימוש בשיטות הבניה המקובלות. עבור מעצבי האופנה והטקסטיל, אלו תוצרים טבעיים לעיסוק בחומר הגמיש, המתאים עצמו למורפולוגיות המורכבות של גוף האדם. הקורס מבקש לעשות שימוש חדשני במתודות מעולם הטקסטיל, לטובת יצירת מבנים קשיחים בחומרים מרוכבים, ליצירת מחסה וחלל. עיקר הקורס הינו עבודה אקספרימנטאלית מעשית בחומר גמיש (אריגים), ליצירת סטרוקטורה קשיחה בצורניות עשירה ומורכבת, המקשרת בין עולם האופנה לעולם הארכיטקטורה, תוך קבלת השראה ממתודות עבודה קרמיות להקשחת טקסטיל. הסטודנטים יעבדו בקבוצות הטרוגניות מהמחלקות השונות ויצרו אלמנט הצללה בגודל 1:1, במעין פביליון קבוצתי.

97000111 קטן זה יפה

3 ש"ס, 2 נ"ז

אלעד פרסוב, רותי קנטור, ברק פלמן

סדנה אינטנסיבית, בינתחומית ובינלאומית של שבוע אחד לעיצוב מקיים (Sustainable Design) אשר תועבר במקביל בירושלים ובעיר נוספת בעולם (בשנה שעברה הקורס התבצע בשיתוף עם Sansad's Institute of Environmental Architecture Mumbai הסטודנטים ילמדו מתודות מחקר בינתחומית המשלבות היבטים סביבתיים וחברתיים וישתפו עם עמיתים בחו"ל פעולה בפיתוח פתרונות עיצוביים מקיימים עבור אוכלוסיות מרקעים תרבותיים שונים. הקורס יתמקד בפיתוח דרכים לשילוב ידע ופרקטיקות עבודה מדיסציפלינות שונות לצורך עיצוב פתרונות מערכתיים.

1700690 יצירה בשוליים

3 ש"ס, 2 נ"ז

הדס קידר

הקורס עוסק באזורי קצה - אזורים שמובחנים ממרכזים מאוכלסים - ודן במאפיינים הייחודיים לאמנות ואומנות באזורים אלו.

2700712 גוף ביני-מחלקתי

3 ש"ס, 2 נ"ז

עומרי גורן

הרעיון המרכזי בקורס הוא לייצר דיון אינטרדיסציפלינרי בנושא גוף האדם תוך התבוננויות מזוויות שונות והכרות עם המושג פוליטיקה של גוף. הקורס מותח את הגבולות המקובלים, בין מעצב לגוף במעטפות שונות ולכן פונה לסטודנטים מכל המחלקות. לדוגמה: לסטודנט מתקשורת חזותית שידבר על "בגד" אינטראקטיבי וישתף פעולה עם סטודנט מ"עיצוב קרמי" שיחקור "בגד" בתבניות יציקה, ביחד עם סטודנט מ"עיצוב תעשייתי" שייצור קונסטרוקציות מעץ החוקרות את קונטור הגוף הנבחר. מגוון השילובים האפשרי בין הסטודנטים מהמחלקות השונות יוביל לעיצוב רדיקאלי וחוצה מחלקות ליצירה חדשה שמפקירה את הגוף מרשות ה"בגד" בתפיסתו הקלאסית. נתבונן במקרים "חריגים" של מעצבים פורצי דרך ונגלה מה היו אסטרטגיות העיצוב שהובילו אותם להיות "אוונגרדים" בקריאתם היום. נחקור את אותן אסטרטגיות ונקיש מהן עד לכדי פיתוח אישי של כל סטודנט במענה עכשווי משלו. הפיתוחים האישיים יובילו את הסטודנטים ליצירת סביבת "גוף" חדשה דרך עבודת צוות שערכה יחדש עיצובית וקונספטואלית במפגש המשלב גישות שונות לחומר וטכנולוגיה.

2700716 תלויים במקום: אמנות רדיקלית, פרפורמנס ואוצרות

3 ש"ס, 2 נ"ז

דיאגו רוטמן

במסגרת הקורס נעסוק בפרקטיקה ובתיאוריות המחברות בין העשייה האמנותית לבין ההקשר המרחבי, החברתי-כלכלי והפוליטי בהם היצירה נוצרת או מוצגת. נגדיר את המושג "אמנות רדיקלית", נדון בפרויקטים מרכזיים בתחום ונפתח פרויקט שינסה לפרק את הנחות היסוד עליהם הידע שלנו כסטודנטים-יות, אמנים-יות ומרצים, מבוסס.